

TMMOB
MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

f /MadenMO

@/TMMOBMaden

in /TMMOBMaden

MADENCİLİK BÜLTENİ

www.maden.org.tr

SAYI: 142 YIL:2022 TEMMUZ - AĞUSTOS - EYLÜL

TMMOB YÖNETİM KURULU BAŞKANI EMİN KORAMAZ: "MİLLİ EĞİTİM BAKANI MAHMUT ÖZER'İN SÖZLERİ İŞSİZLİĞİN BOYUTLARININ VE İKTİDARIN BU SORUNA DUYARSIZLIĞININ EN VECİZ İFADESİDİR.

*Maden Mühendisleri
Atama Bekliyor!*

Üyelerimize her hafta
Cuma günleri,
11:00 - 17:30 saatleri
arasında Odamız
Genel Merkezinde,
Hukuk Müşavirimizce
hukuki destek
verilecektir.

TMMOB
Maden Mühendisleri Odası
Sahibi
Ayhan Yüksel
Yazı İşleri Müdürü
M. Erşat Akyazılı

Yönetim Kurulu
Ayhan Yüksel
Veyis Sır
M. Erşat Akyazılı
Mehmet Zaman
Hakan Baran Kıрмаç
Cem Lafcı
Gözde Dalak

Yayın Kurulu
Velat Alabaş
Elif Torun Bilgiç
Gözde Dalak
Turhan Demirbaş
Tayfun Özuslu
Ragıp Varol
Necdet Yalçinkaya
Mutlu Yakıcı İçli
Nazmiye Yılmaz

Tasarım: H.Berat Kangal

Yayın Türü
Yaygın Süreli Yayın
3 ayda bir yayınlanır

Yönetim Adresi
Selanik Caddesi No: 19/4
Kızılay 06650 ANKARA
Tel: 0312 425 10 80 - 418 36 57
Fax: 417 52 90
maden@maden.org.tr
maden.org.tr

İmzalı yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

İÇİNDEKİLER

BAŞYAZI 02	GÜNDEM 03	ODADAN HABERLER 13
	BASIN AÇIKLAMALARI MADEN SAHALARININ İHALELERİNDE KAMU ÇIKARLARI GÖZETİLMELİ FIRMA ESASLI İHALE ŞARTNAMESİ İPTAL EDİLMELİDİR 18	ŞUBELERDEN HABERLER 30
İNCELEME 38	MADENCİLİK VE HUKUK 47	TMMOB HABERLER 51
ÜYELERİMİZDEN 55	TOPLUMSAL CİNSİYET 57	GENÇ MADENCİ 68
KÜLTÜR SANAT 70	METAL MADEN FİYATLARI 75	YİTİRDİKLERİMİZ 78

Merhaba

Madencilik Bülteninin 142. sayısı ile yeniden birlikteyiz.

Ülkemiz, toplumsal çürümüşlüğü getirdiği acı haberlerle sarsılmaya devam ediyor. Aralarında adli sicili bulunan, bu nedenle devlet memuru bile olamaması gereken üç bürokrat, bir barda istedikleri parçayı çalmadığı gerekçesiyle bir ses sanatçısını, Onur ŞENER'İ hunharca katlediyor. Bu nasıl bir çürümedir ki, denetim elemanı ve mühendis gibi eğitilmiş ve kariyerli iki meslek alanından bürokratlar vahşi bir cinayet işleyip, katil olabiliyor? Görünen o ki; Cumhurbaşkanı Kararnamesi ile atanan bu bürokratlar devlet gücünü arkalarında hissediyor ve cinayet işlemekten çekinmiyorlar. Geriye yaşamını yitirmiş bir müzisyen, babasını kaybetmiş yetim bir çocuk, acılı bir aile kalıyor.

Bir açıdan bu cinayete benzerlik kurulabilecek bir başka cinayet de, ağır baskı koşullarının yaşandığı molla rejimini hüküm sürdüğü İranda yaşandı. Tahran'daki ailesini ziyarete giden Kürt genci Mahsa Amini, saçının bir kısmı görüldüğü gerekçesiyle ahlak polisi tarafından gözaltında darp edildi. Aldığı darbeler nedeniyle hastaneye kaldırılan Amini burada yaşamını yitirdi. İşkencenin bir insanlık suçu olmasına rağmen bu denli yaygın ve aleni yapılıyor olması rejimin açık desteği olmaksızın mümkün değildir. Görünen o ki; demokrasisi gelişmemiş, evrensel hukuk normlarının çok uzağında olan toplumlarda devletin bizatihi kendisi suçun örgütleyicisi ve uygulayıcısı olabiliyor. Devletin suç örgütü gibi çalıştığı toplumlarda acı, gözyaşı ve ölüm günlük yaşamın bir parçası haline gelebiliyor.

Toplumlar sadece baskı ve şiddetle acı çekmiyor. Aynı zamanda ekonomik şiddet de başka bir acı kaynağını oluşturuyor. Adil bir ücret, insanca bir yaşam her bireyin doğal hakları arasında olmasına rağmen, halkın büyük bir çoğunluğu bırakınız yoksulluk sınırını, açlık sınırının bile altında yaşıyor. Bu sıkıntıları ağır yaşayan kesimlerden biri de "Atanamayan öğretmenler"dir. Atanamayan öğretmenlerden bir grup temsilcinin Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı R. Tayyip Erdoğan ve Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer ile yaptıkları görüşme sırasında, bir katılımcının ağlaması üzerine Bakan Özer'in "Mühendisler de atanamıyor, ama böyle ağlamıyor" diye yanıt verdiği öne sürüldü. Bakan sarf ettiği bu sözden dolayı kınıyoruz. Kamuda gerekli meslek elemanlarına yönelik kadro açılmaması ve liyakat ölçütlerine bağlı olarak atama ve görevlendirme yapılamaması nedeniyle kamunun büyük zarara uğradığı, toplumun ağır bedeller ödediği bir gerçektir. TMMOB ve Odamızın kamuda mühendis istihdamına yönelik taleplerinde ve kamuda yapılacak

atamaların takibinde ısrarcı olacağımızın bilinmesini istiyoruz.

Kamuda eksik ve yanlış teknik eleman istihdamının yanında kamu çalışanlarının yaşadığı ekonomik sorunlar ve yoksullaşma giderek ağırlaşmaktadır. Kimi kamu çalışanlarının haklı maaş artış talebinin iktidar tarafından "Maaş Gösterge" rakamının yükseltilmesi yoluyla artırılması mühendislerin de gösterge düzeyinin artırılması talebini gündeme getirmiştir. Bizler de kamu çalışanları ve emeklileri için uygulanan maaş gösterge rakamının artırılmasını talep etmekteyiz ve bu talep için gerekli çalışmaların yürütüleceğinin bilinmesini isteriz.

Özel sektörde ücretli çalışan meslektaşlarımız için de "Oda Asgari Ücret Tarifesi"nin uygulanmasının önemini vurgulamak istiyoruz. İster işveren olsun, ister ücretli çalışan, tüm üyelerimiz "Oda Asgari Ücret Tarifesine" uymak için çaba göstermelidir. Özellikle genç meslektaşlarımız, kendilerini ekonomik olarak mağdur eden mesleki rekabetten uzak durmalı, emekli meslektaşlarımız da küçük bir gelir elde etmek için mesleki faaliyetlerin niteliğini düşüren ve ücretleri aşağıya çeken "diploma kiralama"ya itibar etmemelidir.

Yaz döneminin sona ermesiyle yeniden hareketlendiğimiz günlerdeyiz. Geçmiş dönemde Pandemi nedeniyle yapamadığımız il ve işyeri toplantılarını başlatmış bulunmaktayız. Bu kapsamda Niğde, Konya, Antalya, Isparta, Burdur, Eskişehir'de üye toplantıları gerçekleştirdik. Toplantılarda, özellikle asgari ücret çalışmalarımız ile daimi nezaretçilik yapan üyelerimizin sorunları ile ilgili yapmayı planladığımız çalışmalar öne çıkartılarak, üyelerimizin bu konulardaki görüş ve önerileri alındı. Önümüzdeki günlerde üye toplantılarını birçok ilde gerçekleştirmeyi planlıyoruz.

Oda çalışmalarını hakkında doğru ve zamanında bilgilendirme için kişisel iletişim bilgilerinizin güncel olması gerekmektedir. Ayrıca giderek ağırlık kazanan sosyal medya nedeniyle Oda sosyal medya hesaplarının takibi konusunda tüm üyelerimizi daha duyarlı olmaya çağırıyoruz.

Önümüzdeki günlerde artacak Oda çalışmalarımız konusunda tüm üyelerimizin desteği ve katkısı son derece önemlidir. Bu desteğin verileceğine olan inancımızı belirtiyor, tüm üyelerimize sağlık, mutluluk, barış ve refah diliyoruz.

Saygılarımızla.

**TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**

GÜNDEM

ZORUNLU FERDİ KAZA SİĞORTASI UZMANLARININ YAŞADIĞI SORUNLAR

Maden Çalışanları Zorunlu Ferdi Kaza Sigortası işlemlerinde uzman olarak çalışan üyelerimizin yaşadıkları sorunlar ve ücretlerinin güncellenmesi ile ilgili olarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu ile Türkiye Sigortalar Birliği'ne sorunlar ve çözüm önerilerini içeren bilgilendirme yazıları gönderilmiştir. Gelişmeler ile ilgili bilgiler, odamıza ait web sayfamızda paylaşılacaktır.

KURUM, KURULUŞ VE FİRMALARA ASGARI ÜCRET TARİFESİNE UYMA ÇAĞRISI!

Üyelerimiz, asgari ücret tarifesindeki ücretlerin altında çalışarak meslektaşları ile rekabet içine girmemelidir. Çalışma yaşamındaki çalışma ortamı, ücret, mesai süresi, izin, dinlenme süreleri, beslenme ve konaklama gibi çalışma yaşamı sorunlarımızı birlikte mücadele ederek çözüme kavuşturabiliriz.

Asgari ücret kampanyası için adres güncelleme işlemi bir yandan devam ederken, 2000'e yakın kurum, kuruluş ve firmanın e- posta adreslerine asgari ücret tarifesine uyması çağrısı yapılmıştır.

Asgari ücret güncellemesi için; maden ocakları, cevher zenginleştirme tesisleri, ofisler ve bürolar gibi çalışma yerlerimizde katılım ve meslektaşlarımızın katılımını sağlayalım.

Saygılarımızla,

**TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**

ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞIMIZIN VE HALKIMIZIN EMPERYALİZME KARŞI KAZANDIĞI 30 AĞUSTOS ZAFER BAYRAMI'NIN 100. YILI KUTLU OLSUN

26 Ağustos 1922 tarihinde Ulusumuzun emperyalizme karşı başlattığı bağımsızlık mücadelesi 30 Ağustos Zaferi ile sonuçlanmıştır. 30 Ağustos Zaferi dünyadaki mazlum ulusların mücadelesine örnek olmuştur ve olmaya da devam edecektir.

Ülkemizin bağımsızlığını amaç edinen, başka hiçbir ulusun aleyhinde olmayan barış yolu, her zaman ilkemiz olacaktır.

Bu büyük zaferi ve onuru bizlere yaşatan başta büyük önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere bütün mücadele arkadaşlarını saygıyla anıyoruz.

Saygılarımızla;

**TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**

TÜRKİYE 22. ULUSLARARASI KÖMÜR KONGRESİ VE SERGİSİ AÇILIŞ KONUŞMASI

Saygıdeğer Genel Başkan Yardımcım,

Sayın Milletvekilleri;

Sendikaların, Sivil Toplum Örgütlerinin, TMMOB Bileşenlerinin saygıdeğer başkan ve yöneticileri,

Sevgili Meslektaşlarım,

Değerli Konuklar, Hanımefendiler, Beyefendiler, Sevgili Öğrenciler ve Basın Emekçileri

Hepinizi 48. Dönem TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu adına en içten duygularıyla, sevgiyle, saygıyla ve dostlukla selamlıyorum.

22. Uluslararası Türkiye Kömür Kongresine ve Emegün Başkenti Zonguldak'a hoş geldiniz sefalar getiriniz.

Hepinizin de bildiği gibi 2019 yılı Aralık ayında Çin'in Wuhan kentinde başlayan Covid -19 pandemisi, Mart 2020 tarihinde WHO tarafından küresel bir pandemi olarak kabul edilmiş ve akabinde 12 Mart 2020 tarihinde de ülkemizde ilk vaka görülmüştür. Bu nedenle kongremizi ne yazık ki 2 yıl gecikme ile ancak bugün gerçekleştirebiliyoruz.

Saygıdeğer Konuklar;

Sevgili Meslektaşlarım;

Son yıllarda ülke ve dünya gündeminde öne çıkan konular incelendiğinde, giderek belirginleşen kapitalizmin ekonomik krizinin bölgesel savaşlarla siyasi ve toplumsal bir krize doğru evrilmekte olduğu ko-

layca anlaşılabilir.

2. Paylaşım savaşı sonrası oluşturulan uluslararası dengeler, tek kutuplu dünya gerçeğinde bozulmuş, bölgesel savaşlar, vekalet savaşları, ülke işgalleri artmış, uluslararası hukukun temel ilkeleri çığnenerek bir anlamda dünya yeni bir barbarlık rejimine doğru sürüklenmiştir. Körfez krizi adı altında Irak'ın işgali, Arap Baharı adı altında kuzey Afrika ülkelerine yapılan askeri müdahaleler yoluyla iktidar değişimleri, Suriye'nin işgali, parçalanması ve rejim değişikliği girişimleri bu sürecin göstergeleri olarak değerlendirilebilir.

Uluslararası alanda artan ekonomik ve siyasi rekabet, "Batı" ile Rusya-Çin bloku arasında her alanda kendisini göstermekte, her türlü sorun gerilimi artırarak çatışma zemini oluşturmaktadır. Yanı başımızda yaşanan Rusya-Ukrayna savaşı coğrafi yakınlık nedeniyle ülkemizi derinden etkilemekte dolayısıyla yoksulluk ve çaresizlik içerisinde olan emekçiler bu süreçten büyük zararlar görmektedir.

Ülkemizde yaşanan durum dünya ölçeğinde yaşananlardan farklı değildir. Son siyasi göstergeler değerlendirildiğinde, 20 Yıllık AKP iktidarı artan ekonomik ve siyasi sorunlar nedeniyle yönetme kapasitesini yitirmiş, elinde kalan tek yönetme aracı olan baskı ve şiddet uygulamalarına yönelmiştir.

Toplumsal desteği ve yönetme kapasitesi azalmaya başlayan AKP, mevcut Anayasa hükümlerini de çiğneyerek iktidarını ne pahasına olursa olsun sürdürme gayreti içerisine girmiştir.

Saygıdeğer Konuklar;

Sevgili Meslektaşlarım;

Ülkemizde 24 Ocak kararlarıyla yıllardır uygulanmakta olan neoliberal politikalar nedeniyle üretimden uzaklaştırılarak tümüyle dış borçlanmaya bağımlı hale getirilen, özelleştirmeler yoluyla kamusal kaynakları tüketilip kırılğanlaştırılan, yandaşlara dağıtılan rant odaklı projeler sonucunda büyük bir kaynak israfı yaşayan ekonomimiz, birbiri ardına krizler yaşamaktadır.

Ülkemizdeki tüm sektörlerin dış borçlarının ödenebilirliğinin kalmamasıyla ortaya çıkan kur krizi, dışa bağımlı olan ekonomimizi derin bir kaosa sürüklemiştir. Döviz kurlarında yaşanan dalgalanma, üretim maliyetlerinin artmasına ve çarkların durma noktasına gelmesine neden olmuştur. Yaşanan ekonomik kriz nedeniyle tüm ürünlerde yaşanan fahiş zamlar gündelik yaşamımızı tehdit etmeye başlamıştır.

TÜİK tarafından açıklanan ısmarlama ve düşük enflasyon rakamlarının çok gerisinde yapılan ücret artışları nedeniyle, emekçi halkımız topyekün bir yoksullaşma yaşamaktadır. Hepimiz eskisinden çok daha zor koşullarda yaşamaktayız. Artık halkın geleceğe dair tek umudu, bu iktidardan kurtulmaktır.

Ülkemizde yaşanan ekonomik krizlerin tek sorumlusu, tek adam rejimi ve onun emek düşmanı politikalarıdır.

Siyasi iktidar kendi yandaşlarının kasaları dolsun, kendi çıkar çevrelerinin çarkları dönsün diye halkı büyük bir sefaletle sürüklemektedir. Halkımızın alın teri ve ülkemizin tüm kaynakları, bir avuç yandaşın kasasına akmaktadır.

Tek adam rejimi başarısızlığını halkı tehdit ederek, en temel demokratik hak ve özgürlükleri yok sayarak, toplumsal muhalefeti şiddetle sindirerek örtbas etmeye çalışmaktadır. Geldiğimiz noktada tek adam rejimi halkın desteğiyle değil, halka yönelik baskı ve zorbalıkla ayakta durmaktadır.

Tek adam rejimi; Anayasayı çiğneyerek, kanunları yok sayarak, parlamentoyu askıya alarak, yargı or-

ganlarını kendine bağlayarak, medyayı teslim alarak, gündelik yaşamı kriminalize ederek, toplumu kutuplaştırarak ülkenin huzurunu ve geleceğini tehdit etmektedir.

Tek adam rejimi ile birlikte "parti devleti" kuruluşu tamamlanmış, kamu görevlileri parti yöneticileri gibi, parti yöneticileri de kamu görevlisi gibi davranmaya başlamıştır. Yeni sistemde kamu kurumlarının, emek-meslek örgütlerinin ve üniversitelerin yerini cemaatler almış ve bu kurum ve kuruluşlar yerine cemaatler tarafından oluşturulan politikalar yaşama geçirilmeye başlanmıştır.

Bu iktidarın ülkemize verebilecek hiçbir şeyi, bu halka anlatabilecek hiçbir hikayesi kalmamıştır. Yapabildikleri tek şey, baskı ve zorbalıkla toplumsal muhalefeti susturmaya çalışmak, suni ayırımlarla halkı kin ve nefret duygularıyla birbirine düşman etmektir.

Saygıdeğer Konuklar,

Sevgili Meslektaşlarım,

Yaşadığımız yüzyılda ülkeler artık topla tüfikle değil ekonomik faaliyetlerle işgal altına alınmakta ülke ekonomileri bağımsızlığını kaybetmektedir.

Ülke siyasal ve ekonomik alanda bağımsızlığını kaybettiğinde elbette ki ülke ekonomisi de sömürülür. Ülke ekonomisinin temel taşlarından olan ülke madenciliği de sömürge madenciliğine dönüşür.

Madenlerimiz ham ya da yarı mamül madde olarak yurt dışına ihraç edilmekte, mamül madde ve uç ürün olarak tekrar ülkemize ithal edilmektedir. Eğer yeraltı kaynaklarımızı ülke içerisinde uç ürüne dönüştüremiyorsak, entegre sanayi tesislerinde kullanamıyorsak yapılan madencilik sömürge madenciliğidir.

Cumhuriyet öncesi, sonrası ve günümüzde, tüm madencilik faaliyetleri sömürge madenciliği niteliğindedir. Ülkemizde sömürge madenciliğinin sona ermesi için ulusal sanayimizin montaj sanayiinden kurtularak, madenlerimizin hammadde olarak kullanıldığı teknolojik yönden gelişmiş sanayiye bürünmesi gerekmektedir.

Sektörü ilgilendiren yasal düzenlemeler konusunda tam bir keşmekeş yaşanmaktadır. Dü-

zenlemeler birbirinden kopuk yapılmakta, bir türlü sonuçlandırılmamakta meslektaşların ve sektörün ihtiyaçlarına cevap verememektedir.

Temel bir yasa olan Maden Kanunu son 18 yıl içerisinde tam 28 kez değiştirilerek yamalı bohçaya döndürülmüştür, yasa üzerinde yapılan değişiklikler sorunları çözmek bir yana daha da artmasına neden olmuştur.

Bu nedenle sektör tam bir belirsizlik, kuralsızlık ve istikrarsızlık içerisinde ve toplum tarafından sorunlu bir alan olarak görülmektedir.

Kamuoyunun düşünceleri, talepleri anlamlı ve değerlidir. Bu nedenle yetkililer tarafından dikkate alınmalıdır. Madencilik ile birlikte tüm üretim sektörlerinde planlamalar ve politikalar başta meslek odaları, sendikalar, üniversiteler olmak üzere toplumun ve sektörlerin görüşleri alınarak oluşturulmalı, mevzuat düzenlemeleri bu görüşlere göre yapılmalıdır.

Odamız, ülkemizde bilim ve tekniğe uygun, kamu yararı doğrultusunda, yöre halkı ile barışık, çevreyle uyumlu ve ülke çıkarlarını gözeterek madencilik çalışmalarını geçmişte olduğu gibi gelecekte de taviz vermeden yürütmeye devam edecektir.

Ülkemizde ve dünyada bu hedeflere ve uygulamalara ulaşılabilmesi için de demokrasinin tüm kurum ve kuruluşları ile yaşama geçirilmesi, hukukun evrensel ilkelerinin, barışın, adaletin ve eşitliğin egemen olması gerekmektedir.

Bu uğurda 68 yıllık geleneğimizle inşa ettiğimiz geleneğimiz doğrultusunda mücadele etmeye devam edeceğiz. Bu nedenledir ki siyasi iktidarların hedefi olduk.

Siyasi iktidar ve yandaşları nasıl saldırırlarsa saldırırlar, savunduğumuz değerlerden asla geri adım atmadık, atmaya da değeri yoktur.

Susmadık, susmayacağız, susturamayacaklar...

Kiracı olarak, kullanımı 57 yıldır Zonguldak şubemize tahsis edilmiş olan, sadece bizlere değil Zonguldak halkına da hizmet etmekte olan 127 yıllık tarihi binamıza çökmek istememektedirler.

Unutmasınlar ki; biz kamu yararını savunuyoruz, biz halkın örgütüyüz, biz bilimin ve emeğin örgütüyüz.

TÜRGEV, gibi ENSAR gibi kamu mallarına Çökmedik, Çökmeyeceğiz, Çöktürmeyeceğiz

Zonguldak Şube binamıza çökmek isteyenlere karşı en güzel cevabı ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik kriz koşullarına rağmen hiç kimseye eğilmeden, bükülmeden, alını açık başı dik bir duruşla kendi imkanlarımızla Ankara'da, Diyarbakır'da yarattığımız değerlerle cevap verdik.

Aynı değerleri Adana'da, İstanbul'da ve İzmir'de de yaratacağız.

Çünkü biz halkımızın örgütüyüz. Gücümüzü örgütlü üyemizden ve halkımızdan almaktayız.

Saygıdeğer Konuklar

Sevgili Meslektaşlarım

Üyelerimizin, mesleğimizin sorunları da her geçen gün ağırlaşmaktadır. Kamu kuruluşlarında yapılan liyakatsiz atamalar mesleğimizi geriletirken ülke kaynaklarını da zarara uğratmaktadır.

Dolayısıyla telafisi mümkün olmayan hasarlara neden olmaktadır. Kamuda, düşük ücret, liyakatsiz yandaş atamaları, baskı ve mobbingler çalışanlar da huzur bırakmamaktadır.

Özel sektörde çalışan üyelerimiz ücret, izin, çalışma saati, iş güvenliği ve iş güvencesi bakımından orta çağ koşullarında çalışmaktadır. Bu konularda hazırladığımız raporları ilgili kurumlara göndermekteyiz ve ısrarla takibini yapmaktayız. Son dönemde üyelerimizin yaşadığı sorunları ele aldığımız daimî nezaretçi, asgari ücret, çalışma süreleri ve koşulları ile birlikte emeklilikte yaşa takılan üyelerimize yönelik ve promosyon hukuksuzluğuna karşı da çalışmalarımızı yürütmekteyiz.

Tabi ki; bu çalışmaların karşılık bulunması için üyelerimizin desteğine ihtiyaç bulunmaktadır. Yaptığımız çalışmaların karşılık bulması için; üyelerimizin faaliyet gösterdiği her alana çalışmaları ve değerlendirmelerimizi taşımaları ile mümkün olacağına bilincindeyiz.

Saygıdeğer Konuklar

Sevgili Meslektaşlarım

Yaşadığımız yüzyılda, çelişkilerin, çatışmaların

ve savaşların en önemli nedenlerinden biri enerjidir. Enerji arz güvenliği en önemli savaş stratejisidir. Rusya-Ukrayna Savaşı bunun en önemli göstergesidir.

Ülkemizde uzun yıllardır yerli kaynakları reddeden, ithalata dayalı yanlış enerji ve madencilik politikaları olup tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de enerji arz güvenliğini tehlikeye sokmuştur.

Madencilik ve enerji sektörü uzun erimli politikalar ve planlamalar gerektiren bir sektördür. Günöbirlik karar, uygulama ve mevzuatla yönetilemez. Ancak bunun tam tersini yapıldığını üzüler görmektedir. Ülkemizde her ne kadar "yerli ve milli madencilik politikası", "yerli ve milli enerji politikası" olduğu iddia edilse de aslında bir politikasızlık mevcuttur.

Eğer köklü bir madencilik politikamız olsa Maden Kanunu son 18 yılda 28 kez değiştirilmezdi.

Eğer bu ülkede yerli ve milli bir madencilik ve enerji politikası olsa ülkemiz ithal kömür ve doğalgaz cennetine dönüştürülmezdi.

Eğer bu ülkede yerli ve milli bir madencilik ve enerji politikası olsa yerli kömür üreticimiz yerine yandaş ithal kömür lobisi fonlanmazdı.

Eğer bu ülkede yerli ve milli bir madencilik ve enerji politikamız olsa halkımızın emeği ve alın teri ile kurulan cumhuriyet değeri maden işletmelerimiz ve enerji santrallerimiz yandı ve sermayeye peşke çekilmezdi.

Saygıdeğer Konuklar,

Sevgili Meslektaşlarım;

22. Uluslararası Kömür Kongresi'nde Zonguldak'tayız. İzin verirseniz bu politikaların bize göre bu politikasızlığın Zonguldak'ı ve taşkömürü madenciliğini ne hale getirdiğini rakamlar üzerinden sizlerle paylaşmak istiyorum.

AKP iktidarı 18 yıl önce uygulayacakları politikalarla, yapacakları yatırımlarla Zonguldak'ta TTK tarafından yılda 5 milyon, özel sektör tarafından da 5 milyon ton olmak üzere 10 milyon ton taşkömürü üreteceğini vaat etmiştir.

AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılının sonunda TTK'nın yıllık tüvenan üretimi 3.245.000 tondur. Uygulanan 18 yıllık politikaların sonucunda 2021 yılı

sonu itibariyle TTK'nın yıllık tüvenan kömür üretimi yapılan teknolojik yatırımlara rağmen 1.352.000 ton'a gerilemiştir.

TTK'da üretimi artıracığını vaat edenler üretimi % 40'tan fazla düşürmüş TTK'yı büyütecekleri yerde küçültmüşlerdir.

Bu nedenle TTK en fazla zarar eden madencilik kuruluşu haline gelmiştir.

Buradan TTK'nın küçülmesinin ve zararının faturasını emeği ile çalışan mühendislere, işçilere çıkaranlara sesleniyorum.

Bu küçülmenin sorumlusu bu yanlış politikaları yaşama sokanlardır.

Bu zararın sorumlusu TTK'nın madencilik bilim ve tekniğine uygun olarak yönetilmesini engellenlerdir.

Bu zararın sorumlusu TTK'da liyakatı yok sayanlardır.

Bu zararın sorumlusu Görevde Yükselme Sınavında kurum birincisi olan Sevgili Ziya Erdemli'nin emeğini ve hakkını çalanlardır.

Aynı dönem içerisinde Zonguldak özel sektörü de farklı değildir. 2002 yılında yıllık 75.000 ton düzeylerinde olan özel sektör üretimi rödevanslı sahaların da artmasıyla 2008 yılında 1 milyon tonun üzerine çıkmasına rağmen 2011 yılından sonra düzenli bir düşüşe geçerek 2021 yılı sonu itibariyle 367.000 ton düzeyine gerilemiştir. Beş milyon tona yükseltileceği vaat edilen özel sektör üretimi bu rakamın % 7'si düzeyinde kalmıştır.

Zonguldak özel sektörünün TTK ile benzer durumda olduğu net olarak görülmektedir. Demek ki özelleştirme çare değildir.

Çözüm bilime ve tekniğe uygun madenciliktedir.

Çözüm siyasi ranttan arındırılmış işletmecilik kurallarına ve liyakata dayalı, kamu yararına dayalı madencilik politikalarladır.

Saygıdeğer Konuklar,

Sevgili Meslektaşlarım,

Ülkemizde kamu yararına uygun, ülke kalkınmasına katkı sağlayan bilimsel ve teknik bir maden-

cilik için Odamızın görüşlerini özetle sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bütün madencilik faaliyetlerinin merkezinde insana ve emeğe saygı olmalıdır.

Madencilik faaliyetleri, ulusal amaç ve hedeflerle uyumlu olmalı, kamu yararı öncelikli olarak göz önünde bulundurulmalıdır.

Madencilik faaliyetleri, ekonomik kalkınma ve yoksulluğun azaltılarak gelir dağılımının düzeltilmesi hedeflerine yönlendirilmeli, ortaya çıkan faydanın topluma adil bir şekilde dağıtılması sağlanmalıdır.

Madencilik faaliyetlerinde doğal kaynakların, gelecek nesillerin mahrumiyetine yol açacak şekilde tüketilmesi engellenmelidir.

Arama politikaları bilimsel araştırmaların ışığında belirlenmelidir. Maden arama politikalarının da stratejik ya da kritik madenler öncelikli olarak dikkate alınmalıdır.

Madencilik sektöründe üretimin hedefi dış satım değil, ülke sanayi sektörleri olmalı, yerli sanayiye düşük maliyette ve kaliteli hammadde sağlanmalıdır.

Maden havzaları; madenler, yöre sanayisi, tarımı, ormanları, su kaynakları, kültürel varlıklar, toplumsal-ekonomik durumu bir arada ve bütünleşik olarak ele alınarak planlanmalı, projelendirilmeli ve işletilmelidir.

Madencilik sektöründe faaliyet gösteren kamu ve özel kuruluşlarda hesap verilebilirlik ve şeffaflık sağlanmalıdır. Ticari sır adı altında kamuoyunun bilgiye, belgeye ve denetime ulaşımının engellenmesine son verilmelidir.

Madencilik sektörüne ilişkin alınacak kararlarda ilgili yöre halkının da demokratik katılımı sağlanmalıdır.

Madencilik faaliyetlerinde çevreye olan zararın en aza indirilmesi sağlanmalı, "sıfır atık" öncelikli hedef olmalıdır.

Madencilik faaliyetlerinin her aşamasında faaliyetlerin doğal çevre ve sosyal çevre üzerindeki etkileri belirlenmeli, olumsuz etkilerin kabul edilebilir bir düzeye indirilmesi amacıyla faaliyeti yapan firmalardan gerekli ve yeterli taahhütler alınmalıdır.

Madencilik faaliyetlerinde uluslararası iş sağlığı ve güvenliği standartlarının en yüksek seviyede uygulanması sağlanmalı, bu uygulamalar sürekli izlenmeli ve denetlenmelidir.

Sektörde yüksek teknoloji kullanımı ve üretilmesi ile inovasyona yönelik araştırma-geliştirme çalışmaları teşvik edilmelidir.

Madencilik sektöründeki eğitim ve öğretim konusu yeniden ele alınmalı, sektörün gereksinim ve beklentileri karşılayan, günün bilimsel-teknik seviyesine uygun, bir eğitim düzeyi sağlanmalıdır.

Kamu madencilik kuruluşlarında liyakat sisteminin tesis edilmesi sağlanmalıdır.

Stratejik madenler kamu eliyle işletilmelidir.

Maden kaynaklarının doğru ve verimli kullanımı amacıyla, sektöre yön verebilecek ve maden mevzuatının oluşturulmasına da rehberlik edebilecek nitelikte özgün, bilimsel ve kapsamlı bir madencilik politika belgesi, tüm tarafların katılımıyla hazırlanmalıdır.

Saygıdeğer Konuklar,

Sevgili Meslektaşlarım

Kongremizin düzenlenmesinde pandemi koşullarında emeği geçen TMMOB Maden Mühendisleri Odası Zonguldak Şube Yönetim Kurulu üyelerimize, Kongre yürütme kurulu üyelerine, bilimsel çalışmalarını ile kongremize katkı koyan akademisyenlere, bilim kurulu üyeleri ile oturum başkanlarına ve iki yıldır aralıksız emek sarf eden Oda çalışanlarımıza,

Her türlü olumsuzluğa rağmen bizimle yürüyen, bizimle birlikte olan madencilik kurum ve kuruluşları ile firmalarına çok teşekkür ediyorum.

Başarılı ve mutlu bir kongre geçirmeniz dileğiyle hepimizi TMMOB Maden Mühendisleri Odası adına sevgi, saygı ve dostlukla selamlıyorum.

Ayhan YÜKSEL

TMMOB Maden Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

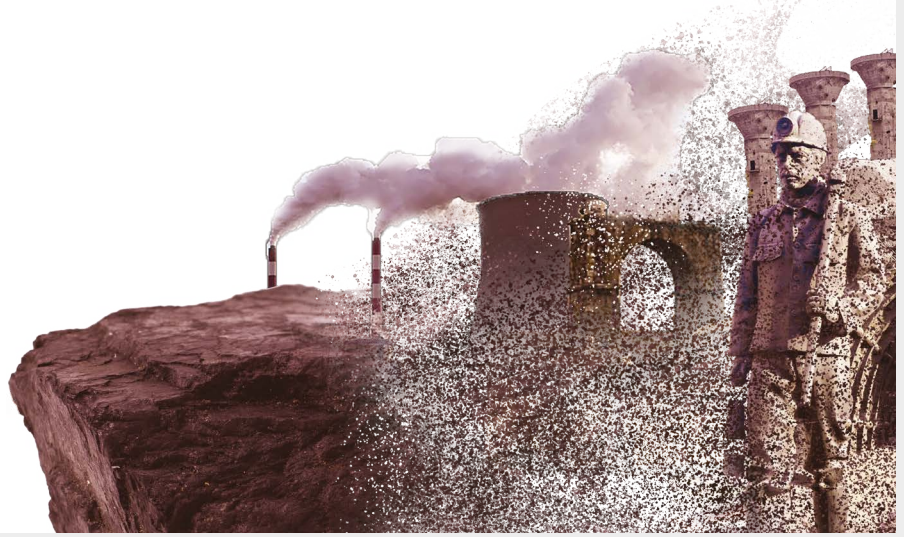
29 Eylül 2022, Zonguldak

Zonguldak - TURKEY
Türkiye 22. Uluslararası Kömür Kongresi ve Sergisi

ICCET 2022

22nd International Coal Congress and Exhibition of Turkey

29-30 Eylül/September 2022 Dedeman Otel - Zonguldak

TÜRKİYE 22.ULUSLARARASI KÖMÜR KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ

Tüm dünyayı etkisi altına alarak milyonlarca kişinin ölümüne neden olan ve yaşam alışkanlıklarımızı derinden etkileyen pandemi Oda çalışmalarımıza da ciddi olarak etkilemiştir. Pandemi nedeniyle zamanında yapılamayan 22. Kömür Kongresi yaklaşık 2 yıl ertelenerek 29-30 Eylül 2022 tarihleri arasında TMMOB Maden Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi tarafından Zonguldak'ta gerçekleştirilmiştir.

336 delegenin katıldığı Kongrede aynı zamanda "Maden Makinaları ve Donanımı Sergisi" düzenlenmiş, sergiye kamu ve özel sektörden 26 madencilik kuruluşu katılmış olup, sektöre yönelik ürünlerin tanıtımı yapılmıştır. Ayrıca, Alaattin KARA ve Mehmet ÖZER'in fotoğraflarının yer aldığı "Madencilik" temalı fotoğraf sergisi katılımcıların beğenisine sunulmuştur.

Kongrenin ana temaları; kömür madenciliğinin bilim ve teknolojisi, kömür madenciliğinde iş sağ-

lığı ve güvenliği, kömür madenciliği politikaları ile sosyal sorunlar olarak belirlenmiştir. Bu başlıklar altında bilimsel kurul tarafından değerlendirilen 2'si çağrılı olmak üzere 37 bildiri 3 ayrı salonda katılımcıların ilgisine sunulmuştur. Söz konusu oturumlarda kömür üretimi ve teknolojisinde yaşanan gelişmeler, sektörde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri değerlendirilmiştir. Ayrıca "Kömür ve Enerji" başlıklı panelde, bu konular arasındaki ilişkiler ele alınmıştır.

44 yıldan bu yana gerçekleştirilen Kömür Kongreleri, kömür madenciliği ve teknolojiyle ilgili büyük bir bilgi birikimi yaratmıştır. Geçmişten gelen misyonla 22. Kömür Kongresi ve Sergisinde ortaya çıkan tespitler, sorunlar ve çözüm önerilerine aşağıda kısaca özetlenmiştir;

- 44 yıldan bu yana kömür kongrelerinin mutfağı olarak çalışmalara ev sahipliği yapan ve 59 yıldır Odamız tarafından kullanılan Zongul-

dağ Şube binamızın kamu yararı gözetilmeden hülle ile alınarak, Odamızın bu binadan tahliyesinin istenmesi kabul edilemez. Dolayısıyla bu konuda Odamız ve TMMOB camiasının mücadelesi devam edecektir. Talebimiz bu haksız ve usulsüz girişimden bir an önce vazgeçilmesidir.

- Madencilik, özellikle de kömür madenciliği ülkemizde oldukça köklü bir geçmişe ve deneyime sahip olmasına rağmen bu köklü tarihle eş düzeyde bir madencilik politikamız olmadığı da bir gerçektir. Bütüncül bir enerji ve madencilik politikamızın olmaması, kaynakların etkin ve verimli üretiminin yanı sıra, kullanılmasını da engellemektedir.
- Son düzenlenen kongreden bu yana 4 yılı aşkın bir süre geçmiştir. 2020 yılında gerçekleştirilmesi gereken 22. Kongre pandemi kısıtlamaları nedeniyle ancak yapılabildiği. Pandeminin yanı sıra, küresel bir krize dönüşen Rusya'nın Ukrayna'ya askeri müdahalesi 8 ayı aşan bir süredir devam etmektedir. Söz konusu iki gelişme ülkelerin öz kaynaklarına dayalı enerji temininin son derece önemli olduğunu ortaya koymuştur. Pek çok ülkede kapatılmış olan kömür ocaklarının yeniden açılması gündeme gelmiştir.
- Her ne kadar ülkemizin ihtiyacını karşılamakta çok yetersiz kalınsa da taşkömürünün stratejik bir değer olduğu düşünüldüğünde, üretim faaliyetlerinden, üretimin yeni teknolojiler ile eğitilmiş insan gücü kullanılarak artırılmasından asla vazgeçilmemelidir. Ayrıca Zonguldak Havzası bütünlüğü adına, TTK'nın imtiyaz ve üretim sahaları korunmalı, ruhsat bütünlüğü muhafaza edilmelidir. Taşkömürünün Zonguldak Havzası'ndaki en büyük üreticisi konumunda olan TTK'nın ekonomik yetersizliklere mahkûm edilerek her geçen gün biraz daha küçültülmesi ve kendi ruhsat sahasının parçalanarak Kurum'un dar bir alana sıkıştırılması yok edilise hizmet etmiyorsa neyin amaçlandığı kamuoyuna açıklanmalıdır.
- Günümüzde kömürün kullanımıyla ilgili çok önemli alan vardır. Bunlardan ilki kokla-

şabilir nitelikteki kömürlerin cevhere dayalı üretim yapan demir-çelik sanayinde üretimin başlıca girdilerinden birisi olarak kullanımındadır. Zonguldak Taşkömürü Havzası bu anlamda uzun yıllar ülkemiz demir-çelik sektörünün koklaşabilir taşkömürü ihtiyacını büyük ölçüde karşılamıştır. Ancak mevcut durumda Havza'da yapılan üretim, ülkemizde ihtiyaç duyulan taşkömürü talebinin %5'ini dahi karşılayamaz duruma gelmiştir. Bu durumun tersine döndürülüp Zonguldak Havzasının (TTK'nın) demir-çelik sektörüne hitap eden üretim yapısına kavuşturulması önem arz etmektedir.

- Kömürün bir diğer kullanım alanı da termik santrallerdir. Enerji ihtiyacı için özellikle linyit ülkemizin en önemli yerel hammaddesi olup hayati önem taşımaktadır. Enerjide dışa bağımlılıktan kurtulmak için birincil enerji yakıtı olan kömürün kullanımı ülkemiz için kaçınılmaz bir durum arz etmektedir. Dolayısıyla enerji temini açısından ülkemizin bu önemli kaynağının çevreye duyarlı teknolojiler kullanılarak değerlendirilmesi gerekmektedir.
- Türkiye Taşkömürü Kurumu ve Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu kamu işletmeciliği anlayışından uzaklaştırılmış, sahalar ruhsat devri, rödevans ve taşeronlaştırma gibi yöntemlerle bir tür özel sektöre aracılık eder hale getirilmiştir. Rödevans sözleşmeleriyle firmalara verilen birçok sahada, firmaların sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmediği bilinmesine rağmen bu yöntemde ısrar edilmektedir.
- Zonguldak Taşkömürü Havzası'nda üretimin kamu eliyle yürütülmesi ekonomik ve sosyal açıdan olduğu kadar iş sağlığı ve güvenliği açısından da yaşamsal öneme sahiptir. Bu nedenle, Türkiye Taşkömürü Kurumu üretim ve istihdam hedefini büyük ölçekli havza planlaması esaslarına göre belirlemelidir. Uzun yıllardır üretime başlanamayan Amasra-B Sahası ve Bağlık-İnağzı Sahası projeleri de bu kapsamda değerlendirilmelidir.
- Kongrenin ana temalarından birisi de ülkemizin en can yakıcı sorunlarından olan "Kö-

mür Madenciliğinde İş Sağlığı ve Güvenliği” konusudur. Her yıl binlerce kişi işyerlerinde çalışırken hayatını kaybetmekte, on binlerce kişi iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle yaralanmakta veya sakat kalmaktadır. Madenlerimiz, özellikle de kömür madenlerimiz iş cinayetleri ve facialar konusunda çok acı tecrübelere sahiptir. Geçmişten bugüne Armutçuk’tan Kozlu’ya, Soma’dan Ermenek’e kadar her birinde yüzlerce arkadaşımızı kaybettiğimiz pek çok facia yaşanmıştır. Evine eklemek götürebilmek için emek harcayan bunca madencinin hayatını kaybediyor olması, ülkemizdeki madenlerin güvensizliğinin, bunu düzenleyen mevzuatın ve yapılan denetimlerin yetersizliğinin göstergesidir. Oysa “elverişli koşullarda çalışma hakkı” İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinde güvence altına alınmış bir haktır. Emeğin yüzlerce yıllık mücadelesi sonucunda benimsenen bu hak, “iş sağlığı ve güvenliği” adıyla tüm dünyada kabul edilen temel bir çalışma ilkesi halini almış durumdadır. İş kazalarının ve meslek hastalıklarının temelinde, sermayenin azami kar hırsı ve emek karşıtı politikaları ile yetersiz mevzuat hükümleri ve denetim noksanlığı yatmaktadır.

- Tek adam rejimi ile “parti devleti” kuruluşu tamamlanmış, kamu görevlileri parti yöneticileri gibi, parti yöneticileri de kamu görevlisi gibi davranmaya başlamıştır. Yeni sistemde kamu kurumlarının, emek-meslek örgütlerinin ve üniversitelerin yerini cemaatler almış, bu kurum ve kuruluşlar yerine cemaatler tarafından oluşturulan politikalar yaşama geçirilmiştir. Bu durum kamulardaki liyakatsiz kadrolaşmanın temelini oluşturmuş, kurumların içi boşaltılmış ve gerçek işlevlerinden uzaklaştırılmışlardır. Yönetim kadroları ise uzun zamandır politik tercihlere göre şekillendirilmektedir.
- Kamu kurumlarının yönetim kadroları; bilimi rehber edinmiş, kamucu politikaları benimseyen, adalete ve hukukun üstünlüğüne inanan, liyakat sahibi kişilerden oluşturulmalıdır ve kamu kurumlarında yaşanan mühendis ve işçi açıkları en kısa sürede giderilmelidir

- Ülkemizde, sömürge madenciliği olarak tanımlanan ve doğal kaynakların bulunduğu ülkenin olanaklarıyla, ucuz işgücü kullanılarak üretilen hammaddelerin ülke dışına çıkarıldığı, geride konsantre atıklar, kimyasallarla kirletilmiş su ve verimsizleştirilmiş topraklarla, ağaçları kesilmiş ormanların bırakıldığı madencilik süreçleri uygulanmakta; ulusal çıkarlarımızla çalışmakta olan bu uygulamalar terk edilmelidir.
- Sektörü ilgilendiren yasal düzenlemeler konusunda tam bir keşmekeş yaşanmaktadır. Düzenlemeler birbirinden kopuk yapılmakta, bir türlü sonuçlandırılmamakta, meslektaşların ve sektörün ihtiyaçlarına cevap verememektedir. Temel bir yasa olan Maden Kanunu son 18 yıl içerisinde tam 28 kez değiştirilerek adeta yamalı bir bohçaya döndürülmüş, yasa üzerinde yapılan değişiklikler sorunları çözmek bir yana daha da artmasına neden olmuştur. Bu nedenle sektör tam bir belirsizlik, kuralsızlık ve istikrarsızlık içerisinde ve toplum tarafından sorunlu bir alan olarak görülmektedir.
- Kamuoyunun düşünceleri, talepleri anlamlı ve değerlidir. Bu nedenle yetkililer tarafından dikkate alınmalıdır. Madencilik ile diğer tüm üretim sektörlerinde planlamalar ve politikalar başta meslek odaları, sendikalar, üniversiteler olmak üzere toplumun ve sektörlerin görüşleri alınarak oluşturulmalı, mevzuat düzenlemeleri bu görüşleri de dikkate alarak yapılmalıdır.

Türkiye 22. Uluslararası Kömür Kongresi ve Sergisinde ortaya konulan bilgi ve önerilerin doğal kaynaklardan yararlanma ve enerji alanındaki gelişmelere katkı sunmasını diliyor, önceki kongrelerde olduğu gibi, bu Kongrede de üretilen görüş ve düşüncelerin yetkililer tarafından değerlendirilerek hayata geçirilmesinin takipçisi olacağımızı kamuoyuna bir kez daha duyuruyoruz.

TMMOB

Maden Mühendisleri Odası

Zonguldak Şubesi Yönetim Kurulu

30 Eylül 2022, Zonguldak

ODADAN HABERLER

MADENCİLİK SEKTÖRÜNDE MESLEKİ YETERLİLİK ÇALIŞTAYI

Çalıştay, Oda merkezimizde 19 Temmuz 2022 tarihinde davet edilen kurum ve kuruluşların katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Oda başkanımız Ayhan Yüksel Mesleki Yeterlilik Merkezinin katettiği yolu ve sağladığı olanakları katılımcılarla paylaşmıştır. Konuşmanın ardından Mesleki Yeterlilik Merkezimiz tarafından hazırlanan Yeraltı Hazırlık İşçisi ve Yeraltı Üretim İşçisi ile Tamir-Tarama-Söküm işçisi ulusal yeterliliklerin düzenlenmesi hakkındaki taslak katılımcılarla birlikte değerlendirilmiştir.

ÖZELLEŞTİRMeye KARŞI MÜCADELEYE BAŞLAYAN SOMA MADEN İŞÇİLERİNE DESTEK ZİYARETİ

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumuna ait Soma-Eynez ocaklarında çalışan maden işçileri, ocakların özelleştirilme girişimine karşı direnme kararı almış ve bu doğrultuda Ankara'ya yürüyüş başlatmışlardı. Ancak yürüyüş Manisa Kırkağaç'ta kolluk kuvvetleri tarafından durdurulmuştu. İşçiler burada çadır kurarak eyleme devam etmekte ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile yapılan görüşmelerin sonucunu beklemektedir.

Yönetim Kurulu üyemiz Erşat AKYAZILI, İzmir Şube Yönetim Kurulu Başkanı Aykut AKDEMİR, Şube Yönetim Kurulu üyesi Mevlüt Kemal ÇAKMAK ve şube üyelerimizin katılımıyla, özelleştirilmeye karşı mücadeleye başlayan ve Kırkağaç'ta bekleyen TKİ Eynez maden işçileri ziyaret edilerek süreç hakkında bilgi alınmıştır. Ziyarete Odamızın özelleştirme konusundaki görüşleri aktarılarak yürütülen mücadeleye yönelik her türlü desteğin verileceği belirtilmiştir.

FAALİYET VE ÇALIŞMA PROGRAMI TOPLANTISI

Oda Yönetim Kurulu Başkanımız Ayhan YÜKSEL ve 2. Başkanımız Veyis SIR; Mersin, Hatay, Gaziantep, İskenderun, Kahramanmaraş temsilciliklerinin ve Adana Şube Yönetim Kurulu'nun faaliyetlerini ve çalışma programlarını aktardıkları toplantıya katılım sağladılar. Odamızın 48. Dönem programı ve yerelde yapılacak etkinlikler ile ilgili görüş alışverişinde bulunulan toplantıda Adana Şube Başkanımız Recai CAN da bir sunum yaptı.

BÜLTEN SİZLERİN KATKILARIYLA GÜZELLEŞECEKTİR

[f](#) [t](#) /madenMO [in](#) /tmmcbmadenmuhendisleriodasi

ADALET NÖBETİNİN 100. GÜNÜ

Gezi Davasında verilen hukuksuz kararlar ile tutuklanan TMMOB Yönetim Kurulu üyesi Mücella Yapıcı, Şehir Plancıları Odası Onur Kurulu üyesi Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odası avukatı Can Atalay ile diğer tutuklu yurttaşlarımız için yürütülen Adalet Nöbetinin 100. Gününde Ankara, İstanbul ve İzmir'de adalet nöbeti ve basın açıklamaları ile yapılan hukuksuz uygulamalara karşı sesimizi yükselttik.

CHP GENEL BAŞKANI SAYIN KEMAL KILIÇDAROĞLU'NU MAKAMINDA ZİYARET

Oda Yönetim Kurulu Başkanımız Ayhan YÜKSEL CHP Genel Başkanı Sayın Kemal KILIÇDAROĞLU'nu makamında ziyaret etti. Ziyarete üyelerimizin ve madencilik soruları ve çözüm önerileri üzerine görüş alışverişinde bulunuldu. Sayın KILIÇDAROĞLU Odamız tarafından Zonguldak'ta düzenlenecek olan Türkiye 22. Uluslararası Kömür Kongresi ve Sergisi'ne (ICCET 2022) davet edildi. Ayrıca İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile birlikte düzenleyeceğimiz UYAK2023 sempozyumunda diğer belediyeleri de aramızda görmek istediğimizi belirtildi. Görüşmede CHP Genel Başkan Yardımcısı Sayın Ahmet AKIN da bizlere eşlik etti.

ODA BAŞKANIMIZ AYHAN YÜKSEL'İN KATILIMIYLA DİYARBAKIR ŞUBESİ TEMSİLCİLER TOPLANTISI

Oda Başkanımız Ayhan YÜKSEL'in katılımıyla Diyarbakır Şubesi Temsilciler Toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıda 48. Dönem Çalışma Programı kapsamında Diyarbakır Şubemiz ve Temsilciliklerimiz yapacağı çalışmalar gündeme alındı. Şube ve temsilcilik toplantılarımız önümüzdeki süreçte devam edecektir.

DIYARBAKIR'DA DÜZENLENEN MERMER İŞLETMELERİNDE İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ SEMPOZYUMU'NA KATILIM

Oda Başkanımız Ayhan YÜKSEL, Diyarbakır'da düzenlenen Mermer İşletmelerinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Sempozyumuna çağrılı bildiri sunmak üzere katıldı. Sempozyumda Oda Başkanımız Ayhan Yüksel tarafından Maden İşletmelerinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Denetimi başlıklı bildiri sunuldu.

PİKNİK ETKİNLİĞİ

Ankara'da yaşayan üyelerimiz, aileleri ve genç madencilerin katılımıyla 18 Eylül 2022 tarihinde piknik gerçekleştirildi.

NİĞDE İLİ ÜYE TOPLANTISI

Niğde' de üye toplantısı gerçekleştirildi (21.09.2022).

Oda Başkanı Ayhan Yüksel, Oda Yönetim Kurulu Üyesi Cem Lafcı'nın ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi temsilcisi Dr. M.Suat Delibaltanın katıldığı üye toplantısı 21.09.2022 tarihinde gerçekleştirildi.

Toplantıda Odamızın yaptığı çalışmalar aktarılmış, yapılması planlanan çalışmalarla ilgili bilgi verilmiştir.

Üyelerimizin dile getirdiği sorunlar konusunda fikir alışverişinde bulunularak, çözüm önerileri görüşülmüştür.

Toplantıya düzenlenmesinde emekleri olan Ömer Halisdemir Üniversitesi temsilcimiz Dr. M. Suat Balta ya, meslektaşımız Kubilay Ünsal' a ve toplantıya katılan tüm üyelerimize teşekkür ederiz.

KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ'NE İŞYERİ ZİYARETİ VE KONYA ÜYE TOPLANTISI

Konya Teknik Üniversitesi'ne işyeri ziyareti ve Konya üye toplantısı gerçekleştirildi (22.09.2022).

22.09.2022 tarihinde Oda Başkanı Ayhan Yüksel, Oda Yönetim Kurulu Üyesi Cem Lafcı'nın ve Konya İl Temsilcisi İbrahim Utku Ermiş'in katılımı ile Konya Teknik Üniversitesi'nde işyeri ziyareti ve Konya üye toplantıları gerçekleştirildi.

Toplantılarda Odamızın yaptığı çalışmalar aktarılmış, yapılması planlanan çalışmalarla ilgili bilgi verilmiştir.

Konya Teknik Üniversitesi akademisyenleri ile gerçekleştirilen toplantıda maden mühendisliği eğitiminde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri üzerine fikir alışverişinde bulunulmuştur.

Konya üye toplantısında üyelerimizin dile getirdiği sorunlar konusunda fikir alışverişinde bulunularak, çözüm önerileri görüşülmüştür.

Toplantıların düzenlenmesinde emeği geçen başta Konya İl Temsilcimiz İbrahim Utku Ermiş'e ve toplantılara katılım sağlayan üyelerimize teşekkür ederiz.

ANTALYA ÜYE TOPLANTISI

24.09.2022 tarihinde Oda Başkanı Ayhan YÜKSEL, Oda Genel Sekreteri Erşat AKYAZILI ve Oda Müdürü Necmi ERGİN'in katılımıyla Antalya ili üye toplantısı gerçekleştirildi.

Toplantılarda Odamızın yaptığı çalışmalar aktarılmış, yapılması planlanan çalışmalarla ilgili bilgi verilmiştir.

Antalya üye toplantısında üyelerimizin dile getirdiği sorunlar konusunda fikir alışverişinde bulunularak, çözüm önerileri görüşülmüştür.

Toplantının düzenlenmesinde emeği geçen Antalya il temsilcilerimize ve toplantıya katılım sağlayan üyelerimize teşekkür ederiz.

ISPARTA ÜYE TOPLANTISI

25.09.2022 tarihinde Oda Başkanı Ayhan YÜKSEL, Oda Genel Sekreteri Erşat AKYAZILI ve Oda Müdürü Necmi ERGİN'in katılımıyla Isparta'da üye toplantısı yapıldı.

Toplantılarda Odamızın yaptığı çalışmalar aktarılmış, yapılması planlanan çalışmalarla ilgili bilgi verilmiştir.

Isparta üye toplantısında üyelerimizin dile getirdiği sorunlar konusunda fikir alışverişinde bulunularak, çözüm önerileri görüşülmüştür.

Toplantının düzenlenmesinde emeği geçen Isparta il temsilcilerimize ve toplantıya katılım sağlayan üyelerimize teşekkür ederiz.

BURDUR ÜYE TOPLANTISI

25.09.2022 tarihinde Oda Başkanı Ayhan YÜKSEL, Oda Genel Sekreteri Erşat AKYAZILI ve Oda Müdürü Necmi ERGİN'in katılımıyla Burdur'da üye toplantısı yapıldı.

Toplantılarda Odamızın yaptığı çalışmalar aktarılmış, yapılması planlanan çalışmalarla ilgili bilgi verilmiştir.

Burdur üye toplantısında üyelerimizin dile getirdiği sorunlar konusunda fikir alışverişinde bulunularak, çözüm önerileri görüşülmüştür.

Toplantının düzenlenmesinde emeği geçen Burdur il temsilcilerimize ve toplantıya katılım sağlayan üyelerimize teşekkür ederiz.

BASIN AÇIKLAMALARI

BAŞTA SİVAS KATLIAMI OLMAK ÜZERE, KARANLIK GÜÇLERİN DÜZENLEDİĞİ TÜM KATLIAMLARI KINIYORUZ

2 Temmuz 1993 tarihinde Sivas'ta aralarında yazar, şair, düşünür ve sanatçıların bulunduğu 33 aydının yakılarak katledilişinin bugün 29. Yıl dönümü. O gün, geleneksel olarak düzenlenen kültürel etkinlikler için bir araya gelen binlerce insanın arasında bulunan 33 aydın, mülki amirin ve kolluk güçlerinin gözü önünde canlı canlı yakılarak öldürüldü.

Her ne kadar katliam, çağdışı düşünceye sahip bir grup tarafından yapılmış gibi gösterilse de, önceden yapılan hazırlıklar bilinmesine karşın grubun engellenmemesi; kolluk kuvvetlerinin yetersizliği ve müdahale etmede ki isteksizlikleri; yani alınmayan önlemler ve dahası katliam sonrası dönemin başbakanı Tansu Çillerin "çok şükür, otel dışındaki halkımız bir zarar görmemiştir" açıklaması, devlet organlarının da içinde olduğu büyük bir komploya işaret etmektedir.

Toplum olarak yaşadığımız sorunlardan en önemlisi toplumsal-siyasal olaylarla yüzleşmememiz, bu olayları yaratan ortam ve süreçleri yargılayamamamız ve suçlu olanları cezalandırmayışımızdır. Nitekim, Sivas davasının zaman aşımı nedeniyle düşmesi ile ilgili olarak dönemin Başbakanı ancak "Milletimiz için, ülkemiz için hayırlı olsun." diyebilmiştir. Yüzleşmediğimiz her olay bir diğerinin önü-

nü açmakta, yapanları cesaretlendirmekte, ülkemiz tarihi katliamlarla anılır hale gelmektedir.

Demokratikleşmenin ön koşulu olarak ülkemiz, karanlık tarihimizle hesaplaşmalıdır. Ülkemiz, ancak bu karanlık tarihle yüzleşerek, suç mekanizmalarını ve suçluları ortaya çıkartarak, suçluları siyasal olarak mahkûm ederek barış ve refah içerisinde yaşayan demokratik ülkeler arasına katılabilir. Aksi durumda, büyük güçlerin esiri olan, toplumsal komploları ile iç çatışmalardan kendini kurtaramayan, bir ülke olarak yaşamaya devam edecektir.

Unutulmamalıdır ki, Maraş Katliamıyla hesaplaşmadığı için Sivas katliamı; Sivas katliamıyla hesaplaşmadığı için Suruç Katliamı, Ankara Gar katliamı gerçekleşmiştir.

Bu nedenle, başta Sivas katliamı olmak üzere, karanlık güçlerin düzenlediği tüm katliamları kınıyoruz. Toplumsal barışın egemen olduğu demokratik bir ülkede böylesi katliamların yaşanamayacağını bir kez daha vurgulamak istiyoruz.

Saygılarımızla.

**TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu
2 Temmuz 2022, Ankara**

İKTİDAR ENERJİ İHTİYACININ KARŞILANMASINDA ÜLKEYİ DIŞA BAĞIMLI HALE GETİREN PİYASACI VE PLANSIZ POLİTİKALARINDAN VAZGEÇMELİ, ACİL ÖNLEMLERİ VAKİT KAYBETMEDEN ALMALIDIR!!!

Enerji üretimi için gerekli birincil kaynaklara ulaşmada uygulanan özelleştirme, taşeronlaştırma, rödovans, ruhsat devri, ruhsatların bölünmesi ve yap-işlet modeli gibi liberal politikalar, enerji tedarikinde ülkemizi dışa bağımlı hale getirmiştir. Bu liberal politikalar ile birlikte birincil kaynakların tedarikinin sağlandığı ülkelerde yaşanan savaşlar ve istikrarsızlıklar enerji arz güvenliği açısından ülkemizi daha da sorunlu bir noktaya gelmiştir.

2022 yılının ilk 5 ayında enerji üretiminde birincil kaynaklarda ithal kömürün taşkömürü ile birlikte ilk sırada yer aldığı görülmektedir. 2021 yılında %16,56 oranla 3. sırada bulunan ithal kömür, Türkiye Elektrik İletim A.Ş.'nin verilerine göre; 2022 yılı Mayıs ayı sonu itibari ile taşkömürü ile birlikte %17,26 oranına ulaşarak ilk sıraya yerleşmiştir. Türkiye Taşkömürü Kurumu tarafından işletilmesi gereken Zonguldak havzasında ve Türkiye Kömür İşletmeleri ile Elektrik

Üretim Anonim Şirketi tarafından işletilen ruhsatlarda kamu işletmeciliği terk edilmiştir. Kamu yararının hiçbir şekilde gözetilmediği yüksek rezervli birçok saha, ruhsat devri ve rödovans sözleşmeleriyle özel sektöre devredilmiştir. Ancak, bu sahalar faaliyete bile geçirilememiştir. Dolayısıyla, TEİAŞ'ın açıkladığı %17,26 (23.106 GWh) oranının büyük kısmının ithal kömür olduğu anlaşılmaktadır. Her geçen gün daha da stratejik bir konuma gelen enerji arz güvenliği sorununun çözümü çaresiz olarak ithal kömürde aranmaya çalışılarak ülkenin kıt kaynakları da ziyan edilmektedir.

Birincil kaynak olarak enerji üretiminde yerli kaynakların değerlendirilmesini önceleyen bir politikayı benimsediğini her fırsatta müjdeyle açıklayan iktidarın, vaatlerinin slogandan öte geçemediğinin en önemli göstergesi enerji üretimindeki ithal kaynakların payının her geçen gün artmış olmasıdır.

AKP iktidarı, enerji arz güvenliği bakımından liberal politikalarından vazgeçmemektedir. Maden havzalarında özelleştirme, rödovans, ruhsat devri, ruhsatların bölünmesi ve yap-işlet modelleriyle piyasacı anlayışını sürdürmeye ısrarla devam etmektedir. TKİ Soma Eynez ocağı özelleştirmesi bunun açık bir örneğidir. Özelleştirmeye karşı direnen Soma Eynez işçilerinin mücadelelerini destekliyoruz. Yanlarındayız. İzlenen tüm bu liberal politikaların neticesinde; artan enerji maliyetleri vatandaşın faturasına yansıtılmış ve zaten geçim sıkıntısı içerisinde olan halkın sırtına bir de artan elektrik faturaları yüklenmiştir.

Bölgede yaşanan savaşlar ve krizler sonucunda; enerji arz güvenliğinin daha stratejik bir konu durumuna gelmesi karşısında acil önlemler alınması kaçınılmazdır. Bu önlemlerden en önemlisi de yerli

kaynakları önceleyen ve dışa bağımlılığı azaltan bir anlayışın politika olarak benimsenmesidir. Politika oluşturmada bilim ve bilimsel bilginin her alanda olduğu gibi enerji temini bakımından da esas alınması ve enerji alanında faaliyet yürüten meslek örgütlerinin, sendikaların, üniversitelerin görüşlerinin alınması gerekmektedir. İktidarın mevcut dayatmacı ve toplumun kendisi ile aynı düşünmeyen diğer bileşenlerini yok sayan anlayışından vazgeçmesi de bu aşamada bir seçenek değil zorunluluk haline gelmiştir.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası olarak çözüm önerilerimizi kamuoyuyla paylaşıyoruz.

Ülkenin yerli ve yenilenebilir nitelik taşıyan enerji kaynaklarına dayalı bir enerji politikası oluşturulması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

Ülkemizin enerjide büyük oranda dışa bağımlı olduğu bir ortamda, yerli enerji hammaddelerinin üretiminde; hizmet alımı, rödovans ve ruhsat devri gibi yöntemler yerine, kamu kurumlarının kendi işçisi ve ekipmanı ile faaliyetlerini gerçekleştirdiği bir sistem oluşturulmalıdır.

Yerli enerji kaynaklarından olan linyitin ve taş kömürünün işletilmesinde havza madenciliği ilkeleri esas alınmalıdır.

Maden Kanunu, Enerji Kanunu ve ilgili mevzuatlar kamu işletmeciliği esaslarına göre yeniden düzenlenmelidir.

Teknolojik açıdan dışa bağımlılığı önleyecek ARGE çalışmaları yapılmalı, enerji makine ve donanımlarının yurt içinde üretimini sağlamak üzere yerli sanayi ve üniversitelerle işbirliği sağlanmalıdır.

Enerji depolama konusuna ağırlık verilmeli, gerekli yatırımlar ve çalışmalar hızla gerçekleştirilmelidir.

Enerji ve enerji hammaddesi üretimi yatırımları çevresel, sosyal ve ekonomik açıdan bir bütün olarak analiz edilmeli, projeler toplumsal yarar göz önünde bulundurularak uygulanmalıdır.

Saygılarımızla.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu
18 Temmuz 2022, Ankara

**“ İKTİDAR ENERJİ İHTİYACININ
KARŞILANMASINDA ÜLKEYİ DİŞA
BAĞIMLI HALE GETİREN PİYASACI VE
PLANSIZ POLİTİKALARINDAN
VAZGEÇMELİ,
ACİL ÖNLEMLERİ VAKİT KAYBETMEDEN
ALMALIDIR !!”**

- Özelleştirme, taşeronlaştırma, rödovans, ruhsat devri, ruhsatların bölünmesi ve yap-işlet modeli gibi liberal politikalar, enerji tedarikinde ülkemizi dışa bağımlı hale getirmiştir.
- Özelleştirmeye karşı direnen Soma Eynez işçilerinin mücadelelerini destekliyoruz. Yanlarındayız.
- Artan enerji maliyetleri vatandaşın faturasına yansıtılmış ve zaten geçim sıkıntısı içerisinde olan halkın sırtına bir de artan elektrik faturaları yüklenmiştir.
- Politika oluşturmada bilim ve bilimsel bilginin her alanda olduğu gibi enerji temini bakımından da esas alınması ve enerji alanında faaliyet yürüten meslek örgütlerinin, sendikaların, üniversitelerin görüşlerinin alınması gerekmektedir.

TMMOB
MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

TÜRKİYE KÖMÜR İŞLETMELERİ KURUMU İŞTİRAKLERİ ÜZERİNDEN İHALESİZ OLARAK DENETİMSİZ BİR ŞEKİLDE YANDAŞ FİRMALARA İŞLETTİRDİĞİ SAHALAR İLE KAMU ZARARINA YOL AÇAN UYGULAMALARI TERK ETMELİDİR! ÖZELLEŞTİRMEYE KARŞI HAKLI MÜCADELELERİNDE SOMA MADEN İŞÇİLERİYLE DAYANIŞMA İÇERİSİNDEYİZ!

Ruhsat hukuku Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu'na ait olan Soma-Eynez açık ocağının rüdvans ve taşeronlaşma yöntemiyle gizli olarak özelleştirilmesi çalışmalarına karşı işçiler iş bırakma eylemlerine devam etmektedirler.

Soma Eynez açık ocağı, TKİ İştiraki olan Yeni Anadolu Madencilik A.Ş. aracılığıyla TKİ'den alınıp, yandaş bir firmaya verilerek gizli bir özelleştirme daha gerçekleştirilmiştir. Yapılan bu gizli özelleştirme ile işçiler, iş güvencesizliği ve kötü çalışma koşullarıyla yüz yüze getirilmekte ve sahalar, iştirakler üzerinden hülle yapılarak taşeronlaştırma yöntemiyle yandaş firmalara peşkeş çekilmekte ve kamu zararı oluşturulmaktadır.

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü Rüdovans ve Ruhsat Devri İhaleleri Uygulama

Yönetmeliği'nin 35.maddesinde "Sahayla ilgili rezerv, kalorifik ve kimyasal özellikler, jeolojik-hidrojeolojik koşullar, üretim ve pazar koşulları, sosyoekonomik şartlar ve diğer tüm parametreler de dikkate alınarak Kurum tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda Kurum tarafından işletilmeyecek sahalar, ekonomik işletmecilik ve diğer koşullar açısından uygun görülmesi halinde ihale yapılmaksızın Kurumca belirlenen cari tahmini bedel ile rüdovans fiyatları ve koşulları da dikkate alınarak rüdovans veya satışta öncelikli alım hakkı kullanımını da sağlayan rüdovans veya pay karşılığında Kurum iştirakleri tarafından işlettirilebilir." denilmektedir.

Yönetmeliğin ilgili maddesinden de anlaşılacağı gibi Kurum tarafından işletilmesi, teknik ve ekonomik açıdan uygun olmayan sahalar kurumun iştirakleri

üzerinden değerlendirilebilir denilmesine rağmen verimli bir ocak olan ve yönetmelikte belirtilen şartları taşımayan Soma-Eynez açık ocak işletmesi TKİ iştiraki olan Yeni Anadolu Madencilik A.Ş. üzerinden Kamu İhale Kanunu by-pass edilerek yandaş bir firmaya ihalesiz olarak işlettilerine üzere verilmiştir.

Son yıllarda Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu kamu işletmeciliği anlayışından uzaklaştırılmış, sahalar ruhsat devri, rödövan ve taşeronlaştırma gibi arka kapı özelleştirme yöntemleriyle işletilmeye çalışılmıştır. Rödövan sözleşmeleriyle firmalara verilen TKİ uhdesindeki birçok sahada, firmalar sözleşme yükümlülüklerini yerine getirememiştir. Tüm bu olumsuz örneklerle rağmen TKİ bu yöntemde ısrar etmeye devam etmektedir.

Pandemi ve savaş koşulları nedeniyle dünyanın ve ülkemizin enerji ihtiyacının her geçen gün arttığı bir ortamda TKİ, iştirakler yoluyla çeşitli biçimlerde özelleştirdiği sahalarda, daha fazla kamu zararı oluşturmadan bu uygulamaları terk etmelidir.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve TKİ yönetimine soruyoruz!

TKİ, Soma-Eynez sahasını çalıştırmayacağı kararını hangi bilimsel gerekçeye dayanarak vermiştir?

TKİ sahayı iştirakine devrederken kendi yayınladığı yönetmeliğinde yer alan şartlara göre mi belirlemiştir? Bugüne kadar TKİ tarafından iştiraklere devredilen sahalarda iştirakler doğrudan işletmecilik yapmakta mıdır?

Hisselerinin önemli bir kısmı kamuya ait olan TKİ iştiraki Yeni Anadolu madencilik A.Ş. sahayı yandaş firmaya işlettirmek için herhangi bir ihale açmış mıdır?

Bugüne kadar iştiraklere devredilen sahalarda işletmeciler firmalar hangi kriterlere göre belirlenmiştir ve bu sahalarda TKİ-İştirak ve firmaların gelir dağılımları durumu nasıl gerçekleşmiştir?

TMMOB Maden Mühendisleri Odası olarak bu soruların cevabını talep ederken, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve TKİ yönetimine bir kez daha diyoruz ki;

Mevcut yöneticiler, gerek linyitin ve asfaltitin işletilmesinde gerekse zenginleştirilmesinde kamu yararını gözeterek çalışmaları sürdürmelidir. 1957 yılında kurulan TKİ gibi köklü bir kurum, kamu işletmeciliği

anlayışından uzak piyasacı bir bakış açısıyla yönetilmemelidir.

TKİ, iştiraklerin ve iştirakler vasıtasıyla sahada faaliyet sürdüren firmaların kazançlarını kamuoyu ile paylaşarak şeffaf bir yönetim tarzı benimsemelidir.

Geçmişte TKİ'nin iştirakler üzerinden firmalara verdiği sahalardaki durumla ilgili TBMM KİT Komisyonu, Sayıştay, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve TKİ'nin denetim birimleri, ilgili çalışmalarını yaparak kamu zararına neden olan uygulamalar hakkında gerekli soruşturmaları açmalıdır.

Madencilik bilim ve tekniği açısından uygun olmayan ruhsatların bölünerek firmalar tarafından işletilmesini benimseyen sistem terk edilmeli, havza madenciliği ilkeleri esas alınarak madencilik faaliyetleri yürütülmelidir.

Kamu İhale Kanunu kapsamı dışında kalan, kamusal denetim mekanizmasını devre dışı bırakan ve kamu zararı oluşturma olasılığı yüksek olan yöntemlerle sahalarda değerlendirilmemelidir.

Sonuç olarak;

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü Rödövan ve Ruhsat Devri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 35.maddesine aykırı olarak gerçekleştirilen Soma Eynez Açık Ocağı'nın bir bölümünün TKİ iştiraki olan Yeni Anadolu Madencilik A.Ş. üzerinden kamu zararına yol açacak şekilde ihalesiz olarak yandaş firmaya işlettilerine işlemleri derhal iptal edilmelidir.

Madencilikte kamu zararı oluşturan uygulamalara ve bu uygulamaların nedeni olan tüm neoliberal politikalara karşı TMMOB Maden Mühendisleri Odası olarak kamucu, şeffaf bir anlayış ile kaynakların değerlendirilmesi için başta hukuki alan olmak üzere her alanda mücadelemizi sürdürmeye devam edeceğiz.

Soma Maden Emekçilerinin Mücadelesi Mücadelemizdir.

Saygılarımızla;

TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu
19 Temmuz 2022, Ankara

EYNEZ KÖMÜR OCAKLARININ ÖZELLEŞTİRİLMESİ DURDURULMALI, SOMALI MADEN İŞÇİLERİNİN HAKLI TALEPLERİ KABUL EDİLMELİDİR

Ruhsat hakları Türkiye Kömür İşletmesi Kurumuna (TKİ) ait olan, Manisa'nın Soma ilçesinde bulunan Eynez kömür ocağının işletme yetkisinin, üstü örtülü bir özelleştirme yöntemiyle Yeni Anadolu Madencilik ve Teknoloji A.Ş.'ye devredilmek istenmesi üzerine maden işçileri 21 Temmuz Perşembe günü Ankara'ya yürüyüşe geçmiştir. Somalı maden işçileri sadece kendi özlük hakları için yürümüyor, ortak varlığımız olarak kabul edilmesi gereken madenlerin çeşitli biçimlerde özelleştirilmesi ve/veya yandaş şirketlere devredilmesine de karşı çıkıyor, temel sloganımız olan "Madenler Halkındır, Satılamaz" diyorlar.

Bu amaçlarla Ankara'ya yürümek isteyen Somalı maden işçileri kolluk kuvvetleri tarafından durdurularak işçilerin yürüyüşüne engel olunmuştur. Bunun üzerine Kırkağaç'ta oturma eylemine geçen işçiler, yürüyüş haklarının keyfi bir biçimde engellenmesini protesto etmeye ve üstü örtülü özelleştirmeye yönelik itirazlarını sürdürmeye devam etmektedirler.

Bilindiği gibi maden işletmeciliği özel deneyim gerektiren, yüksek riskli faaliyet alanlarından biridir. Önceki yıllarda özelleştirilen Eynez yeraltı ocağını Soma A.Ş. devralmış ve 301 madencinin hayatını kaybettiği soma faciası yaşanmıştır. Bu alanda TKİ ve TTK gibi yüksek deneyim ve teknik kapasiteli kamu kuruluşlarını atıl bırakmak, madencilik faaliyetlerini "iştirakler" üzerinden özel firmalara devretmek, hem kamu yararları açısından uygun değildir, hem de çalışanları iş güvencesinden mahrum bırakmakta ve zayıf iş güvenliği koşullarında çalışmaya mahkûm etmektedir. Yılların birikimi ile oluşturulmuş uygulamacı kurumun peyderpey özelleştirilmesi kurumun sonunun hazırlandığının bir göstergesidir.

Maden Mühendisleri Odası olarak, uzun yıllar bo-

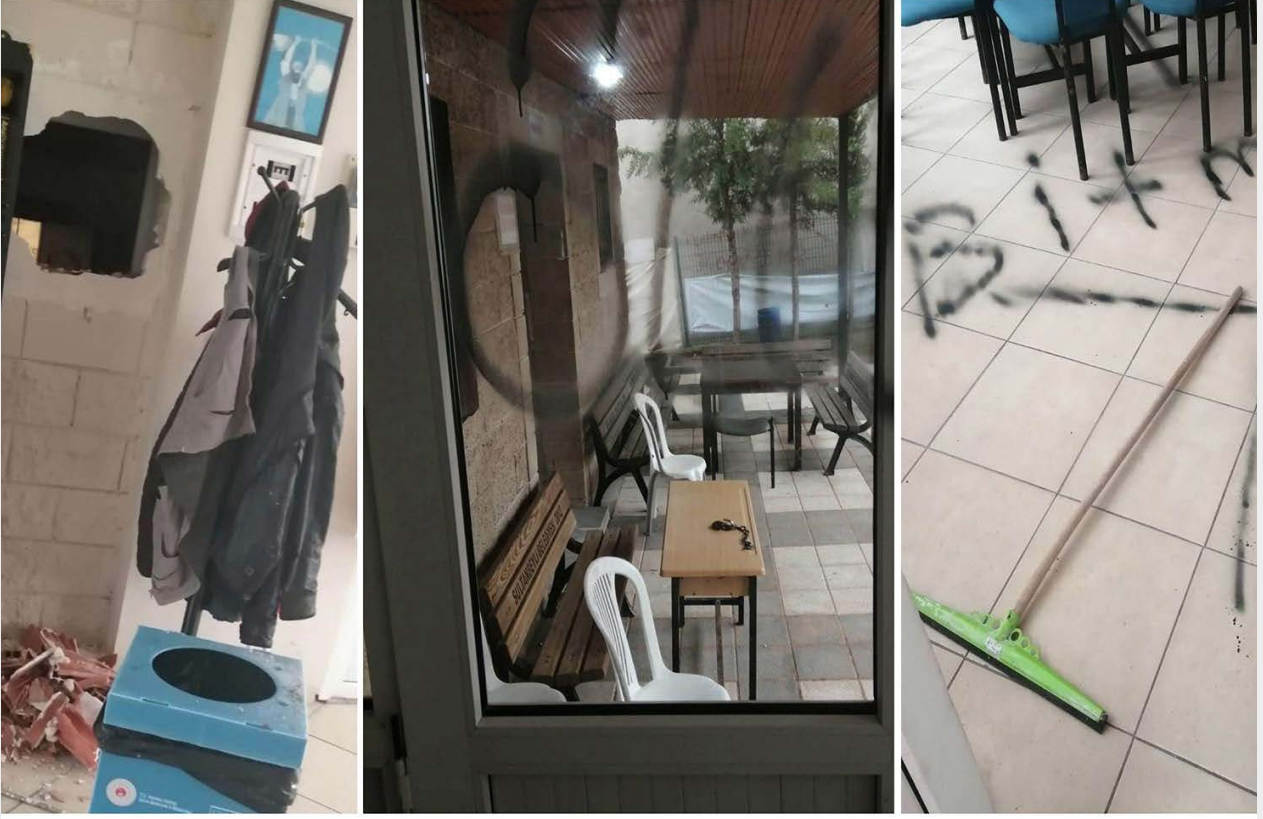
yunca büyük emeklerle oluşturulan kamu değerlerinin çeşitli özelleştirme biçimleriyle özel firmalara aktarılmasına karşı çıkmış, özelleştirmenin uzun vadede ülkemizin kendi üretim olanaklarını yok ederek yoksullaşmaya hizmet edeceğini belirtmiştik. Bugün gelinen durumu analiz ettiğimizde, ülkemiz tarımdan sanayiye kadar, üretim olanaklarını yitirmiş, tarım ürünleri ithal eder hale gelmiş, sanayi faaliyetleri alanında yabancı firma taşeronluğu esas haline gelmiş; sürdürülen talan politikalarının ekonomik sonuçları itibarıyla Merkez Bankası net rezervleri - (eksi) 54 milyar Dolara düşmüş, dış borç stoku 451,2 milyar Dolara çıkmış, işsizlik oranı resmi verilere göre %11,3 düzeyine yükselmiş, ülke ekonomisi batağa saplanmıştır.

Bu ekonomik görünümün, özelleştirme politikaları konusunda yıllar önce yaptığımız tespitlerin doğruluğunu kanıtlar nitelikte olduğunu görmekteyiz. Bu nedenle her ne biçimde olursa olsun özelleştirme politikalarından bir an önce vazgeçilmesi çağrısını yineliyoruz. Üretimi temel alan, kamusal üretimin esas alındığı, doğal kaynaklarımıza sahip çıkıldığı, elde edilen kazanımların şirketler yerine halkın refahına harcandığı yeni sosyo-ekonomik politikaların acilen uygulanması gerektiğini belirtiyoruz.

Somalı maden işçilerinin gerek bu gizli özelleştirmeye yönelik mücadelesi, gerek kamu kaynaklarının korunması ve kendi geleceklerine sahip çıkma çabalarını destekliyoruz. İktidarı, işçilerin hak arama mücadelesini kolluk güçleri aracılığıyla engellemekten vazgeçmeye çağırıyoruz.

Saygılarımızla.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası
25 Temmuz 2022, ANKARA

CEM EVLERİNE SALDIRININ SİYASİ ARKA PLANI AYDINLATILMALIDIR

30 Temmuz 2022 Cumartesi günü Ankara'da cem evlerine saldırı yapılmış, 1 gün sonra saldırganın yakalandığı açıklanmıştır. 12 Eylül öncesinde karanlık güçler tarafından planlanıp uygulanan bu tür saldırıların yarattığı kaos ve bu kaos sonucunda yapılan 12 Eylül askeri darbesi toplumsal hafızamızda tazeliğini korumaktadır.

Cem evlerine yapılan bu son saldırı da benzer amaçlara hizmet eden bir saldırı niteliği taşımaktadır. Bu nedenle saldırganın yakalanmasının ötesinde, saldırının arkasında yer alan karanlık güçlerin ve karanlık ilişkilerin açığa çıkartılması gerekmektedir.

Son dönemde derinleşen ekonomik kriz, artan enflasyon, bu durumun yarattığı yoksullaşma süreci ve çürüme iktidarı zayıflatmış, yaklaşan seçim tarihi AKP'yi iyice zora sokmuştur. Bu haliyle seçilme şansı

gittikçe azalan AKP iktidarı, seçim dışı arayışlara yönelme eğilimi göstermektedir. Ankara'da cem evlerine yapılan saldırı da böylesi bir arayışa hizmet etme potansiyeli taşımaktadır. Bu nedenle saldırı münferit bir saldırı olarak ele alınmamalı, saldırının perde arkasında yer alan karanlık güçler saptanmalı, olası kaos planları boşa çıkartılmalıdır.

Toplumsal bir çatışma riski taşıyan bu saldırıyı kınıyor, saldırıya açık halde bulunan cemevlerine koruma sağlanmasını ve talep ettikleri statünün verilmesi gerektiğini belirtiyoruz.

Saygılarımızla

**TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu
1 Ağustos 2022, ANKARA**

ÖSYM SKANDALI İKTİDARIN ÇÜRÜMÜŞLÜĞÜNÜN GÖSTERGESİDİR

Geçtiğimiz pazar günü yapılan KPSS Genel Kültür Genel Yetenek Sınavı'nın ardından, çeşitli sosyal medya platformları ve haber portallarında, sınavda çıkan bazı soruların, özel bir yayınevini deneme sınavı kitapçıklarında çıkan kimi sorularla benzerlikler gösterdiği hatta aynı sorular olduğu iddiaları paylaşıldı. Ardından da, adı geçen özel yayınevini cemaat ve tarikat tarzı yapılanmalarla ilişkili olduğu iddiaları gündeme geldi. ÖSYM'nin yaptığı ilk açıklamalarda iddiaların asılsız olduğu öne sürülmüş ancak, 4 Ağustos 2022 tarih ve 31913 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan karar ile ÖSYM Başkanı Prof. Dr. Halis Aygün görevden alınarak yerine Prof. Dr. Bayram Ali Ersoy ÖSYM yeni başkanı olarak atanmıştır. Yeni başkanın ilk icraatı geçtiğimiz Pazar günü yapılan KPSS ile birlikte önümüzdeki günlerde yapılacak sınav programlarının iptal edilmesi oldu.

Yapılan atamanın ardından da yeni ÖSYM Başkanı hakkında çeşitli iddialar kamuoyunda yazılmaya ve konuşmaya başladı. Yeni Başkan Bayram Ali Ersoy'un da çeşitli tarikatlarla ve tarikat şeyhleri ile yakın ilişkileri olduğu, hatta bir tarikatın geçtiğimiz günlerde hayatını kaybeden şeyhi ile fotoğraflarının olduğu sosyal medya ve haber sitelerinde gündeme geldi. Mevcut durum gösteriyor ki, AKP iktidarının elinde, arka bahçesindeki tarikat mensuplarını kullanarak siyasal kadrolaşmadan başka reçete bulunmamaktadır. İktidar FETÖ'den öğrendiği taktikleri uygulamaya ve FETÖ'den boşalan kadroları başka

tarikat ve cemaat mensupları ile doldurmaya devam etmektedir.

Aralarında yeni mezun maden mühendisi arkadaşlarımızın da bulunduğu milyonlarca gencin emekleri ve gelecek düşleri AKP iktidarının arka bahçesindeki tarikatların çıkarları uğruna heba edilmektedir. Foyaları ortaya çıkınca oluşan kamuoyu baskısı ile iptal edilen sınav ve ertelenen sınavlar neticesinde ise milyonlarca lira kamu kaynağı da heba edilmiştir.

Sınavlar eşitlik ilkesinin bir gereğidir ve güvenilir olmak zorundadır. Geçmişte ülkemizin en güvenilir kurumlarından biri olan ÖSYM'nin skandallarla anılması siyasal iktidarın çürümüşlüğü'nün açık bir kanıtıdır. Bu çürüme sonucunda ülkemizin geleceği olan gençlerimiz, cumhuriyet tarihinde hiç olmadığı kadar geleceksizleştirilmiş; bu akla ve vicdana sığmayan koşullar neticesinde ülkeye olan umutlarını yitirmişlerdir. Sorunun kurumların yöneticilerini değiştirmekte olmadığı açıktır. Sorunların kalıcı çözümü için tüm kurum ve kurullarıyla demokratik hukuk devleti ilkelerine uyulmalı, kamu kurum ve kuruluşlarında atama ve yükselmelerinde eşitlik ve liyakat ilkeleri derhal uygulanmalıdır.

Saygılarımızla,

**TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu
5 Ağustos 2022, Ankara**

DAHA GEÇ OLMADAN BARIŞA ŞANS VERELİM

Bugün 1 Eylül "Dünya Barış Günü". 1 Eylül 1939 yılında Almanya'nın Polonya'yı işgal ederek 6 yıl sürecek olan 2. paylaşım savaşını başlattığı gündür. Bu savaşta 25 milyon asker, 45 milyon sivil olmak üzere 60 milyon insan ölmüş, açlık ve sefalet en üst boyutlara çıkmıştır.

İnsanlık bu deneyimden ders almamış olacak ki, yaşadığımız 21. yüzyıl hala savaşlarla anılmakta, ölümler artarak sürmekte, insanlar yerlerinden yurtlarından edilerek mülteci konumuna sürüklenmektedir.

Bir yandan ABD-Çin arasında artan gerginlik, diğer yandan Avrupada Ukrayna topraklarında yaşanan işgal ve çatışma yeni bir dünya savaşı, yeni kitlesel ölümler ve yeni bir açlık dönemini yaşama riskini barındırıyor.

Ülkemizde de durum farklı değil. Bir yandan komşumuz Irak ve Suriye'ye, diğer yandan sınırimızın

bile bulunmadığı Libya'ya yönelik askeri müdahaleler güvenlik kaygılarımızı artırmakta, ekonomik kaynaklarımızı tüketmekte, ülkemizin bir mülteci sorunu yaşamasına da neden olmaktadır. Son günlerde Irak'ta yaşanan çatışmaların artması ve Suriye'ye yönelik yeni bir operasyon hazırlıkları mevcut sorunlarımızı daha da artıracaktır.

Oysa toplumsal ihtiyacımız BARIŞ'tır. Hem ülkemiz insanının hem de insanlığın BARIŞ'a ihtiyacı giderek artmaktadır. "BARIŞ" ekmek kadar, aş kadar, iş kadar temel bir insan hakkıdır. Daha geç olmadan BARIŞ'a bir şans tanınmalıdır.

Saygılarımızla.

**TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu
1 Eylül 2022, Ankara**

12 EYLÜL ASKERİ FAŞİST DARBESİNİN ÜZERİNDEN 42 YIL GEÇTİ

12 Eylül askeri faşist darbesinin üzerinden 42 yıl geçti. Her darbe, bir önceki darbeden güç almakta, bir sonraki darbeye zemin hazırlamaktadır. Her darbe ve darbe girişimi sonrasında demokratik normlardan daha da uzaklaşmakta, insanlarımız başta işkence olmak üzere büyük acılar çekmekte, zulüm görmekte, güdümlü yargılamalarla haksız cezalara çarptırılmakta, işlerinden, yaşamlarından olmaktadır.

Darbelerde yaşatılan sorunlar sadece bunlarla kalmamaktadır. Bugün yaşadığımız birçok siyasi sorunun kaynağı 12 Eylül askeri cuntasının icraatlarından kaynaklanmaktadır. O dönem halkın yükselen muhalefeti darbeciler tarafından sorun olarak görülmüş, bu muhalefete engel olmak için, halkın inançları istismar edilerek, inançlar siyasi yatırım aracına dönüştürülmüş, birçok gerici odak desteklenmiştir. Bu kapsamda tarikatlara, cemaatlara, şeyhlere, şihlara itibar verilmiş, bu kesimlerin örgütlenmeleri için devlet olanakları sınırsız olarak sunulmuştur. 42 yılın sonunda toplumsal itibar, ekonomik ve siyasi güç elde eden bu kesimler devlet mekanizmasının bir parçası haline getirilmiştir. Geldiğimiz noktada, bakanlıkların çeşitli tarikatların ve cemaatlerin arasında pay edildiği bilinen bir gerçektir.

Bugün, darbenin 42. yılında açıkça görüyor ve tekrar tekrar yineliyoruz ki; Ülkemizin geleceği, halkımızın çıkarları demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla benimsenmesinden ve işletilmesinden geçmektedir. Demokrasi dışı her yönelim ülkemize ve halkımıza zarar vermektense başka bir işe yarayanmıştır ve yaramayacaktır. Ülkemizin geleceği, halkımızın refahı, barış ve adalet ancak evrensel demokratik ilkelerin amasız, fakatsız işletileceği siyasi bir düzenden geçmektedir.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası olarak, 12 Eylül askeri faşist darbesinin 42. yılında her türlü darbeye, darbe girişimlerine, demokrasi dışı yönelimlere karşı çıkmanın bir insanlık görevi olduğuna inanıyor, eşitlik, özgürlük, barış ve demokrasi için mücadelenin bir yurttaşlık görevi olduğunu düşünüyoruz.

Saygularımızla.

**TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu
12 Eylül 2022, Ankara**

MÜHENDİSLER AĞLAMİYOR, KAMUDA ATAMA İSTİYOR!

12 Eylül 2022 tarihinde bazı haber sitelerinde atanmayan öğretmenlerden bir grup temsilcinin Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı R. Tayyip Erdoğan ve Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer ile görüştükleri haberlerine yer verildi. Haberde yer alan bir başlık ise meslektaşlarımızı da ilgilendirmektedir. Görüşmeye katılanlardan ismini vermeyen bir öğretmen, Bakan Özer'in katılımcılara çok fazla konuşma hakkı tanımadığını, bir katılımcının ağlaması üzerine ise "Mühendisler de atanamıyor, ama böyle ağlamıyor" diye yanıt verdiğini öne sürdü.

Milli Eğitim Bakanlığı gibi devletin en önemli kurumlarından birinin başında olan Bakanın kurduğu bu cümle, son derece talihsiz bir cümle olmuştur. AKP iktidarı döneminde yoğunlaşan neoliberal politikalar sonucunda kamu hizmetleri bilerek ve isteyerek zayıflatılmış, kamu çalışanları oranı ulusal işgücü içerisinde büyük oranda azaltılmış, bu oran birçok ülkenin gerisinde kalmıştır. Bu süreç içerisinde tarımdan, madencilığe, madencilikten endüstriye, endüstriden enerji üretimi ve dağıtımına kadar tüm alanlarda kamu kurumları özelleştirilmiş, kapatılmış, kalanların ise içi boşaltılmıştır. Kamu tarafından yürütülmesi hayati öneme sahip kamu hizmetleri dahi özel sektörün ve yandaşların rant sahasına dönüştürülmüştür.

Diğer yandan, kamu eliyle etkin bir şekilde yürütülmesi gereken kamusal denetleme mekanizması, ülkemizde ne yazık ki yetersizdir. Bu yetersizliğin de en büyük sebeplerinden biri doğru denetleme mekanizmalarının oluşturulamaması iken, bir diğer sebebi de yeterli nicelik ve nitelikte denetleme elemanı istihdam edilememesidir.

TMMOB, Odamız ve TMMOB'ye bağlı diğer odalar ile ilgili sendikaların kamuda mühendis istihdamına dönük yüzlerce basın açıklaması ve imza kampanyası yürütmesine, iş alanlarımızdaki kamu kurumlarının yetkilileri ile onlarca görüşme gerçekleştirilmesine rağmen Milli Eğitim Bakanının sarf ettiği bu söz kamuda atama bekleyen/isteyen, işsizlik ve geleceksizlikle boğuşan meslektaşlarımıza hakaret niteliğindedir.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası olarak, Sn. Bakanın sarf ettiği bu sözden dolayı kınıyoruz. Oda olarak kamuda maden mühendisi istihdamına dönük taleplerimizde ısrarcı olduğumuzu ve kamuda yapılacak atamaların takipçisi olduğumuzu meslektaşlarımıza ve kamuoyuna tekrar hatırlatıyoruz.

**TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu
14 Eylül 2022, Ankara**

A close-up photograph of a person's hands holding and reading a newspaper. The newspaper is slightly out of focus, showing some text and a small image. The background is blurred, suggesting an indoor setting with a computer monitor. A semi-transparent network diagram with nodes and connecting lines is overlaid on the entire image, particularly prominent in the foreground and background.

ŞUBELERDEN HABERLER

ADANA

İSG SEMPOZYUMU TEŞEKKÜR YEMEĞİ

12-13 Mayıs 2022 tarihlerinde düzenlemiş olduğumuz Uluslararası Maden İşletmelerinde İşçi Sağlığı Ve İş Güvenliği Sempozyumu'2022 'nin yürütme kurulunda görev alan ve yönetim kurulu üyelerimizle yemek organizasyonu yaptık. Yemekte yürütme kurulunda görev alan arkadaşlarımıza verdikleri katkı ve katılımından dolayı teşekkür ettik.

GAZİANTEP ÜYE TOPLANTISI

Gaziantep İl Temsilcimiz Sn. Cuma ÖZTÜRK, temsilci yardımcılarımız Sn. Yusuf İNAN ve Sn Cemal ÇETE 'nin organize etmiş olduğu üye toplantımızda, Adana Şubemizin çalışma programı, sektörümüze ve meslektaşlarımıza dair yaşanmakta olan sorunlar hakkında görüş alışverişinde bulunulmuş olup, etkili ve samimi bir ortam oluşmuştur. Bu ortamı sağlayan İl temsilcimiz ve yardımcılarına, toplantıya iştirak eden kıymetli meslektaşlarımıza, çok teşekkür ederiz.

Toplantı öncesi CYS Madencilik, taş ocağı ziyareti-mizde bizleri ağırlayan, Şantiye Yöneticimiz Sn. Yusuf İNAN 'a ayrıca teşekkür ederim. Üst düzeydeki şantiye ve ocak düzeni, madencilüğümüz ve mesleğimiz adına bizleri gururlandırmıştır.

MERSİN ÜYE TOPLANTISI

Mersin İl Temsilcimiz Sn. İlker ÖZDİNÇ 'in organize ettiği üye toplantımıza katılan meslektaşlarımız ile, şubemizin çalışma programı, mesleki sorunlarımız ve Adana'da yapımını planladığımız ADANA MADEN MÜZESİ projemiz hakkında görüş alışverişinde bulunulmuştur. Samimi ortamda gerçekleşen toplantımıza katılım sağlayan tüm meslektaşlarımıza ve toplantı organizasyonunu yapan Mersin İl Temsilcimize çok teşekkür ederim.

HATAY ÜYE TOPLANTISI

Hatay İl Temsilcimiz Sn. Mehmet Ali ÖZTÜRK ve Yön. Kurulu üyemiz Sn. Davut YÜREK meslektaşlarımızın organize ettiği üye toplantısı mesleki sorunlarımızın tartışıldığı çok verimli bir toplantı olarak gerçekleşmiştir. Katılım sağlayan tüm meslektaşlarımıza teşekkür ederim.

DİYARBAKIR

BASIN AÇIKLAMASI

Diyarbakır Emek ve Demokrasi Platformu tarafından düzenlenen basın açıklamasına katılım sağlandı.

MERMER İŞLETMELERİNDE İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ SEMPOZYUMU

DİSİAD, Diyarbakır Ticaret Sanayi Odası ve DİMAT tarafından ortak düzenlenen "İş Sağlığı ve Kültürünün Geliştirilmesi" projesi kapsamında "Mermer İşletmelerinde İşçi Sağlığı Ve İş Güvenliği Sempozyumu" etkinliğine katılım sağlandı.

ŞUBE VE TEMSİLCİLER TOPLANTISI

Diyarbakır şubeye bağlı illerde yapılacak çalışmalara dair görüşler alındı, planlamalar yapıldı, temsilcilerimizin aktarımları görüşüldü.

Genel merkez, şube ve temsilcilik arasındaki iletişimin oda örgütlülüğü için olmazsa olmaz olduğu tekrar dile getirildi.

DİSK DEV MADEN-SEN GENEL BAŞKANI'NIN ZİYARETİ

Disk Dev Maden-Sen Genel Başkanı Tayfun Güngör, başkan vekili Ahmet Remzi Atasoy ve beraberindeki heyet ile birlikte odamızı ziyarette bulundular. Maden emekçilerinin sendikalaşması için fikir alışverişinde bulunuldu.

İSTANBUL

ADALET NÖBETİ'NDE 67.GÜN!

TMMOB Maden Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi olarak 1 Temmuz 2022 Cuma günü Adalet Nöbeti'nin 67. gününde Gezi'ye Özgürlük dedik.

MEZUNİYET TÖRENİ

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Av-cılar Kampüsü'nde 06 Temmuz 2022 Çarşamba günü düzenlenen mezuniyet törenine, İstanbul Şube Yönetim Kurulu Başkanımız Mesut Erkan katılım sağladı. Her yıl olduğu gibi bu yıl da Odamız tarafından Maden Mühendisliği Bölümünü derece ile bitiren öğrencilere çeşitli hediyeler takdim edilerek, genç meslektaşlarımız tebrik edildi.

METRO TÜNEL PROJELERİNDE DELME PATLATMA ÇALIŞTAYI

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı ve TMMOB Maden Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi birlikteliği ile 23 Temmuz 2022 Cumartesi günü Metro Tünel Projelerinde Delme Patlatma Çalıştayı düzenlendi. Yenikapı'da Dr. Mimar Kadir Topbaş Gösteri ve Sanat Merkezi'nde düzenlenen Çalıştay'a İstanbul metro tünel projelerinde çalışan 180'ı aşkın mühendis ve yönetici katılım sağladı.

Çalıştay, Maden Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Mesut Erkan ve İBB Genel Sekreter Yardımcısı Doç. Dr. Pelin Alpkökin tarafından yapılan açılış konuşmaları ile başladı. Çalıştayın ilk oturumunda Prof. Dr. Ümit Özer tarafından Şehir içi Tünel Kazılarında Delme Patlatma İlkeleri, Uygulamaları ve Titreşim Yönetimi, Ümit Kılıç tarafından da Tünel Patlatma Yöntemleri ve Delme Patlatma Tasarımları konuları hakkında sunumlar yapıldı.

Çalıştay'ın ikinci oturumunda da İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Maden Mühendisliği Bölümü'nden Prof. Dr. Ümit Özer, İBB Raylı Sistem Dairesi Başkanlığı Raylı Sistem Projeler Müdürü Ceyhun Avşar, Maden Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nden Selçuk Şimşek ve Maden Mühendisleri Odası Delme Patlatma Komisyonu'ndan Ümit Kılıç'ın katılımı ile İstanbul Metro Tünel Projelerinde Delme Patlatma Uygulamaları, Sorunlar & Çözüm Önerileri Paneli gerçekleştirildi. Katılımcıların soru ve önerileri ile devam eden etkinlikte, metro tünelcilik alanı ile ilgili farklı konu başlıklarında yeni çalıştaylar yapılması dile getirildi. Çalıştay'da dile getirilen konular ve çözüm önerileri ile ilgili Çalıştay Raporu kamuoyu ve ilgili kamu birimleri ile yakında paylaşılacaktır. Çalıştay'da ayrıca Mart 2023'te yapılacak olan UYAK2023- 5. Uluslararası Yeraltı Kazıları Sempozyumu çağrısı yapılarak sonlandırıldı.

Çalıştay'a katılan meslektaşlarımıza ve sunumları ile katkı koyan tüm katılımcılara teşekkür ederiz.

MEZUNİYET TÖRENİ

İTÜ Maden Fakültesi Maden Mühendisliği ve Çevre Hazırlama Mühendisliği bölümlerinde katıldığı mezuniyet töreni 28 Temmuz 2022 tarihinde düzenlendi.

Mezuniyet törenine İstanbul Şube olarak katılım sağlayarak dereceye giren İTÜ Maden ve İTÜ Çevre öğrencilerine hediyelerimiz takdim edildi.

Dereceye giren meslektaşlarımızı tebrik edilmiş ve aramıza katılan tüm meslektaşlarımıza meslek hayatında başarı temennisinde bulunuldu.

İSTANBUL ŞUBE 5. BOĞAZ TURU

Maden Mühendisleri Odası İstanbul Şubemiz tarafından düzenlenen ve geleneksel hale gelen İstanbul Şube Boğaz Turu etkinliğinin 5.si 31 Temmuz Pazar günü gerçekleştirildi. Kabataş ve Üsküdar'dan tekneye binen meslektaşlarımız ile 4 saatlik boğaz turunda bir araya gelindi.

Etkinliğe katılan meslektaşlarımıza, öğrenci arkadaşlarımıza, emekli üyelerimize katılımları için teşekkür ederiz.

GEZİ İÇİN ADALET NÖBETİ'NDE 145. GÜN!

Gezi için adalet nöbeti sırası Maden Mühendisleri ve Çevre Mühendisleri olduğu için 17 Eylül 2022 tarihinde bir araya gelindi: Her yer Taksim her yer Direniş!

@CMOistanbul, @tmmobist, @GeziyeOzgurluk

EMEKLİ ÜYE TOPLANTISI

İstanbul Şubemizce geleneksel olarak düzenlenen Emekli Üye Toplantısı bu ay 28 Eylül 2022 Çarşamba günü gerçekleştirildi.

İZMİR

SOMA ELİ DAYANIŞMA ZİYARETİ

Soma - ELİ' ye bağlı Eynez açık ocak bölgesinin, Yeni Anadolu şirketine devredilmesine karşı çalışanlar basın açıklaması ile karşı duruş sergilemişlerdir. 10.07.2002 tarihinde şirket sahaya iş makinelerini getirmeye başlamıştır. Yaklaşık 400 çalışan iş makinelerinin giriş çıkışını engellemek için yolları kapatarak sahada nöbete başlamıştır.18.07.2022 tarihinde Cenkyeri maden yolu güvenlik kantarı bölgesinde kitlesel basın açıklaması yapılmış olup şubemiz adına katılıp sağlayarak destek verilmiş ve bundan sonraki eylemliliklerinde de yanlarında olacağımız söylenmiştir.

MTA EGE BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ ZİYARETİ

Şube yöneticileri tarafından, 23 Temmuz 2022 tarihinde MTA Ege Bölge Müdürü Burhanettin Yüce ve Bölge Müdür Yardımcısı Sefa Bakraç ziyaret edilmiş ve karşılıklı bilgi alış verişi yapılmıştır. Ziyaret sonrası kurumda çalışan üyelerimiz ile bir araya gelinerek, sektör hakkında gelişmeler ile ilgili görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

ANKARA'YA YÜRÜYEN MADENCİLER ZİYARETİ

Soma- ELİ, Eynez açık ocak işletmesinin, Yeni Anadolu şirketine devrine karşı çıkan çalışanlar, Ankara' ya yürüyüş kararı almış ve eyleme geçmişlerdir. İşçiler Kırkağaç'ta jandarma tarafından durdurularak yürüyüşleri engellemeye çalışılmıştır. Şubemiz Yönetim Kurulu, şube üyelerimiz ve Genel Merkez Yön.Kur.Üyesi Erşat AKYAZILI'nın da katılımıyla, özelleştirilmeye karşı mücadeleye başlayan ve Kırkağaç'ta bekleyen TKİ Eynez maden işçileri ziyaret edilerek destek verilmiş ve süreç hakkında bilgi alınmıştır.

BASIN AÇIKLAMASI

Asbestli Nae Sao Poulou Gemisi ve Aliğa Gemi Söküm Sürecine ilişkin TMMOB İKK, Tabip Odası, İzmir Barosu tarafından 26.07.2022 tarihinde Mimarlar Odasında gerçekleştirilen basın açıklamasına katılım sağlanmıştır.

SAĞLIK SÖZLEŞMESİ

Şubemiz ile DENT35 ile sağlık protokolü imzalanmış olup, bu protokol çerçevesinde İzmir şube yöneticileri, çalışanları, üyeleri, akademisyenler, öğrenciler ve onların birinci derece yakınlarına (anne, baba, eş ve çocukları) % 15 indirim uygulanacaktır. İzmir'de Alsancak -Bornova-Forum Bornova-Karşıyaka'da bulunan şubelerinden protokol çerçevesinde hizmetten yararlanabileceklerdir.

DANIŞMA KURULU TOPLANTISI

06.08.2022 tarihinde Şubemizde üyelerimizin katılımı ile Danışma Kurulu toplantısı yapıldı. Toplantıya katılmayan temsilciliklerimiz ve üyelerimiz, zoom üzerinden katılım sağlamıştır.

15.dönem şube çalışmalarımızın değerlendirildiği toplantıda, ileriye dönük eylem, etkinlik ve çalışmalar hakkında da görüş alışverişinde bulunulmuştur.

ÖLÜM GEMİSİ SAO PAULO

TMMOB'un da aralarında olduğu çok sayıda emek-meslek ve demokratik kitle Aliğa'da sökülme üzere yola çıkan Sao Paulo isimli geminin sökülümüne bakanlıkça izin verilmesi kararının iptali talebiyle dava açıldı.

Dava ile ilgili 24 Ağustos 2022 günü İzmir Bölge Mahkemesi önünde gerçekleştirilen basın açıklamasına katılım sağlandı.

BASIN AÇIKLAMASI

Gemi Söküm Koordinasyon Grubu mücadele paydaşları olarak; yürütülen mücadele ve gelişmelere ilişkin olarak 01.09.2022 tarihinde İzmir Mimarlık Merkezinde bir basın toplantısı gerçekleştirilmiştir. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Tunç SOYER'in de katıldığı basın toplantısında; TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu sekreteri Aykut AKDEMİR tarafından okunan basın açıklaması ardından, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Tunç SOYER, Gemi Söküm Koordinasyon Grubu içerisinde bulunan mücadele paydaşları da söz alarak görüşlerini dile getirmiştir.

BASIN AÇIKLAMASI

19 Eylül 1979 Yılında iş bırakma eyleminin 43.yılında İzmir TMMOB üyeleri tarafından İzmir Birlik Parkında basın açıklaması yapılmıştır. İzmir İKK Sekreteri Aykut AKDEMİR basın açıklamasında, geçmişin mücadele ruhunun hiç sönmeden günümüzde de daha coşkulu bir şekilde sürdürüldüğünü belirtmiştir.

INCELEME

ELEKTRİKLİ TAŞIT ARAÇLARI; GELİŞİMİ, ÇEVRE VE MADENCİLİK AÇISINDAN ÖNEMİ

MUTLU YAKICI İÇLİ

5677

Otomotiv endüstrisi, bağlı olduğu diğer sektörlerin de gelişimini sağlayarak dünyada ekonomik büyümeyi sağlayan önemli endüstrilerden birisi olarak kabul edilmektedir. Tarihi 1800'lü yıllara dayanan elektrikli taşıt araçları (ETA), otomotiv endüstrisinin dönüm noktalarından biri olan içten yanmalı motorların (İYM) 1920'li yılların sonrasında yaygınlaşmasıyla başlangıçtaki önemini yitirmişlerdir.

Fosil yakıt rezervlerinin azalması, fiyatlarının istikrarsızlaşması ve İYM araçların (İYMA) çevre üzerindeki olumsuz etkileriyle ilgili bilinçlenmenin artması sonucunda, alternatif yakıtlı araçlar ve bunlardan biri olan ETA tekrar gündeme gelmişlerdir.

1.Tarihçe:

ETA'nın tarihi 1800'lü yılların başındaki mekanik enerji ile çalışan ilk araçlara kadar uzanmakta olup icadında birçok mucidin adı geçmektedir.

- 1828'de Macar Ányos Jedlik, elektrik motoruyla çalışan küçük ölçekli bir aracın tasarımını
- 1832 ve 1839 arasında, İskoçyalı Robert Anderson, elektrikle çalışan aracın tasarımını
- 1835'de, Hollandalı Profesör Stratingh, bir başka küçük ölçekli elektrikli aracın tasarımını yapmışlardır.
- 1834-1836 yılları arasında Thomas Davenport'un, ABD'de elektrikli yol aracını geliştirdiği ve uygulamasının yapıldığı raporlanmıştır.
- 4 yıl sonra Robert Davidson, şarj edilemeyen batarya ile tahrik edilen elektrikli lokomotifini geliştirmiştir.
- 1882 yılında İngiltere'de Prof. William Ayrton ve John Perry elektrik tahrikli 3 adet tekerlekli aracın uygulamasını yapmıştır.
- 19. yüzyılın son dönemlerine doğru Amerika, İngiltere ve Fransa'da birçok şirket ETA üretmeye başlamıştır.

-Menzil ve performansı artırma düşüncesi oluşunca 1900 yılında French Electroautomobile ve 1903 yılında Krieger, elektrikli-benzinli taşıt araçlarını geliştirmişlerdir. Bu araçlarda elektrik ve İYM motorlar birlikte kullanılmış ve ilk hibrit konfigürasyon denenmiştir.

-1909 yılında Ford firması tarafından İYMA'nın seri üretimi gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte ETA'nın maliyetinin diğer araçlara göre 3 kat pahalı olması, yeni karayollarının yapılmasıyla uzak mesafelere seyahatinin gerekmesi, diğer araçlara göre yüksek hızlara ulaşılamaması, şarj süresinin uzunluğu ve şarj istasyonlarının yaygın olmaması gibi sebepler ETA için sonun başlangıcı olmuşlardır.

-1970'li yılların ortalarında yaşanan petrol krizi, petrol üreticisi olmayan pek çok ülkenin ETA araştırmalarına hız vermesini sağlamıştır. Üretilen çoğu elektrikli otomobil, konvansiyonel otomobillerin elektrikli hale dönüştürülmüş şekli olmuştur. Bazı önemli otomotiv firmaları da bu dönemde elektrikli otomobili baştan sona tasarlamak üzere harekete geçmişlerdir.

-1980'li yıllarda hükümetler, çevresel avantajları nedeniyle ETA'nın Ar-Ge programları için resmi kaynaklardan parasal destek vermeye başlamışlardır.

- Elektrikli otomobiller, 1990'lı yılların sonrasında yakıt tasarrufu sağlaması ve çevrenin korunması bağlamında yeni batarya teknolojileriyle hayatımızda yer almaya başlamışlardır. 1997 yılında Toyota firması PRIUS isimli hibrit aracını ve 2008 yılında Tesla Motors firması Roadster isimli ilk elektrikli otomobilini piyasaya sunmuşlardır.

2.ETA Nedir?

ETA'lar, bataryadan aldıkları elektrik enerjisini bir elektrik motoruyla mekanik enerjiye çevirir ve araç üzerindeki tahrik organları yardımıyla tekerleklerle aktararak hareketi gerçekleştirirler.

ETA'lar, tümü-elektrikli (sadece elektrik motorlu), hibrit elektrikli (elektrik motor ve İYM) ve yakıt pilli (bataryalı ya da bataryasız) araçlar olmak üzere üç bölümde incelenmektedirler.

Tam ETA'lar, hareketi sağlayan elektrik motoru ve enerji depolayan bataryaları kullanmaktadır. Enerji şebekesinden ve frenleme sırasındaki geri kazanım enerjisinden şarj edilen bataryalardaki enerji, tüm hareket gücünü ve diğer enerji ihtiyaçlarını sağlamaktadır.

Hibrit ETA'larda, elektrik motoru ve İYM birlikte kullanılmaktadır. Bu araçlarda bulunan bataryalar, enerji şebekesi ile frenleme sırasında geri kazanılan enerji ve İYM tarafından üretilen elektrik ile şarj edilmektedirler. İYM; yüksek hızdaki sürüşlerde, elektrik motoru ise yokuş tırmanma, ivmelenme ve diğer yüksek güç talepleri sırasında kullanılmaktadır. Hibrit araçların, uzun menzile sahip olması ve enerji kaynağını çeşitlendirmesi avantajlı yönleridir.

Yakıt pilli araçlarda yakıtın kimyasal enerjisi, doğrudan elektrik enerjisine dönüştürülür. Bir yakıt pilinin bileşenleri ve özellikleri bataryaya benzese de bazı açılardan farklıdır. Yakıt pili, enerji dönüşüm cihazıdır ve bu işlem elektrotlara yakıt ve oksitleyici sağlandığı sürece devam edebilmektedir. Hidrojen yakıt kullanan araçlar, elektroliz prosesini tersine çeviren bataryaları kullanıp yakıt hücreleri, hidrojen ve oksijeni suya çevirerek elektrik enerjisini ortaya çıkarmaktadırlar. Çevresel açıdan sadece su üretilmekte, toplam etkileri ise kullanılan hidrojen ve metanolün nasıl üretildiğine bağlı olarak değişmektedir. 1830'lu yıllardan beri bilinen ve uzay çalışmalarında kullanılmış olan yakıt hücrelerinin kimyası, otomobillerde 1980'li yılların başında Kanada'da kullanılmış, daha sonra birçok üretici kendi Ar-Ge programını geliştirmeye başlamıştır.

Dünya genelinde otomobil üreticisi firmalar tarafından üretilen öncü elektrikli otomobiller, İYM yerine ikame edilen elektrik motoru ve bagaj ile arka koltuk altına yerleştirilen devasa bataryaların konvansiyonel araç şasesi üzerine yerleştirilmesiyle üretilmiş, daha doğrusu dönüştürülmüşlerdir.

Bataryaların otomobillerin arka kısmında bulunması, ağırlık merkezi konusunda ciddi sorun teşkil etmiştir. Kaykay adı verilen bir tasarımla Tesla, bataryaları ön ve arka tekerlekler arasında ve aracın tabanına yerleştirmiştir. Bu sayede aracın en ağır parçası olan bataryanın otomobilin ağırlık merkezi olan ortasında olması sağlanmış ve sürekli dezavantaj olarak görülen ağır batarya, aracın yol tutuşunu arttıran en önemli özellik olmuştur.

Bir karpuz büyüklüğünde olan motor da arka iki tekerlek arasında yer almıştır. Klasik otomobillerde aracın ön kısmında bulunan motor ve onunla bağlantılı ekipmanlar bulunmamaktadır. Bu sayede araç iç hacmi ferahlamış ve arka ile önde iki adet bagaj kazanılmıştır.

Bloomberg New Energy Finance Outlook 2020 raporuna göre, ETA satışının 2030 yılında 26 milyon, 2040 yılında 55 milyona ulaşacağı ve toplam araç satışları içinde sırasıyla %30 ve %58'lik bir pazar payına sahip olacağı tahmin edilmektedir.

Çin; nüfus, sahip olduğu kaynaklar, devlet teşvikleri ve agresif üretim stratejileriyle ETA satışında lider konumundadır. Çin'i ABD, Norveç, Almanya ve Fransa izlemektedir.

ETA'ların piyasada tutunmasını etkileyen faktörleri üç ana başlık altında toplamak mümkündür:

-Teknolojik Faktörler: Teknik avantajlar/dezavantajlar, sürüş mesafesi, şarj süresi, şarj istasyonlarına erişim, pil ömrü vb.

ETA'ların verimi, İYMA'lara göre yaklaşık üç kat daha yüksektir. Yakıt masrafı konusunda, ETA eşdeğer motor gücündeki fosil yakıtlı araçlara göre avantajlıdır. Çok fazla hareketli parçaya sahip olan klasik İYMA'ya göre daha basit, kompakt ve güvenlidir. Periyodik bakımları çok daha sınırlı olup ucuza mal olmaktadır. Ayrıca çok düşük gürültü ve emisyon seviyelerine sahiptirler.

Kullandıkları yazılımlarla internete bağlanabilmektedirler. Bu sayede yazılım güncellenmeleriyle donanımının desteklediği pek çok özelliklere kazandırılabilirler. Buna karşın kötü niyetli müdahalelere de her zaman açıktır ve siber güvenlik çok büyük önem arz etmektedir.

ETA'nın temel parçaları; enerji depolama için batarya, tahrik sistemi için elektrik motoru, jeneratör, mekanik iletim ve güç kontrol sistemleridir.

Bu parçalar içinde kurşun-asit, nikel-kadmiyum, nikel-kobalt-alüminyum, nikel-manganez-kobalt, lityum-iyon, lityum ferro fosfat, lityum kobalt oksit, lityum manganez oksit ve alüminyum-iyon gibi değişik kimyasal içeriğe sahip bataryalar, ETA'nın en önemli parçalarını oluşturmaktadırlar. Diğer yandan metal-hava, grafen, katı-hal, alüminyum ve lityum sülfür bataryaları üzerine çalışmalar devam etmektedir.

Bataryaların uzun şarj süresi, dolun istasyon zincirleri mevcudiyetindeki yetersizlikler, dolunda kullanılan bakır kabloların çalınma riski ve ömürlerini dolduran bataryaların çevreye etkileri günümüzde tartışılan konulardır.

ETA'nın dolu batarya ile gidebildiği mesafe, yakıt deposu dolu İYMA'nın gidebildiği mesafeye göre çok düşüktür ve bu oran yaklaşık dörtte birdir.

Ar-Ge çalışmaları, batarya kapasitesi ve şarj edilebilme süresi üzerine odaklanmış; kablosuz, hızlı ve hareket halinde şarj ve süper batarya çalışmalarında önemli mesafe kat edilmiştir.

-Politik Faktörler: Vergi indirimleri, sübvansiyonlar, şarj ve park etme izinleri, finansal kolaylıklar

Kullanılan bataryalar, ETA'nın fiyatlarını rakiplerine göre artırmaktadırlar. Dünyada ETA teşvik türleri iki kategoriye ayrılmaktadırlar: Sübvansiyonlar (gelir vergisi kredileri ve araç alım indirimleri) ve taşıt vergisi indirimleri (tek seferlik taşıt vergisi indirimleri ve yıllık taşıt vergisi indirimleri).

Sübvansiyonlar, vergi sistemlerine bağlı olarak değişen araç vergi indirimlerine göre daha şeffaf ve doğrudandır. Araç alım indirimleri ise ETA sübvansiyonlarının en yaygın türüdür.

ETA'nın Ar-Ge, üretim ve satışlarının desteklenmesi amacıyla Avrupa ülkeleri ile özellikle ABD'de önemli devlet destekleri verilmektedir.

-Diğer Faktörler: Petrol fiyatları, tüketici karakteri

Son yıllarda ihracat ve ithalat açısından ekonomide belirleyici sektör konumunu kazanan otomotiv sanayinin dış ticaret üzerindeki etkileri iki yönden incelenmektedir:

İlki, otomotiv üretiminde kullanılan hammadde (demir-çelik, kauçuk, plastik, alaşımlar), yarı mamul (motor/aksamlar, elektronik, yazılım, donanım, cam, elektrik) ve nihai ürün (binek otomobil, hafif ticari araç, ağır ticari araç, otobüs) ihracatı ve ithalatıdır.

İkincisi ise kullanılan yakıt ithalatıdır. Ekonomik açıdan sorun, fosil yakıt üretmeyen ülkelerin bu girdininin ticaretinde dış ticaret açığı vermeleri ve üretici ülkelere bağımlı olmalarıdır.

Günümüzde otomotiv sektöründe uluslararası boyutta çok ciddi bir rekabet yaşanmaktadır. Geçmişte ağırlıklı olarak fiyat rekabeti söz konusu iken günümüzde fiyatla beraber kalite, ürün çeşitliliği ve geleceğe yatırım rekabet açısından önemli unsurlar haline almışlardır. Bu kapsamda Ar-Ge harcamalarının önemli bir kısmı çevre normlarına uyum, alternatif yakıt kullanımı, yakıt tasarrufu, güvenlik ve hafiflik gibi alanlara ayrılmaktadırlar.

3.Çevre Açısından ETA:

İklim değişikliği, otomobil sektörünün yüzleşmek zorunda kaldığı en büyük zorluktur. Büyük oranda fosil yakıtlardan sağlanan dünya enerjisinin yaklaşık dörtte biri ulaşımda kullanılmakta ve buna bağlı olarak kara yollarında CO2 emisyonu oluşmaktadır. Kyoto Protokolü gereği CO2 emisyon oranını düşürme hedefi, ETA kullanımının yaygınlaşmasında önemli bir itici güç olmaktadır.

2015 yılında kabul edilen Avrupa Birliği enerji birliği stratejisi; enerji güvenliğini iyileştirme, entegre bir iç enerji piyasası yaratma, enerji etkinliğini artırma, yenilenebilir enerji kaynaklarını araştırma, kullanımını arttırma ve rekabeti desteklemeye odaklanmıştır. Birliğin 2030 yılı stratejisi, iklim ve çevre için net hedefler ortaya koymakta ve tüm sera gazı emisyonlarını azaltmayı amaçlamaktadır. 2015 ve 2019 yılları arasında 130 g CO2/km sınırlaması getirilmiş ve bu hedefe 2018 yılından önce ulaşılmıştır. 2021 yılından itibaren üretilen araçlar için 95 g CO2/km limiti konulmuştur. Ayrıca binek araçların yıllık vergilendirmesinde karbon emisyon oranı da referans olarak alınmaktadır.

ETA egzoz sistemine sahip olmadığından partikül (kurum), uçucu organik bileşikler, hidrokarbonlar, karbon monoksit, ozon, kurşun ve çeşitli nitrojen oksitler oluşmamakta ve şehirlerde daha temiz havanın oluşmasına katkıda bulunmaktadırlar. Bu araçların kullanımıyla sıfır karbon emisyonu yakalansa da bataryalarının şarj edildiği elektriğin üretimine bağlı emisyonları da dikkate almak gerekmektedir. Çünkü elektriğin yenilenebilir enerjiler yardımıyla üretilebildiği ülkelerde, ETA sıfır emisyonlu bir döngü içinde yer almaktadırlar. Öte yandan, elektriğin karbon merkezli kaynaklardan üretilmesi, bu döngüye kaynağın kullanım oranına bağlı değişen miktarda CO2 emisyonunu katmaktadır.

ETA'nın kullanımı, uzun vadeli sürdürülebilirlik ve doğal kaynak sonuçlarını beraberinde getirmektedir. Bu çerçevede düzenleyici kurumlar sadece elektrikli araçların akü malzemesi tedarik zincirini değil, pilin geri dönüşüm sürecini de dikkate almalıdırlar.

Avrupa Yeşil Otomobiller girişimi, Avrupa Ekonomik İyileştirme Planı'nın üç kamu-özel ortaklığından

biridir. Bu kurumun hedefi, yenilenebilir ve çevre dostu enerji kaynaklarının kullanımı, güvenlik ve trafik akıcılığı gibi amaçları gerçekleştirmek için gerekli teknoloji ve altyapı üzerine Ar-Ge çalışmalarına destek vermektedir.

Almanya ve ABD'nin fosil yakıt-yoğun araçlar üreten yerli ve gelişmiş otomotiv sektörleri bulunmaktadır. Almanya hedeflerinin biraz gerisinde kalırken ABD elektrikli otomobillerin üretimi ve ticarileşmesini teşvik eden endüstriyel ve düzenleyici politikaları beklenmedik şekilde hayata geçirmiştir. ETA için mütevazı Ar-Ge desteği sağlayan Almanya'nın sanayi politika çabaları yerleşik otomobil üreticileri tarafından engellenmiştir. Bu arada ABD, düşük karbon teknolojilerine olan talebi arttırmak için emisyon düzenlemelerini sıkılaştırarak ETA'nın üretim ve ticaretini teşvik amacıyla kapsamlı bir politikayı yürürlüğe koymuştur.

ETA, düşük enerji tüketimi ve kirlilik nedeniyle ulaşımın karbondan arındırılma işlemine katkı sağlarken düşük karbonlu şehirlerin ortaya çıkışı da otomotiv endüstrisiyle ilgili kalkınma trendlerinden biri haline gelmiştir.

4.Madencilik Açısından Önemi:

Doğa dostu temiz teknoloji ve çevreci sanayi ürünlerinin üretiminde, özellikle de elektrikli otomobil aküleri imalatında, bakır ve kobalt madenleri can alıcı öneme sahiptirler. Bu metallerle birlikte; nikel, lityum ve grafit küresel yeşil ve çevre dostu metaller ve mineraller kapsamında değerlendirilmektedirler.

Yeni kuşak piller, bataryalar ve akülerin üretiminde kullanılan metallerin fiyatlarının artışları da madencilik sektöründe bir hareketlenme oluşturmaktadır. Bu bağlamda Çin'in 2000'li yılların başlarından itibaren yürüttüğü endüstri ürünleri süper döngü sürecinde ortaya çıkan madencilik firmalarının yatırımlarında canlanma göze çarpmaktadır.

Elektrikli otomobil motorlarının, klasik İYM'a kıyasla dört kat daha fazla bakır kullanacağı ve bu araçlar temelinde talep artışı gözleneceği hesaplanmaktadır. Bakır ihtiyacının büyük bölümünü de motor aksamı oluşturmaktadır. Söz konusu küresel bakır gereksiniminin, toplam dünya bakır talebi rakamlarının yaklaşık üçte bir oranından daha fazlasına eşdeğer geleceği tahmin edilmektedir. Söz konusu gelir getirici tüm metallerin arama, üretim ve metalurji tesisleri için global madencilik şirketleri tarafından 1 trilyon dolarlık yatırım yapılması gerektiği hesaplanmaktadır.

Gelecekte elektrikli otomobillerde kullanılacak metallerin bazılarının anlaşmazlıkların hüküm sürdüğü bölgelerden temin edileceği düşünülmekte ve bu da bir sorun olarak karşımızda durmaktadır. Mesela, bakır ve nikel metallerinin yan ürünü olan kobalt yataklarının büyük rezervleri Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde yer almaktadır. Ayrıca, kaçak yollar ile çalışan küçük ölçekli maden ocaklarının kobalt üretimi yapmasına rağmen ileride anlaşmazlıkların çıkma ihtimali de kaygı uyandırmaktadır.

Cevher kalitesinin azalması, yerel halkın tepkisi, su yetersizliği ve diğer faktörler nedeniyle önümüzdeki yıllarda bakır arzının da bakır talebi karşısında yetersiz kalabileceği tahmin edilmektedir. Bununla beraber, dünya bakır fiyatı artışı sayesinde bakır madenleri için bir tür yatırım teşvikinin oluşacağı da öngörülmektedir. Madencilik firmaları, alternatif otomobil üreticilerinin, küresel ulaşım araçları filoları geliştirmeleri halinde farklı mineral faaliyetlerine yatırımını da taahhüt etmektedirler. En iyi yatırım olanağı olarak da portföylerinin bakır metaline uygunluğunu vurgulamaktadırlar. Ancak, bakır fiyatındaki ani yükselişler, alüminyum gibi alternatif inovatif batarya ve yenilikçi ETA materyalleri araştırma çalışmalarına yönelme olasılığını da doğurmaktadır.

Bor yarı ürünlerini yakıt olarak kullanma çalışmalarının geliştirilmesi ve kullanımının yaygınlaşmasının, gelecekte madencilik sektöründe yeni iş birliklerini ya da mücadeleleri de beraberinde getireceği tahmin edilmektedir.

Elektrikli taşıt araçları ve onların önemli bir parçası olan bataryaların üretimi kadar elektrik enerjisini sağlayacak kaynakların sağlanması ve sürdürülebilir teminleri de stratejik önem taşımaktadır. Bölgesel çatışmalar, fosil yakıtlarının temini üzerinde ülkeleri yeni arayışlar içine sokmuş bulunmaktadırlar. Diğer taraftan çevreci yaklaşımlar ile öne çıkan yenilenebilir enerji kaynaklarının da önemini artacaktır. ETA ve Ar-Ge çalışmaları, enerji sektörü ve hammadde üretimini olumlu yönde etkileyecek ve çeşitlilik de getirecektir.

5. Ülkemizde Durum:

Rekabetçi yapısı, yetenekli ve ucuz iş gücüyle Avrupadaki önemli otomotiv sanayine sahip ülkemizde, 2019 yılında 1,5 milyon araç üretilmiştir. Bu kapasiteyle Almanya, İspanya ve Fransadan sonra dördüncü üretici ülke konumuna ulaşmıştır.

Güçlü otomotiv sanayine karşın iç ve dış pazarlar için yerli marka araçlar üretmekte geç kalınmıştır. Ülkemizde satılan araçların %40'ı yerli üretimdir. Ayrıca satışı yapılan araçların neredeyse tamamı da İYM'lara sahiptirler. Bu da ülkemizin elektrikli araç trendinde geride kalmakta olduğunu ifade etmektedir. Elektrikli ve Hibrit Araç Birliği verilerine göre düşük maliyet, üretimlerinin ülkemizde yapılması, yakıt temini kolaylığı ve sürücü alışkanlıklarına bağlı olarak hibrit araç satışı, ETA'ya göre daha yüksektir. Bölgesel gelişmişlik ve kişi başına düşen gelir farkları da tercihler üzerinde önemli etkilere sahiptirler.

Ülkemizdeki içten yanmalı ve hibrit araçlardan; motor hacmi ve araç tipine bağlı olarak alınan özel tüketim vergisi, %45 ve %220 arasında değişirken ETA için %10 ile %60 arasındadır. 2011 yılından itibaren gerçekleştirilen vergi avantajları hâlâ cazip değildir. Vergi sistemindeki matrahlar da yüksek kur nedeniyle anlamsız hale gelmiştir. Ayrıca yüksek satış fiyatları, şarj istasyon altyapısının çok yavaş ilerlemesi ve üç büyük kent ile sanayileşmiş bölgelerde toplanmış olması, ETA'nın tercih edilmesindeki önemli engelleri oluşturmaktadırlar.

Ülkemizde ilk ETA 2009 yılında, mevcut modelden devşirilmiş olarak Bursa'da üretilmiştir. 2012 yılında Türkiye yollarına çıkan araç, evdeki 220 voltluk prizle 10-12 saatte şarj edilebilmiş ve tam şarjla 185 kilometre yol kat edebilmiştir. Uzun süren batarya şarj süresi, batarya kirası ve kısa menzili; satışlarının düşüklüğünde önemli rol oynamıştır.

Ülkemizdeki ETA ile ilgili araştırma çalışmaları üniversite ve kamu kuruluşları bünyesinde başlamıştır. Üniversitelerde bağımsız projeler halinde veya sanayi-üniversite işbirliğinde ETA ve yan donanımlarının Ar-Ge çalışmaları yapılmaktadır.

İlk akademik çalışma 2012 yılında Hacettepe Üniversitesi Teknopark'da başlamış ve EVT S1 adlı spor araba prototipi oluşturulmuştur. Lityum- demir-fosfat bataryalı ve tam şarjlı olarak 300 km menzile sahip araç, 180 km/h maksimum hıza ulaşmıştır. Seri üretim konusunda destek görmeyen çalışma sonlandırılmıştır.

ETA ve bataryalarla ilgili çalışmaların önemli bir kısmı, TÜBİTAK-MAM öncülüğünde yürütülmektedir. Batarya, motor ve sürücü, araç kontrol sistemleri, menzil uzatıcı, akıllı ulaşım teknolojileri, sürüş destek sistemleri vb. kritik bileşenleri yerli olarak üreterek otomotiv sektörünün geleceğini teminat altına almak hedeflenmiştir. 2003-2006 yılları arasında ilk lityum-iyon bataryalı hibrit ve elektrikli

araçlar ile elektrikli araç alt sistemleri konularında sonuçlandırılan projeler arasında; ELİT-1, ELİT-2, FOHEV-1 ve FOHEV-2 araçları yer almaktadırlar.

Kaynağı yurt içinden sağlanan alternatif enerji kaynağına bağlı diğer araçların üretimi de hedeflenmiştir. Bu konuda dünya rezervlerinin %75'i ülkemizde bulunan bor ve Güney Kore'nin yaygınlaştırmaya çalıştığı hidrojen, alternatif enerji kaynaklarına örnek olarak verilebilir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, TÜBİTAK-MAM ve Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü bünyesinde yürütülen bir proje kapsamında, araç üzerinde bulunan yakıt pilini besleyen entegre bor hidrürden, hidrojen üreten sistem geliştirilmesi hedeflenmiştir. 2007-2010 yılları arasında dünyada ilk kez doğrudan sodyum borhidrürlü yakıt pili türünde 100 Watt ve 1 kW'lık sistemler geliştirilmiştir. Bor kullanılan yakıt pillerindeki verimliliğin yüksek olması, elektrik üretim sürecinde hareketli parça bulunmaması nedeniyle sessiz çalışması, düşük hacimli, uzun ömürlü ve motorlardaki gaz emisyonlarının da düşük olması gibi özellikler, bor yakıtlı pillerin önemli avantajları arasındadırlar

Geliştirilen piller sadece otomotivde değil, elektronik eşya ve savunma sanayi gibi farklı sektörlerde de kullanılabilir.

Yine TÜBİTAK-MAM öncülüğünde elektrikli araçlar için batarya uygulamaları kapsamında; lityum-iyon pil geliştirme, lityum pillerden batarya paketi oluşturma, kapasite ve performans testleri, ömür testleri ve batarya yönetim sistemi geliştirme çalışmalarının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir

Lityum-iyon batarya üretimi konusunda bir başka çalışma Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı destekli, ODTÜ ve özel bir akü üreticisi firma tarafından araştırması yürütülmüş San-Tez projesidir. Bu kapsamda, ETA için kullanım ömrü kadar uzun ömürlü bir batarya sistemi üzerinde çalışılmış ve bataryanın hammaddesinin üretildiği belirtilmiştir.

TÜBİTAK-MAM'da, 2009 yılında hibrit elektrikli araç uygulaması için NiMH hücre ve batarya üretimi yapılmıştır. Ayrıca 2012 yılında dünyada ve Türkiye'de sodyum borhidrürlü yakıt pilli araç/ bormobil, 5+5 kW hibrit konseptinde ilk prototip gerçekleştirilmiştir.

Yine aynı kuruluş tarafından TCDD'nin manevra ve kısa mesafe yük taşıma ihtiyaçlarını karşılamak üzere, 1MW çekiş gücüne sahip elektrikli lokomotif geliştirilmesi, prototip üretimi ve lokomotif bileşenlerinin yurt içinde tasarımı ile üretim çalışmaları gerçekleştirilmiş ve Türkiye'nin ilk yerli elektrikli lokomotifi üretilmiştir.

Üniversite ve kamu kuruluşlarının dışında, motor sürüş ve batarya yönetim sistemleri üzerine çalışan birkaç firma inovatif çalışmalar yapmışlardır. İçlerinden birisi, China Aviation Lithium Battery firmasıyla 2015 yılında stratejik bir anlaşma imzalamıştır. Uzakdoğu kökenli bir otomobil firmanın üç modeline elektrik motoru ekleyip modifiye etmiştir. Bu araçların son modelleri, maksimum 400 km/h hıza ulaşmışlardır.

Bazı firmalar, elektrikli otobüs üretimine yönelmişlerdir. Test aşamasından geçenlerin üretimi de devam etmektedir. Ülkemizde tercih edilmeyen bu araçlar, Almanya ve Lüksemburg trafiğinde yerlerini almışlardır.

Sektörde lider konumunda olan bir başka firma ise tasarım ve batarya yönetimi üzerine çalışmaktadır. Bütün bunların yanında elektrikli araç şarj sistemleri üzerine çalışan başka firmalar da şarj alt yapısını geliştirmek için benzin istasyonlarıyla işbirliği anlaşmaları yapmışlardır.

Bütün bu gelişmelerin oluşturduğu birikim üzerine, devlet destekli yerli otomobil markası yaratmak için 2017 yılında TOBB koordinatörlüğünde ve dört firmanın katılımıyla bir konsorsiyum oluşturulmuştur.

Ar-Ge çalışmaları sonucunda 2018 yılında Türkiye Otomobil Girişim Grubu (TOGG), kurulmuş ve yerli elektrikli otomobil prototip çalışması başlamış, 2019 yılında iki prototip geliştirilmiş ve pazar tercihleri doğrultusunda C-SUV modelinin üretimine karar verilmiştir. Üretim üssü olarak da Bursa-Gemlik seçilmiştir.

Sonuç:

Teknolojik gelişmeler, çevreyi dikkate alan yaklaşımlar ile sürdürülebilir kaynak yönetim anlayışı, devlet destekleri ve tüketici yaklaşımları otomotiv sektörünü yeniden şekillendirmektedirler. Bu koşullarda çalışmalarını 1800'li yıllara dayanan ETA bir alternatif olarak ortaya çıkmaktadır.

Yüksek verim, düşük yakıt tüketimi ve CO2 emisyonu, ETA'nın avantajlarıdır. Göreceli düşük menzil, yaygın olmayan şarj istasyon sayısı ve yüksek satış fiyatı ise dezavantajlarıdır.

Yapılan araştırmalar ETA'nın, İYMA'yı tahtından edeceğini göstermektedir. Pek çok gelişmiş ülke İYMA'yı orta vadede kullanımdan kaldırmaya ve onların yerine ETA'yı ikame etmeye yönelik politikaları uygulamaya başlamıştır. Bunlar; vergilendirmede kolaylık sağlama, şarj istasyon alt yapısını geliştirme ve Ar-Ge çalışmalarını destekleme şeklinde özetlenebilir.

Kullanımdaki ilk ETA, konvansiyonel araçların modifikasyonu ile oluşturulmuş, sonra özel tasarımlara geçilmiştir. Günümüzde içten yanmalı ve elektrik motorlarını birlikte kullanan hibrit araçlar, elektrik motorlu ve farklı yakıt kullanan araçlar bulunmaktadır.

Elektrik motoru ve özellikle bataryalar, elektrikli taşıt araçları üzerine yapılan araştırmaların odak noktasını oluşturmaktadırlar. Sanayiye hammadde sağlayan madencilik sektörü, ürün çeşitliliği ve talep artışı ile karşılaşırken yeni yatırım ve organizasyonlara da ihtiyaç duyacaktır. Elektrik üretiminde ise bölgesel çatışmaların etkilediği enerji piyasası içinde yeni arayışlar ve yenilebilir enerji kaynaklarına yönelimin artacağı tahmin edilebilir.

Yeniden şekillenen dünyada üretim ve tüketim yaklaşımlarında ETA belirleyici etkenlerden biri olacak gibi görünmektedir.

Kaynakça:

Gönül, Ömer., Duman, A. Can., Güler, Önder. (2021), *Electric vehicles and charging infrastructure in Turkey: An overview, Renewable and Sustainable Energy Reviews*, <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1364032121002069>, Erişim Tarihi: 19 Eylül 2022

Ari, Yılmaz. O. (2020). *Küresel Elektrikli Otomobil Piyasasına Genel Bakış*. Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 4 (2) , 193-203. DOI: 10.47140/kusbder.714905, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1037502>, Erişim Tarihi: 19 Eylül 2022

Kocabay, Süreyya, (2018). *Elektrikli Otomobillerin Dünyü, Bugünü Ve Geleceği*. Akıllı Ulaşım Sistemleri ve Uygulamaları Dergisi, 1 (1), 16-23. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/jitsa/issue/35759/396912>, Erişim Tarihi: 19 Eylül 2022

Ustabaş, Aylin., (2014), *Mikro Ve Makro Etkileri Yönünden Elektrikli Otomobiller (Türkiye Ekonomisi Örneği)*. Marmara Üniversitesi İ.İ.B. Dergisi, Cilt XXXVI, Sayı I, S. 269-291 <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3798>, Erişim Tarihi: 19 Eylül 2022

Cangüzel Taner, Ahmet., *Yeni Kuşak Elektrikli Otomobil Motorları İçerisinde Makro Aküler Yerine Küçük Boyutlu Mikro Lityum İyon Bataryaları Araştırma Geliştirme Ar-Ge Faaliyetleri*, <https://www.fmo.org.tr/wp-content/uploads/2011/07/Yeni-Ku-C5%9Fak-Elektrikli-Otomobil-Motorlar-C4%B1-%C4%B0-C3%A7erisinde-Makro-Ak-C3%BCler-Yerine-K-C3%BC-C3%A7-C3%BCk-Boyutlu-Mikro-Lityum-%C4%B0yon-Bataryalar-C4%B1-Ara-C5%9Ft-C4%B1rma-Geli-C5%9Ftirme-Ar-Ge-Faaliyetler.pdf>, Erişim Tarihi: 19 Eylül 2022

Cangüzel Taner, Ahmet., *Yeni Nesil Elektrikli Otomobiller ve Aküler Üretimleri İçinde Kullanılan Global Bakır, Kobalt, Nikel, Grafit, Lityum Metaller ve Mineraller Maden Ocakları*, <https://www.fmo.org.tr/wp-content/uploads/2011/07/Yeni-Nesil-Elekt-rikli-Otomobiller-ve-Akuler-Uretimleri-Icinde-Kullanilan-Global-Bakir-Kobalt-Nikel-Grafit-Lityum-Metaller-ve-Mineral-ler-Maden-Ocaklari.pdf>, Erişim Tarihi: 19 Eylül 2022

Tübitak MAM, www.mam.tubitak.org.tr, Erişim Tarihi: 19 Eylül 2022

MADENCİLİK VE HUKUK

6309 SAYILI MADEN KANUNU VE DÖNÜŞÜM SÜRECİ (2)

AV. VOLKAN KAYA

1935 yılı Haziran ayında Türkiye Büyük Millet Meclisi, üç Kanunu art arda kabul etti. Bu Kanunlar;

- 2804 sayılı Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Kanunu,
- 2805 sayılı Etibank Kanunu,
- 2819 sayılı Elektrik İşleri Etüd Dairesi Teşkiline Dair Kanun'dur.

Yani “Üçüz Teşekkül”lerimiz;

- Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü,
- Etibank,
- Elektrik İşleri Etüd Dairesi'nden oluşmaktaydı.

İlgili Kanunlar ile Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü'nün maden araması yapabilmesi ve arama sonrası, işletmeye elverişli olan maden sahalarının ise Etibank tarafından işletilmesi öngörülmekteydi. Bu arada sadece madenlerin aranması ve işletilmesi değil, ülkenin ihtiyacı olan elektrik üretiminin de Elektrik İşleri Etüd Dairesi aracılığı ile yapılabilmesinin önü açılmıştır.

Milli mücadele dönemi ve sonrasında, madencilige dair ülke idaresinin görüşünü anlayabilmek için Türkiye Büyük Millet Meclisi açılış konuşmaları, hükümet programları ve kanun gerekçelerine yer vermeye çalışacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde, Atatürk tarafından yapılan açılış konuşmalarında “madenler konusuna” ilk olarak, I. Dönem 2. Yasama Yılına Açılış Konuşmasında 1 Mart 1921 tarihinde denk gelmekteyiz. Konuşmada; “Efendiler,

Mücadelenin önemini anlayan milletimiz bütün gücü ile büyük bir çaba göstermiş, memleketin bütün parasal ihtiyacını sağlayacak ümit vaat eden fikirleri sunmuşlardır. Milli işlerde, ülkemizde önemli bir olay böylece çözümlenmiş, az çok denk bir bütçe hazırlanması başarılmıştır. Ülkemizde iktisadi konuların nitelik ve önemi bilinmemekle birlikte, yüce Meclisiniz ülkenin gelir kaynaklarına sahip olması için prensipler koymuştur. Ateşkesten sonra, yabancılar gelir kaynaklarımıza tümüyle el koymak için girişimlerde bulundular, İstanbul'daki zorbalıların sözlerine dayanarak, maden aramak için gerekli izin belgelerinin verilmesini yasakladılar. Biz, memleketin bütün varlık kaynaklarına sahip olarak ihracat ve ithalât arasındaki dengenin sağlanması ve üretimin gideceği yere kolayca ulaşması için, yolların düzeltilmesini ve ulaşımaya açık tutulmasını sağlamaya çalıştık.” denilmektedir.

Diğer konuşmalar ise şu şekildedir;

I. Dönem 3. Yasama Yılına Açış Konuşması;

“1 Mart 1922

Efendiler,

Artık engelsiz ve bağımsız bir hayata atılan Türkiye için, ekonomik yaşamı boğmakta olan kapitülasyonlar yoktur. (Şiddetli alkışlar) Ve olamaz. Ekonomik yaşamımızın belirli amaçlara yöneltmesi ve süratle gelişmesi ve yükselmesi için alınacak önlemler içine ülkemizde Avrupa rekabeti yüzünden yok edilmiş ve şimdiye kadar gelişmemiş olan tarımsal sanayimizi güçlendirip, modern ekonomik araçlarla donatmayı önemle göz önünde bulunduracağız. (İnşallah sesleri) Gerek tarım, gerek memleketin varlık ve genel sağlığı konularında önemi kesin olan ormanlarımızı da modern önlemlerle iyi duruma getirmek, genişletmek ve en yüksek faydayı sağlamak da önemli kurallarımızdan biridir. Ekonomik politikamızın önemli amaçlarından biri de genel yararı doğrudan doğruya ilgilendirecek kurumlar ve iktisadi teşebbüslerin mali kudretimizin ve teknolojimizin izni oranında devletleştirilmeleridir. Özet olarak, topraklarımızın altında kullanılmadan duran maden hazinelerinin kısa sürede işletilerek milletimizin yararına sunulması da ancak bu yöntemle mümkündür. Bununla birlikte, sadece ekonomik yararlanma amacı ile gerek madenlerimizde, gerek diğer ekonomik konularda, bayındırlık hizmetlerinde çalışmak isteyen sermaye sahiplerine Hükümetimizce her türlü kolaylığın gösterileceği şüphesizdir. Bu sermayelerin kanunlarımıza uygun şekilde kullanılması gereklidir.

... Erzurum, Erzincan arasındaki demir yolu inşaatının tamamlanması ve kükürtlü kömür madenlerine bir istasyon yapılması konusunda önemli işler gerçekleştirilmiş ve kuruluş tamamlanmıştır. Samsun - Havza hattının kuruluşu için gerekli konuların hazırlığına başlanmıştır.”

I. Dönem 4. Yasama Yılına Açış Konuşması;

“1 Mart 1923

Erzurum - Erzincan hattından Kükürtlü civarındaki linyit madenlerine uzatılmakta olan şube hattı tamamlanmak üzeredir. Köp ve Deveboyunu geçitlerinin araştırmaları yapılmıştır. 1923 yılı başından başlayarak Bayındırlık Bakanlığınca askeriyeden devren alınan ve toplam beşyüz kilometreye erişen pek çok onarıma ihtiyaç duyan Arapçay - Sarıkamış - Erzurum - Kükürtlü ve Geliran - Beyazıt - Hanızır hatları katma bir bütçe ile yönetilmeye başlanacak ve inşaatın eksik olan kısmının tamamlanması ve işletilmesinin düzen içinde yapılması sağlanacak ve linyit ocakları daha modern bir biçimde işletilerek yakacak ihtiyacının ucuzlatılması sağlanacaktır.”

II. Dönem 3. Yasama Yılına Açış Konuşması

“1 Kasım 1925

Efendiler,

Ekonomik durum sözkonusu olduğunda, bu günkü uygarlığın güçlü temeli olan maden sanayiine özellikle önem vermenizi ve yönelmenizi isterim.

Sanayi fabrikalarına, maden endüstrisine yönelik genel ilgi ve atılımları desteklemek için çözüm yolu ve önlemler bulmak, çok gerekli ve hayati gereksinmelerimiz arasındadır.”

II. Dönem 4. Yasama Yılına Açış Konuşması

“1 Kasım 1926

Demir sanayii kurmak ve demir madenleri işletmek için uzmanların çeşitli alanlardaki incelemeleri olumlu sonuçlar vermiştir. Ereğli kömür bölgesi doğusunda yeniden uygun nitelikli zengin kömür damarları ortaya çıkarılmıştır.

Kömür üretimi bu yıl şimdiye kadar üretilen miktarın üstündedir. Bununla birlikte, bu sonuç bizim amaçladığımız ve kaynaklarımızın sağlayabileceği miktardan henüz çok uzaktır. Üretimi artırmak için sürekli olarak yeni önlemler alınmaktadır.

Bu amaçla, yeni maden kanunu tasarısı yüce Meclise sunulmak üzere hazırlanmış bulunmaktadır.”

III. Dönem 3. Yasama Yılı'nı Açış Konuşması

“1 Kasım 1929

Yeni ticaret antlaşmalarının görüşülmesi ve sonuçlandırılması genellikle iyi bir durum göstermektedir. Büyük ticaret ilişkilerimizi düzenleyen antlaşmalardan birçoğu sonuçlandırılmıştır. Bunlar, bu dönemde uğraşlarınıza başlıca konu olacaklardır. Yine bu dönemde ilgileneceğiniz ekonomik kanunların önemi pek çoktur. İş Kanunu, yeni Maden Kanunu, Orman Kanunu bunların başlıcalarıdır.”

V. Dönem 1. Yasama Yılı'nı Açış Konuşması

“1 Kasım 1935

Maden işleri yeni bir gelişme döneminde. Maden mühendislerimizi, ihtiyaca yeter sayı ve değerde yetiştirme konusuna önem vermek gereklidir.

Kömür bölgelerinin rasyonel işleme için önlemler aramak da gereklidir.”

V. Dönem 2. Yasama Yılı'nı Açış Konuşması

“1 Kasım 1936

Madenlerin işletilmesi gelişme durumundadır. Madenlerimiz bizim başlıca döviz kaynağımız olduğu için de yüksek ilginizi çekmek isterim.

Artvin civarında bakır madenlerinden birinin işlemeye başlamasından memnun olduk. Ergani bakır madeninin işlemeye başlamasının ülkeye önemli bir yarar getireceği inancındayız. Yine ülke için pek önemli bulduğumuz diğer bir sorun, kömür bölgelerinin rasyonel olarak işletilmesidir. Üzerinde durduğumuz önlemlerin ivedi sonuç vermesini dilerim.”

V. Dönem 3. Yasama Yılı'nı Açış Konuşması

“1 Kasım 1937

Türkiye'de devlet madenciliği, milli kalkınma çalışmaları ile yakından ilgili önemli konulardan biridir.

Genel endüstrileşme düşüncemizden başka, maden araştırma ve işletme işini, her şeyden önce, dış kredi imkanlarımızı ve döviz gelirimizi artırabilmek için sürdürmek ve buna özel bir önem vermek zorundayız.

Maden Tetkik ve Arama Dairesinin çalışmalarında gelişme göstermesini ve bulunacak madenlerin, rantabilite hesapları yapıldıktan sonra, planlı biçimde hemen işletmeye konulmasını sağlamanız gerekmektedir. Elde bulunan madenlerin en önemlileri için üç yıllık bir plan yapılmalıdır.

Ereğli Şirketini satın aldığımızı ve Ereğli kömür havzasında rasyonel bir üretim planının, günün sorunu olduğunu biliyorsunuz. Bunun tamamlanması çabuklaştırılarak, kömür üretimimiz kısa bir sürede en az bir misli artırılmalıdır.

Diğer yandan Maden Tetkik ve Arama Dairesinin Divriği sahasında bulunduğu ve cevher oranı yüksek olan demir madeninin hemen işletilmesine geçilmeli ve Karabük demir - çelik sanayiimiz ihtiyaç planı dışındaki bölümünün ihracatına başlanmalıdır.”

V. Dönem 4. Yasama Yılı'nı Açış Konuşması

“1 Kasım 1938

Not: Bu konuşma ATATÜRK'ün rahatsızlığı dolayısıyla Başbakan Celal Bayar tarafından okunmuştur.

Anayasamızın 36 ncı maddesi hükümlerine uyarak Cumhurbaşkanımız Atatürk'ten aldığım emir üzerine bu yıla ait nutuklarımı okuyorum.

Maden Tetkik ve Arama işleri ile maden işletmeleri, programlarına göre geliştirilmektedir.

...Birinci beş yıllık sanayi planımız başarı ile bitmek üzeredir. Buna ek olarak, üç yıllık bir maden işletme programı hazırlanmış ve uygulanmasına başlanmıştır. Bu üç yıllık maden programının büyük bir kısmını içine alarak ve şeker endüstrisini de genişleterek makine, kimya, gıda maddeleri, toprak ve su ürünleri, ev yakıtları sanayii ile liman inşası, taşıma araçlarının çoğaltılmasını ve deniz işleri için duyduğumuz ihtiyaçları da içeren ve belirten dört yıllık üç numaralı yeni bir program yapılmış ve açıklanmıştır...

HABERLERİ

TMMOB TARAFINDAN ANAGOLD FİRMASI HAKKINDA SUÇ DUYURUSU

TMMOB tarafından Erzincan İli İliç İlçesi Çöpler köyü mevkiinde Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş tarafından işletilen altın madeni işletmesinde, 21 Haziran 2022 tarihinde siyanür içerikli solüsyon taşıyan boru hattında oluşan yırtılma nedeniyle siyanürlü solüsyonun çevreye yayılmasıyla oluşan doğa katliamı hakkında İliç Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunuldu.

21.06.2022 tarihinde gerçekleşen doğa katliamıyla ilgili Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. yöneticileri, Maden sahasını denetimle görevli Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

yetkilileri ve çalışanları ve Projeye ilişkin ÇED Olumlu kararı, izin, ruhsat veren kurumlar ile yetkilileri hakkında suç duyurusunda bulunan TMMOB, İliç Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından gerekli soruşturmanın yapıp sorumluların cezalandırılmasını talep etti.

Şikayet dilekçesinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği, Erzincan Valiliği ve Maden şirketi tarafından yapılan açıklamalara değinildikten sonra, açıklamaların yetersizliği, yaşanan çevre felaketinin boyutlarının gerçek anlamda gösterilmediği, Bakanlık tarafından şirket hakkında uygulanan idari para cezasının yeterli olmayıp gerekli güvenlik tedbirlerinin alınmadığı belirtildi.

Yine şikayet dilekçesinde ilgili maden sahasında kapasite artışına yönelik devam etmekte olan TMMOB'nin açtığı davada değinilen hususların altı çizilerek maden sahasında yaşanabilecek kazaların ve sonrasında oluşabilecek risklerin daha önce TMMOB, akademik kişi ve kurumlar, sivil toplum kuruluşları tarafından defalarca dile getirildiği ancak idarenin hiçbir önlem almayarak işletmenin yanında yer aldığı belirtildi.

Yaşanan felaketin boyutları, çevreye ve insan sağlığına olan zararları, kamusal arazilere ve sulara olabilecek etkileri açıklandıktan sonra şirket hakkında güvenlik tedbirlerine hükmedilmesi; şirket yetkilileri hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 152/1-a, 181/1-3-4-5., 185/1 maddeleri uyarınca; maden sahasını denetlemekle görevli Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü yetkilileri ve çalışanları hakkında ise gerekli denetimleri sağlamama ve felakete yol açan faaliyetlere izin verme eylemleri dolayısıyla, TCK 181 ve 257. maddeleri uyarınca soruşturma başlatılarak eylemlerine uyan suçlardan cezalandırılmasına karar verilmesi talep edildi.

TÜRKİYE BİNA DEPREM YÖNETMELİĞİ KAPSAMINDA YAPILACAK TASARIM GÖZETİMİ VE KONTROLÜ HİZMETLERİNE DAİR TEBLİĞ'İN İPTALİ KARARI

TMMOB tarafından 11/01/2019 tarihli, 30652 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği Kapsamında Yapılacak Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Tebliğ'in iptali istemiyle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na açılan davada Danıştay 6. Dairesince dava konusu ilgili Tebliğ'in iptaline karar verildi.

Dava dilekçesinde "dava konusu Tebliğ'in özel uzmanlık gerektiren konularda 'tasarım gözetimi ve kontrolü hizmeti' şeklinde bir hizmet alanı oluşturduğu, yeni bir meslek niteliğinde olan bu statünün dayanak Yasada ve ilgili mevzuatta olmadığı halde Yönetmelikle yapılan atıf gereği anılan Tebliğ ile düzenlenmesinin dava konusu işlemi yetki yönünden hukuka aykırı hale getirdiği, Tebliğ'in kamu yararı amacı taşımadığı" hususlarına vurgu yapılarak dava konusu işlemin iptali talep edilmiştir.

Danıştay 6. Dairesince yapılan inceleme ve değerlendirme neticesinde "Bu durumda, Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği'nin kanuni dayanağı olan 7269 sayılı Kanunun 3. maddesinde, yeniden yapılacak, değiştirilecek, büyüülecek veya esaslı tamir göreceği resmi ve özel bütün yapıların tabi olacağı teknik şartların bir Yönetmelikle tespit edileceği düzenlemesi yer almasına rağmen, tasarım gözetimi ve kontrolü hizmetlerini yerine getireceklerin eğitim koşulları, mesleki yeterlilik ve deneyim konuları ve bunların belgelendirilmesi ile hizmetin yürütülmesine ilişkin usul ve esasların Yönetmelik yerine dava konusu Tebliğ ile düzenlenmesinde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır." gerekçesiyle dava konusu Tebliğ'in İPTALİNE karar verildi.

ADALET NÖBETİNİN 100. GÜNÜ

Gezi Davasında verilen hukuksuz kararlar ile tutuklanan arkadaşlarımızın serbest bırakılması için başlatılan Adalet nöbetinin 100. Günü polis çemberi altında Ahlatlıbel Parkı'nda 3 Ağustos 2022 tarihinde geniş kitlelerin katılımıyla gerçekleştirildi.

Adalet Nöbetinin 100. Günü nedeniyle TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu Ahlatlıbel'de bir forum düzenledi. İKK adına Forum Yöneticiliğini Ankara İKK Sekreteri Seyit Ali Korkmaz üstlendi. Forumda birçok emek-meslek örgütü ve siyasi parti temsilcilerinin konuşmaları yer aldı. Çok sayıda kurum temsilcisinin ve TMMOB Yöneticilerinin de konuştuğu forum TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz'ın kapanış konuşmasıyla tamamlandı.

Anayasa Mahkemesi önünde yapılmak istenen basın açıklamasına polis tarafından izin verilmedi. Adalet Nöbeti için bir araya gelen kitle Ahlatlıbel Parkı'nda polis kordonuna alındı. Açıklama Ahlatlıbelde yapılmak zorunda bırakıldı. Yapılan açıklamaya **buradan** ulaşabilirsiniz.

10 EKİM DAVASINA İLİŞKİN ANAYASA MAHKEMESİ'NE BİREYSEL BAŞVURU

10 Ekim katliamıyla ilgili Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesince verilen 03/08/2018 tarihli ve 2016/232 Esas 2018/187 Karar sayılı kararın temyiz başvurusunun Yargıtay 3. Dairesince "suçtan doğrudan doğruya zarar görmeyen ve bu nedenle de davaya katılma hakları bulunmayan katılan vekillerinin hükmü temyiz yetkileri bulunmadığından, davaya katılmalarına ilişkin kararlar hukuki değerden yoksun olup, hükmü temyiz yetkisi vermeyeceği anlaşılma" gerekçesiyle reddedilmesi üzerine **Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda** bulunuldu.

TMMOB ONUR KURULU VE ODA ONUR KURULLARI ORTAK TOPLANTISI

TMMOB Onur Kurulu ve Oda Onur Kurulları Ortak Toplantısı 24 Eylül 2022 tarihinde TMMOB Teoman Öztürk Sosyal Tesis'i'nde gerçekleştirildi. Oda Onur Kurulu Üyeleri, Soruşturmacılar ve sekreteryada çalışan personelin katılımıyla gerçekleştirilen toplantı TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı Selçuk Uluata'nın açış konuşmasıyla başladı.

TMMOB Yüksek Onur Kurulu Üyesi Abdullah Bakır'ın kolaylaştırıcılığında gerçekleştirilen ilk oturum, TMMOB Yüksek Onur Kurulu Üyesi Ayşe Işık Ezer'in yaptığı sunumun ardından soru cevap ile sona erdi.

TMMOB Hukuk Müşaviri Av. Ekin Öztürk Yılmaz tarafından yapılan sunumla gerçekleştirilen ikinci oturum, daha sonra TMMOB Yüksek Onur Kurulu Üyeleri Ayşe Işık Ezer, Battal Kılıç ve Abdullah Bakır'ın kolaylaştırıcılığını üstlendiği forum ile sona erdi.

TMMOB VE ODA DENETLEME KURULLARI ORTAK TOPLANTISI

TMMOB Denetleme Kurulu ile Oda Denetleme Kurulları ortak toplantısı, Oda Sayman üyelerinin de katılımı ile 24 Eylül 2022 tarihinde, TMMOB Teoman ÖZTÜRK Sosyal Tesis'i'nde gerçekleştirildi.

Ortak toplantı; TMMOB Saymanı Ekrem Poyraz'ın açılış konuşmasının ardından, TMMOB Denetleme Kurulu üyeleri Nadir AVŞAROĞLU ve Özgür TOPÇU'nun genel değerlendirmesinin devam etti. TMMOB Mali Müşaviri Boran TURHAN'ın sunumunun ardından toplantının forum bölümüne geçildi ve kapanış değerlendirmesinin ardından toplantı sona erdi.

ÜYELERİMİZDEN

301 DOST İLE ÖLMEK

ĞURBET EKİNCİ

17558

Sıcak bir gülüş sardı bedenimi
Ve canım çıktı canımdan
Öldüm!
Öldüğümü bilmeden
Yavaşça yangınlarda ben öldüm!
Başka yolu yoktu bu işin
Bunca kömür karasına (tozuna) bulaştıktan sonra
Yanmak dışında
Kara olan bahtımız
Ancak yanarak temizlenirdi ruhumuzda

Yedi kat dibindeyim yerin
301 dost ile
Ve biz öldükten sonra
Çıkardılar yerin bir kat dibine
Öldük biz diyorum biz
Duyuyor musunuz?
Anlıyor musunuz?
Ve hissediyor musunuz bu yangındaki ölüm çığlıklarımı

Öldük
Evde kızımız, oğlumuz kaldı
Annemiz, babamız
Biz öldük diyorum, biz
301 dost ile

Kömür gözlü gülüşte
Ölüm neyce kokar bilmedik
Parçalanmış tozunu yutarken
Tane tane
Arkadaşlarımızı geride bırakmadan
Ben de koyuldum yola sen de o da
Ya hep birlikte
Ya hiç nidaları atarak
Öldük
Öldük işte yerin yedi kat dibinde
Kömürde yanarak

Annem,
Annem yeraltı yerüstünden daha güvenilir derdi
Bilmezdi yeraltının kimsesizliğini
Kimsesiz bir yalnızlıktı kalabalığımız
Ve sonra hep bir ağızdan haykırdık
Yanarak ölüyoruz biz
Duyun işte feryadımızı duyun işte

Yeryüzünü ısınmak için biz yandık biz
Isındı mı şimdi içiniz?

*** İş kazasında hayatımı kaybedenlere!

İSTANBUL

SÖZLEŞMESİ'NDEN

VAZGEÇMİYORUZ!

TOPLUMSAL
CİNSİYET

MASİH ALİNEJAD, VİDA MOVAHED, MAHSA AMİNİ VE DİĞERLERİNİN İRAN'I: İran'da Neler Oluyor?

MUTLU YAKICI İÇLİ/5677

EMRA ERGÜZELÖĞLU KARATAŞ/9270

2014 yılında muhalif bir gazeteci, Masih Alinejad, başörtüsünü çıkararak araba kullanırken çektiği fotoğrafını Facebook hesabından paylaşır ve “Benim Gizli Özgürlüğüm” kampanyasının fitilini ateşler. Böylece pek çok kadın, bu çağrıya kulak verdiğinde, İran'da artık bir taş yerinden oynamıştır.

1923 yılında Başbakan, 1925 yılında ise İran Şahı olan Rıza Pehlevi'den bu güne nasıl gelindi isterseniz önce ona bir bakalım.

Rıza Pehlevi, 1932-1941 yılları arasında sanayileşmeyi gerçekleştirmek adına bazı modernleşme politikaları uygular. Böylece bir kadın hareketi, daha o zamandan ortaya çıkmaya ve dergiler, gazeteler yayımlanmaya dernekler kurulmaya başlanmış olacaktır.

Kadınlar, yeni açılan üniversitelerde eğitim almaya, kamu hizmetlerinde çalışmaya başlar ve tam bu dönem kıyafet düzenlemesi ile çarşaf giyme zorunluluğu ortadan kalkar.

II. Dünya Savaşı'nda Almanya ile yakınlaşan ülke, kendine yeni düşmanlar edindiğinde, Birleşik Krallık ve SSCB, demiryolundan yararlanmak amacıyla İran'ı işgal eder. Bu durum, Rıza Pehlevi iktidarının sonu, Muhammed Rıza Pehlevi iktidarının ise başlangıcı olacaktır.

Demokratik açılımlar bu dönemde de devam eder ve reform talepleri yükselmeye başlar. Marksist kökenli Tudeh (Kitle) Partisi de bu ortamda kurulur.

Takvimler, 1943 yılını gösterdiğinde İran, Tahran Konferansı ile üç büyük devlet (Birleşik Krallık, SSCB ve ABD) tarafından inşa edilecek olan bir ülke olarak gündeme gelecektir. Bu hamle, ülkedeki milliyetçi muhaliflerin güçlenmesinin de önünü açar.

1951 yılı, petrol savaşlarının ve çeşitli taht oyunlarının başladığı bir sürece sürükler İran'ı.

Petrol ulusallaşır, buna karşı çıkan Başbakan Razmara öldürülür, çıkan ayaklanma ile Musaddık başbakan olur, ancak bu görev 1953'e kadar sürer. Şah ülkeyi terk eder, Tudeh Partisi desteği büyür, Ajak operasyonu ile Musaddık tutuklanır ve Şah tekrar göreve döner. Bu fasit daire dönerken petrol çoktan paylaşılmış olacak ve İran, otokratikleşmeye başlayacaktır.

burjuvazisi giderek zenginleşir. Başka bir yandan, küçük ve orta sınıf esnaf tasfiye edilmiştir. Diğer taraftan ise, köylerinden ayrılan milyonlarca topraksız ve yoksul köylü, şehirlerin etrafına yerleşir.

Artık gecekondu bölgelerinde İslam'a yönelen öfkeli bir muhalefet oluşmuştur. Batılılaşma, İslam karşıtlığı olarak görülmeye ve bu düşünce iyiden iyiye yayılmaya başlayacaktır.

Baskıcı yönetim, hükümetteki yolsuzluklar, petrol ihracından sağlanan gelirlerin dengesiz dağılımı gibi süreçler, işçi sınıfı ve üniversite öğrencilerinin Tudeh Partisine katılımını zamanla arttırır. Ama bu aynı zamanda yükselen bu partinin islamcılarla ittifak kurmasına da yol açacaktır. Çünkü hedefte Şah vardır.

1971 yılından itibaren protestoların hızı giderek artacak, 1979 yılına doğru büyük grevler başlayacak ve Şah, reform vaatleriyle rejimi kurtarmaya çalışacaktır. Ama 1979 yılında ülkeyi yeniden terk etmek zorunda kalır.

O ülkeden ayrılırken Şah döneminde görüşleri nedeniyle yargılanan ve idama mahkûm edilen, ancak sürgüne gönderilmesi uygun görülen Humeyni, tüm muhalif güçlerin önderi olarak ülkeye dönmüştür bile.

1980-1983 yılları arasında Humeyni ve yandaşlarınca yeni bir kültürel devrim gerçekleştirilecektir. Şah'ı devirmek için birleşen gruplar arasında olan İslamcılar, bu süreçte güçlenir ve diğerlerini saf dışı bırakarak İran'daki monarşiye İslam Cumhuriyeti'ne dönüştürmeyi başarır.

Yeni taht hareketleri de böylece başlar. Önce Bazargan, saf dışı bırakılır, cumhurbaşkanlığı seçimlerini ezici çoğunlukla kazanan Liberal Ebu'l-Hasan Beni Sadr, Humeyni tarafından vatana ihanet ile suçlanır Fransa'ya kaçar. Göstermelik mahkemeler kuran yeni yönetim, idamlar ve cinayetlerle gücünü arttırmaya başlar.

Artık hızlı bir süreç başlayacaktır ve birçok üniversite ve devlet çalışanı tasfiye edilmeye başlanır. Başarabilenler yurtdışına kaçacak, gidemeyenler ya hapishanelerde işkence görecek ya da dışarıda çok zor koşullarda yaşam mücadelesi verecektir. Üniversiteler hızlıca bilimden yoksun yerler haline dönüştürülür, boşalan tüm üniversite ve devlet kadrolarına Humeyni yandaşları yerleştirilir. Tüm müzik türleri haram ilan edilip yasaklanır.

Ülke ortaçağ karanlığına hızla dönerken bu süreçten en çok zarar gören kadınlar olacaktır. Kadın haklarının iyileşmesine yönelik olarak atılan adımlar ve çıkarılan yasalar yeni "devrim"le birlikte ortadan kalkar. Aile Koruma Yasası'nın kaldırılması, kadınların birçok meslekte geri çektilmesi, İslâmi giyim tarzına uymayan kadınların işlerinden kovulması ve sosyal yaşamda haklarında işlem yapılması, kadınların erken emekliliğe ve evde oturmaya zorlanmaları, kadının işe girme isteğinin kocası tarafından engellenmesi, doğum kontrolü ve kürtajın yasaklanması, kadınların seyahat etmek, eğitim almak ve farklı bir yerde yaşamak için erkek akrabalarından izin alma zorunluluğunun getirilmesi gibi pek çok kısıtlama ardı ardına gelecektir. Artık kadınlar, siyasi alandan uzaklaştırılmıştır.

Kadın örgütleri de bu dönemde pek çok mücadele içerisinde var olmaya çalışır ancak oy hakkı dahil pek çok talepleri, muhafazakar islamcılarının baskıları ile reddedilir.

1963 yılında kamu ve özel sektörde çalışan kadınların bir günlük genel grev yapması ve yürüyüş düzenlenmesi sonuç verecektir ve kadınlar oy hakkını böylece kazanır. 1967 yılında çıkarılan Aile Koruma Kanunu ile de kadınlar, evlilik yaşlarını yükseltilmesinde, çok eşliliğin yasaklanmasında ve boşanma hakkının kazanılmasında başrolü oynayacaktır.

1962 yılında gündeme gelen ve "Ak Devrim" adı verilen reformlar, ülkede başka süreçleri de peşinden getirdiği bir devrin de başlangıcıdır. Ülkede siyasi istikrarı sağlayan Şah, petrol gelirinin de yardımıyla sosyo-ekonomik yapıyı sarsıcı biçimde değiştirmiştir.

Bir yandan istihdam artar ve ücretler yükselir. Yeni üretim biçimlerine bağlı olarak ortaya çıkan sanayi

İşte yazımızın başında bahsettiğimiz süreç te böylece başlamış olur. "Devrim" sonrasındaki süreçte başörtüsü konusu başta olmak üzere diğer konuları içeren birçok kadın hareketi ortaya çıkmıştır. Bu hareketler yine gazete, dergi ve dernekler aracılığıyla örgütlenmiş ve zaman zaman toplumsal hareket şeklinde görülmüştür.

Kadının insan ve birey olduğunu ifade eden ve sistemin zorbalığına karşı duruş sergileyen eylemlerden ilki, Masih Alinejad'ın "benim gizli özgürlüğüm" hareketi olmuştur. Dünya kamuoyuna yansıyan ve gündem olan ikinci olay ise 2017 yılında, kamusal alanda başörtüsü takma zorunluluğuna karşı yeni bir hareket tarzı ortaya çıkarmış olan Vida Movahed ile gerçekleşir.

Movahed, Tahran'ın en kalabalık caddelerinden biri olan Enghelab (Devrim) Caddesi'ndeki bir elektrik kutusunun üzerine çıkmış ve bir sopanın ucuna beyaz bir başörtüsü takarak sallandırmıştır. "Beyaz Çarşamba Hareketi" olarak tarihe geçecek olan bu eylem ile kadınlar, Çarşamba günleri, kamusal alanlarda beyaz başörtüsü takarak ya da beyaz bir kıyafet giyerek örtünme zorunluluğunu protesto etmeye ve bu protestolarını sosyal medya aracılığıyla paylaşmaya başlar.

"Beyaz Çarşamba Hareketi", farklı mekânlarda bulunan kadınların aynı eylemi, bireysel olarak gerçekleştirmeleri neticesinde ortaya çıkmış bir harekettir. Geniş kitlelere ulaşmasında ise sosyal medya önemli rol oynamıştır.

Bugün ise İran, bir vahşet sonrası gelişen kadın mücadelesi ile gündemde yer almaktadır. Mahsa Amini'nin başörtüsü kurallarına uygun örtünmediği gerekçesiyle "ahlak polisleri" tarafından Tahran'da gözaltına alınmasının ardından, gözaltı merkezinde fenalaşıp 3 gün komada kaldıktan sonra hayatını kaybetmesi, İran'ı yeniden dünya kamuoyuna taşımıştır. Kadınlar ve erkekler sokaklara çıkarak protesto gösterilerine başlamış ve başörtüleri yakılmıştır.

Bazı kadınlar Mahsa Amini'nin ölümü sonrası artık başörtüsü takmayacaklarını duyurmuş, bazıları da saçlarını kazıtarak "saç yok, günah yok" diyerek bir başkaldırı başlatmışlardır.

İranlı kadınlar tüm baskı ve şiddete karşın direnirken dünyanın her köşesinde farklı biçimlerde de olsa eziyet gören kadınlara örnek olmaktadır. Konunun başörtüsü meselesi olmadığını vurgulayarak ortaçağ kurallarını dayatan ve her türlü hukuksuzluğu ahlak ile din üzerinden örten sistemi sarsmaktadır. Evrensel hukuk değerlerinin hüküm sürdüğü, insan onuruna yaraşır, eşit ve adil bir dünyanın mücadelesini korkusuzca vermektedirler.

Kaynakça:

Şeyma Merve Tandoğan, *İranda Kadın Hareketleri: Beyaz Çarşamba Hareketi Örneği*, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1922472>, Erişim Tarihi 20 Eylül 2022

Muhammed Rıza Pehlevi, https://tr.wikipedia.org/wiki/Muhammed_R%C4%B1za_Pehlevi, Erişim Tarihi 20 Eylül 2022

İran, <https://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0ran>, Erişim Tarihi 20 Eylül 2022

İran İslam Devrimi, https://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0ran_%C4%B0slam_Devrimi#cite_note-9, Erişim Tarihi 20 Eylül 2022

SAÇLARIYLA DANS EDEN KADINLAR MAHSA AMİNİ!

ĞURBET EKİNCİ - 17558

Uzak dağlardan gelen rüzgâr sesinde saçlarını savurarak dans ediyor kadınlar. Müziği rüzgâr olan bu dansı tüm dünya izliyor. Bir kadını daha sözüm ona ahlak çatısı altındaki düşüncelere kurban etmemeye yemin ederek savaşıyor kadınlar. Selam olsun size ey gülüşü güzel kadınlar, selam olsun. Selam olsun saçlarını savurarak dans edip ölüm fermanı olarak sayılabilen başörtüsünü yakan siz korkusuz kadınlara, selam olsun. Çok uzak bir kasabadan yazıyorum sizlere. Bugün sizlerin hatırıma selama durdum. Bilesiniz ki başlattığımız devrim dünyadaki yerini alırken, özgürlüğünüze ket vurmaya çalışanların içine kocaman bir korku yerleşmiştir. Çünkü siz de biliyorsunuz ki yıllardan beridir inşa ettikleri, kadını yok sayan düzen sizin devriminiz ile yerle bir olacaktır. İşte tam da bu yüzden devrimi gerçekleştirmenize engel olmaya çalışacaklar, bu amaçla her türlü şiddeti uygulayacaklar ve barbarca saldıracaklardır.

Uzaklardan gelen bu müziğin sesini içimde hissediyorum. Dalga dalga tüm kadınlara ulaşan bu ritimler, erkin zulmünün ve barbarlığının sonunu getireceğini duyuruyor ve inanıyorum ki yeni devrimin başlangıcı olan İran, başka ülkelerde ezilen, direnmekten vazgeçen tüm kadınların da ruhuna can katacaktır yeniden. Ve diyorum ki bunca savaşa, bunca kana doyun artık! Artık yetti bu zulüm, artık bitmeli bu barbarlık. Ve kadınların kazanma zamanı geldi çoktan.

İran'da ahlak polisleri yirmi iki yaşındaki bir kadını başörtüsünü uygun şekilde bağlamadığı gerekçesiyle işkence ederek öldürdüler. Neydi uygun olan, kimdi bir kadının, bir insanın bedeniyle, özeliyle ilgili neyi yapıp neyi yapmayacağını kararını veren? Bazen din, bazen polis, bazen eğitimci ya da din adamı mı? Sadece düzenini baskılarla sürdürmek isteyen erk, adı neyle süslenmiş olursa olsun. Soruyorum işte size ve sizin inancınızda; sizi yaratan yaradan, kadını da yaratmadı mı? Soruyorum size, size can veren yaradan o kadına da can vermedi mi? Bu dünya sizin değil. Hayır, hayır bu dünya sizin değil.

Bu yaşamda kadınlar var ve var olmaya devam edecekler. Sizin yobazlığınızın şiddeti, buna engel olamayacak. Sözümü bitirirken şunu söylemek isterim "Sakının kendinizi bir yandan yüksek sesle kuran okurken öte yandan ahlaksızlığını gizleyenden" Hafız-i Şirazi. Gün gelecek devriniz son bulacak ve o gün o öldürdüğünüz kadınlar zılgıtlar ile halaya duracak.

Korkun artık Mahsa Amini'nin saçları devrinizi bitirecek. Şimdi istediğiniz kadar kudurun. Bizim artık tanıdığımız ya da tanıyabileceğimiz sizin dayattığınız bir ahlakımız yok. Dayattığınız kurmaca ahlakı tanımıyoruz! Biz kadınlar mücadelele; özgürlüğü, barışı, sevgiyi, birlik olmayı ve de merhameti var edeceğiz. Gün gelecek bir gün tüm insanlığın kanında merhametin tohumu boy verecek. Direnin saçlarıyla dans eden kadınlar. Direnin. Gün bizim günümüz olacak. Gün insanlığın günü olacak.

KADIN MADEN MÜHENDİSLERİ ANLATIYOR PROF. DR. HAYRÜNNİSA DİNÇER ATEŞOK İLE SÖYLEŞİMİZ

KÇG: Hayrünnisa Hanım, öncelikle röportaj talebimize sıcak yaklaşımınız için teşekkür ederiz. Bizlere kendinizi kısaca tanıtabilir misiniz?

H.D. Ateşok: 1986 yılında İTÜ Maden Fakültesi Maden Mühendisliği bölümünden mühendis olarak mezun oldum. Aynı yıl üniversitemde Cevher Hazırlama dalında yüksek lisans eğitimine başladım. Bir yıl sonra Cevher Hazırlama Anabilim Dalı'nda asistan oldum. 1989 yılında tamamladığım yüksek lisans eğitiminin ardından doktora başladım. 1997 yılında (çok uzun bir süreç ile) doktoramı tamamlayarak 1998 yılında Yardımcı Doçent kadrosuna atandım. Uzun süren doktora eğitiminin ardında 2000 yılında aynı anabilim dalında Doçent unvanını aldım. 2006 Yılında Cevher Hazırlama Mühendisliği Bölümü'ne Profesör olarak atandım. 2020 yılının Şubat ayında ise kendi isteğimle (üniversitede emeklilik için yaş haddini beklemeden emekli olarak) emekli oldum.

KÇG: Maden mühendisi olmaya ne zaman/nasıl karar verdiniz?

H.D. Ateşok: 1981 yılında Erenköy Kız Lisesi'nden üstün başarı ile mezun olmuşum. Üniversite sınav sistemi o yıl ilk defa iki aşamalı olup dal ayırımı olmadan sınav öncesi 18 tercih yapma imkânı veriyordu. İstanbul Teknik Üniversitesi'nin bütün bölümlerini sırayla yazmışım. Birinci sınavda ilk 1000 içerisinde yer alıp ikinci sınavda ise aynı başarıyı gösterememişim (bir takım ailevi koşullarımız hastalıklar, kayıplar gibi etmenler altında) ve dolayısıyla tercih listemde 11. sırada yer alan ve o gün itibarıyla "Maden İşletme Mühendisliği" adına sahip Maden Müh. bölümüne yerleştirilmişim. Bu bölümü yazmamda etken ise İktisat Fakültesi mezunu olan canım babamın "bu bölüm madencilik iktisadi/işletme pazarlama vb. işleri ile ilgilenen bir bölümdür herhalde" yorumu ile olmuştu. Şu noktayı da belirtmek isterim ki dış dünyaya açık olmadığımız (bilgisayar/internet/ tv kanal çeşitliliği) meslek tanıtımlarının yapılmadığı ve çevremizde tanık olduğumuzun dışında meslekler hakkında çok bilgili olmadığımız bir dönemden bahsediyorum. İlk anda biraz yadırgamış olmakla birlikte çok kısa sürede bölümümü ve eğitimimi alacağım mesleğimi benimsedim ve eğitimime büyük bir zevkle devam ettim. Meslek hayatımın tümünde, cevher hazırlama dalında akademik olarak çalıştım, cevher hazırlamanın, eğitim ve araştırma kısmında görev yaptım.

KÇG: Eğitiminiz esnasında / stajlarda herhangi bir şekilde kadın olduğunuz için ayrımcılığa uğradığınızı düşünüyor musunuz? Ya da bugün o yıllara dönüp baktığınızda ne düşünüyorsunuz?

H.D. Ateşok: Bu soruya aslında "evet, eğitim sürecinde ve özellikle stajlarda kadın olduğum için ayrımcılığa uğradım" yanıtını verirken bir yandan gülümsüyorum. "Bu tarz ayrımcılık" benim açımdan mutluluk veren pozitif bir ayrımcılık idi. Stajlarda erkekler, işçi koşullarında kalırken ben misafirhanelerde kaldım. Doğrusu hiç bir zaman şikâyet edemem bu yüzden. Bunun dışında eğitim süreci ve stajlarda olumsuz anlamda bir ayrımcılık yaşamadım, erkekler ne yapıyorsa ben de onu yaptım.

KÇG: Şanslı bir staj dönemi geçirmişsiniz. İş arama sürecinde kadın olmak nasıldı? Erkek olsaydım şöyle olurdu dediniz mi? Size görüşmelerde özel yaşamınıza dair sorular soruldu mu?

H.D. Ateşok: İş arama sürecim olmadı. Yüksek lisans yaparken hocalarım tarafından asistan olmak ister miyim diye soruldu. Akademik çalışma hayatım da böyle başladı. Ancak asistanlığımın başında bazı hocalarımın; "erkek asistan almalıyız", "kadın asistan bizim ağır işlerimizi yapamaz" gibi söylemlerine dolaylı da olsa muhatap oldum.

Sanırım, İTÜ Maden Fakültesi'nde Maden Mühendisliği Bölümü ve Cevher Hazırlama Anabilim Dalı'nda sevgili Suna Atak hocamdan sonra bir kadın akademisyenin çalışmaya başlamasına kadar arada uzun bir süre vardır. İlk kadın asistan bendim ve arkamdan gelen diğer kadın arkadaşlarımın da bu konuda önlerinin açılmasında etkim olmuştur.

KÇG: Bize iş yaşamınızın kilometre taşlarını anlatabilir misiniz? Hangi aşamalardan geçtiniz?

H.D. Ateşok: Akademik çalışma hayatının kilometre taşları denince, önce asistanlık süreci burada da eğitim hayatınızın tamamlanması akla gelmeli. Yani önce doktora eğitimi bitecek ki arkasından “öğretim üyesi” olarak bir başka kilometre taşına ulaşsın. Bu süreç yani asistanlık ile beraberinde giden yüksek lisans ve doktora eğitimleri ülkemizde kolay olmayan süreçlerdir. Sınırları belli olmayan, her türlü işin (eğitim yardımcılığı, öğrencilere laboratuvar ve uygulama eğitimlerinin verilmesi, projelerde görev alma ve idari işlerde her şekilde görev vb.) yapıldığı süreçlerdir. Bu süreçten sağ ve salim çıkabilirsenez bir sonraki kilometre taşı öğretim üyesi olabilme aşamalarıdır. Yani çalıştığınız bölümde kadro olması/ üniversitenizin atama ve yükseltme kriterlerine uygun olmanız vb. gibi. Bu süreçte bugün için maalesef bir süredir geçerli olan bir kriteri daha eklemek zorundayım ki o da “yönetime yakınlık”. Liyakatin ve bilimsel kriterlerin ikinci planda kaldığı bir dönemde yaşıyoruz. Kendi adıma şunu rahatça söyleyebilirim ki benim dönemim için “gereken çalışmaları yaparsam (eğitim/araştırma ve idari bakımdan) (yayın, proje, ders ve idari sorumluluklar gibi) kadro açılması için belki bir süre bekleyebilirim ama sonunda çalışmamın karşılığını yani hak ettiğimi alırım” diyebilirdim. Öyle de oldu. Ancak bir süredir unvanları alabilmek, ardından kadrolara atanabilmek için yukarıda belirttiğim ve tam anlamıyla adına “akademik liyakat” diyebileceğimiz yeterliliğin üstünde bir kriter daha var. Sonuç olarak ben göreceli bir şekilde son şanslı kuşak içerisinde yer alarak ve üniversitemin atama yükseltme kriterlerini yerine getirerek zamanında doçent ve arkasından da yine zamanında profesör kademelerine ulaşabildim, çalışma hayatımın kilometre taşlarını aşabildim.

KÇG: İş yaşamında başarılı olmak için kendinize koyduğunuz öncelikli hedefler nelerdi? Şu anda o hedeflerin neresinde görüyorsunuz kendinizi?

H.D. Ateşok: Bugün itibarıyla aktif çalışma hayatını emekli olarak tamamlamış bir öğretim üyesiyim. Yaklaşık 34 yıllık bir çalışma hayatını bitireli 2,5 yıl oldu. 10 yıl daha çalışabilecek iken hem kişisel koşullarım hem de Türkiye'nin yaşadığı dönemin sosyal/siyasi, nasıl düşünürseniz artık, küçük bir yansıması haline gelen üniversitelerde, yönetim kadrolarının yaşattığı ve yansıttığı koşullarda çalışmak istemediğim ve dayanamadığım için emeklilik seçeneğini tercih ettim. Başa dönecek olursak ve samimi duygularla cevap verirsem eğer “başarılı olmak” ve bu doğrultuda “hedefler” koymak gibi bir düşüncem yoktu. O dönem için akademik hayat çok değerliydi. Okuyan ve öğretmen yoğun bir aileden geliyorum, ailem için üniversitede akademik çalışma hayatı artı değer taşımıştır her zaman. Asistanlıktan itibaren yolumu, çıkılan bir merdiven olarak görüp zamanında basamakları çıkmayı hedefledim diyebilirim. Çocukça belki ama 40 yaşında profesör olacağım demiştim, iki yıllık bir gecikme ile 42 yaşında profesör oldum. En zor dönemim doktora süreci oldu, 8 yıl gibi bir sürede adeta rekor kırarak!!! doktora eğitimimi tamamladım. Ama iki yıl sonra çok başarılı bir sınav sonrası doçent oldum. Kişisel kariyer ile ilgili başarı hedeflerim galiba bunlardı ve sanırım ulaşmıştım. İlk asistanlık yıllarımda “dekan, rektör” olmak gibi idari görevler ile ilgili düşüncelerim de vardı doğrusu. Ancak bu yöneticilik görevlerini, benim için üstlenebilecek zaman geldiğinde ise artık düzen neredeyse tamamen değişmiş, kişinin bir üstündeki yönetici kim ise onun emirlerini yerine getirmek şeklinde görev yapacağı bir düzene dönüşmediği akademik birimler yok denecek kadar azalmıştı. Çoğu üniversitede en düşük akademik birimden en üst yöneticiye kadar yönetsel durum böyle işlemekteydi artık. Teamülen de olsa yapılan seçimler kaldırılmıştır (rektörlük, dekanlık ve bölüm başkanlığı) ayrıca üniversitemde “anabilim dalları” kişilerin istekleri ile kapatılarak “bölüm” düzenine geçilmiş ve öğretim üyelerinin kanunda yer alan tek seçimde oy kullanarak görev alınmasını sağladıkları bir makam olan anabilim dalı başkanlığından vaz geçilmiştir. Bundan sonrası kendinden olmayanların kolay kolay atanamayacağı, liyakat çerçevesinde atanmış bile olsa karakterli bir şekilde hareket alanı bulmakta zorlanacağı ve bu yöneticilikleri “imza memurluğundan” ileri gidemeyecek şekilde yapmak ya da ilk çelişkide istifa etmek durumunda olacağı bir idari görevi asla istemedim ve böyle bir başarı hedefim olmadı. Teklif edildiğinde de kabul etmedim. Bu konularda bu kadar ayrıntıya girmekteki amacım, Boğaziçi Üniversitesi şu anda bir kişilik ve akademi mücadelesi verirken aslında bu sürecin başka üniversitelerde de daha önce yaşandığını söylemeden geçmek istemediğimdendir.

Gelelim akademik yaşamın en önemli ayağı olan “öğrenciler ve onların tek kelime ile mutluluğu” na. Ve bu konudaki düşüncem mesleki eğitimde; laboratuvar, uygulama, staj vb konular bir yana, bana göre; özellikle günümüz şartlarında teorik bilgiye her koşulda ulaşılabilir. Benim bu konuda başarı hedefim, her biri ayrı bir hikâyeye sahip veya sorunları olan öğrencilere ulaşabildiğim kadar dokunabilmek ve üniversite dönemlerinin hayatları boyunca hep mutlulukla hatırlayacakları bir dönem olmasına bir zerre de olsa katkıda bulunmak olmuştur.

Derslerimde öğrencilerime, bilgi aktarmanın yanında vizyonu olan ve ufku geniş bireyler olarak mühendis unvanını almalarına katkıda bulunmayı hedeflemiştim.

Ben hedeflerime ulaştığımı düşünüyorum.

KÇG: İşinizi yaparken ne tip sıkıntılarla karşılaştınız ve bunları nasıl aştınız?

H.D. Ateşok: Klasik bir yanıt olacak belki, her sorun da gücümün son noktasına kadar mücadele ettim. Bu konuda sloganım, hangi konuda sorun yaşıyorsam yaşayayım gece başımı yastığa koyunca “ben elimden geleni sonuna kadar yaptım” diyebilmek olmuştur.

Genel anlamda sorunlara gelecek olursak eğer; kadın/evlenmiş, kadın/çocuğu olan, kadın/ boşanmış, kadın/ boşanmış tek ebeveyn kadın olarak işte hangi sorunları yaşıyorsa benzer bir ölçüde az veya çok ben de yaşamışım.

Hepsinin başında akademik çalışma olsa bile madenci/cevher hazırlamacı olarak kaba kuvvet gerektiren çok projemiz olmuş, en başta “bize erkek asistan lazım” zihniyetindeki sözleri haklı çıkmasını diye fiziksel anlamda vücudumu çok zorlamış ve “erkek gibi kadın” !!!! ünvanına sahip olmuştumdur. Bana mükâfatı, 7 tane fitik+problemsiz tek eklemimin olmamasıdır.

Bazılarına göre kolay bir çalışma düzeni gibi görülebilen akademik çalışma hayatı; göreceli bir şekilde üniversiteden üniversiteye, fakülteden fakülteye ve hatta bölümden bölüme ve yönetim kademesindeki kişilere de bağlı olarak değişir.

Aynı fakülte'deki bir asistan sadece kendi akademik çalışmasından sorumlu olabiliyorken başka bir bölümde işin sınırı ve tanımı olmayabilir. Benim asistanlığında cevher hazırlama ikinci grupta yer alan bir bölüm olup asistan olarak bize gösterilen yol; iş sırası şu şekilde olmuştur:

1. Öğrenim ile ilgili görevler,
2. Bölümün endüstriyel ve araştırma projelerindeki görevler,
3. İdari olarak üstlenilmesi gereken görevler,
4. Ve kendi tez çalışmalarımız.

Dolayısıyla tez çalışmaları için mesai saatlerimiz yetmeyip akşamları ya da hafta sonlarını kullanmak zorunda kaldık hep. Bir akademisyenin çalışma saati, mesai kavramı yoktur demiyorum, laboratuvar kullanmak zorunda olduğunuz için üniversitede geçen akşam saatleri ve hafta sonlarından bahsediyorum. Ben ve bana yakın dönemlerdeki jenerasyon asistanlığımızı bu şekilde geçirdik.

Ayrıca kendi jenerasyonum için söyleyebilirim ki yukarıda anlattığım çalışma koşullarında bir kadının yüksek lisans ve doktora yaparken yaşayabileceği en büyük sıkıntılarda temeli, unvan, kariyer vb. anlamlarda ne kadar gelişmiş bile olsa; ataerkil toplum yapısından beslenen bir erkekle birlikte olması ve hatta bu süreçte çocuk yapması olacaktır. Eve girdiğin andan itibaren ev kadını ve anne rolünü üstlenip maddi anlamda ev işleri için de destek alma imkânının yoksa yorgunluktan canın çıkacaktır.

Matematik ifade ile anlatırsam; bana göre akademik hayatta “kolaylık ya da az sıkıntı yaşama faktörü” sırasıyla en büyüktür;

Erkek>Bekar kadın>Evli kadın> Evli ve çocuklu kadın> Çocuklu bekar kadın şeklindedir.

Bu ifade sanırım kadınlar için bütün iş kollarında benzer işlemiştir diyebilirim. Umuyorum ki şimdiki jenerasyonlarda gerçek anlamda evde de erkek ve kadın eşittir.

Benim çalışma hayatımın en önemli sıkıntıları bunlardı.

KÇG: Ne yazık ki birçok genç kadın aynı koşullarda ve aynı sıkıntıları yaşıyor yani ataerkil yapı tahsille ya da birkaç nesil farkla filan aşılmıyor. Tecrübeleriniz ışığında genç kadın mühendislere ve öğrencilere önerileriniz nelerdir?

H.D. Ateşok:Elbette her şeyden önce alabileceğiniz en iyi eğitimi çok yönlü olarak almalısınız.

-İşyerinde kimsenin size görevinizin sınırları dışında karışma/yönlendirme hakkı ve yetkisi yoktur. Sınırlarınızı kendiniz koymak zorundasınız.

-İster mühendis ister öğrenci olarak size yapılan mobing, şiddet ve istismarı asla hak etmiyorsunuz.

Böyle bir durum asla sizin utancınız değildir. Böyle bir harekete maruz kaldıysanız bu sizin kabahatiniz değildir. Korkmadan hak aramalısınız. Unutmayın ki “şiddetin hiç bir şekilde gerekçesi olamaz, şiddet hak edilmez”

-İş yerinizde çalışma arkadaşlarınız “kanka” olmamalıdır.

-İsterseniz her şeyi yapabilirsiniz.

-Hayatınızı hiç bir koşulda bir erkeğe bağlamamalısınız.

- Mutlaka ama mutlaka çalışmalısınız.

- Size her hangi bir erkek “çalışmana gerek yok ben sana bakarım” deme hakkında demiyorum, haddine sahip olmamalıdır.

- Giyiminize, makyajınıza, konuşmanıza, tarzınıza ve tavrınıza sadece kendiniz karışabilirsiniz, sizden başka kimse karışamaz.

- Son olarak meslek örgütünüzün kadın çalışma grubu ile yaşadığınız her türlü sorunu paylaşıp güç almalısınız.

“Unutmayın ki çoğaldıkça güç kazanırsınız.”

KÇG: Ne yazık ki mobing ve her türden şiddet iş yerlerinde sıkça gördüğümüz ciddi bir sorun. Yaşadığınız ya da şahit olduğunuz bu tip bir olay var mı?

H.D. Ateşok: Ben yaşamadım. Ama aynı fakültede başka bir bölümde yaklaşık 15 yıl önce yakından tanık olduğum, şiddeti yaşayan bir asistanımız oldu. Sevgilisi olan diğer bir asistandan, daha önce bir erkek arkadaşı olması gerekçesiyle, akşam saatlerinde odasında çalışırken dayak yemişti. Yakın oturduğum için ağlayarak beni aradı, gittim, aldım. O gece ve devamında psikolojisi bozulduğu için günlerce, belki haftalarca evimde kaldı. Her türlü ısrarına rağmen “mahalle baskısı” mı diyelim, genetiğimize işlenmiş kodlar mı diyelim kendisi suçlanır korkusu ile ne hastaneye gidip rapor aldırabildim ne şikâyetçi olmasını sağlayabildim. Sadece psikolojik tedavi görmesini sağlayabildim. Dönemin dekanı bu konuda çok yardımcı olmaya çalıştı ama hem idari anlamda hem adli anlamda kendisi şikâyetçi olmadığı için hiçbir şey yapılamadı. Şiddeti uygulayansa kariyerine devam etti.

KÇG: Az önce sizin de belirttiğiniz gibi iş yaşamımızda veya sosyal hayatta sorun yaşadığımızda bunu oda/şube kadın çalışma grubu ile paylaşmayı çok önemsiyor ve sürekli tekrar ediyoruz. Dayanışmayı hissetmek, birlikte mücadele etmek cesaret kazandırır mı ve kolaylaştırıcı bir unsur mu sizce de?

H.D. Ateşok: Kesinlikle, her türlü sorun paylaşılmalı, paylaşmak sorunu yaşayanlara güç kazandırır, kadın çalışma grubunun yapacağı çalışmalar ile sorunu yaşatanlar için de caydırıcı olabilir

KÇG: Çok teşekkür ederiz, güzel bir sohbet oldu.

H.D. Ateşok: Ne demek, her zaman katkı vermek isterim. Kadınlar için ufacıkta da olsa bir ışık yakabilirsem ne mutlu bana. Ben teşekkür ediyorum.

KADIN MESLEKTAŞLARIMIZLA TANIŞMA KAHVALTISI

Ankara'da yaşayan kadın meslektaşlarımızla Odamızda tanışma kahvaltısı düzenlendi. Kadın çalışma grubunun faaliyetlerinden bahsedildi. Önümüzdeki günlerde yapılacak çalışmalar için görüş alışverişinde bulunuldu.

YALANCI İÇİN BİR BOŞLUK

Maden mühendisi kadınlar olarak; ülkemiz ve dünyaya kadın gözüyle bakan, sorgularken bizleri de düşünmeye zorlayan, bilmediğimiz ya da farkında olmadığımız gerçekleri fark etmemizi sağlayan yazarların kitaplarını okumaya ve yorumlamaya geçen sayımızda başlamıştık. **Eylem Ata Güleç'in** Uzak Değil adlı öykü kitabından sonra **Simla Sunay'ın** Yalancı İçin Bir Boşluk adlı öykü kitabını okuduk ve izlenimlerimizi sizlerle paylaşmak istedik.

Simlâ Sunay, 1976 yılında İstanbul'da doğdu. Mimarlık okudu. Yazılarıyla Arkitekt, Arkitera, Yapı, Mimarist, Mimarlık, Beyond İstanbul, Amargi, Başka Haber, Bianet, Deli Kadın, Kültür Servisi, K24, Duvar ve 5 Harfliler'de yer aldı.

2014-2016 yılları arasında Deli Kadın dergisinin kapaklarını tasarladı. Öyküleri Varlık, Sözcükler,

Yokuş Yol'a, Parşömen, Dünden Bugüne Edebiyat, Sarnıç, İletişim Takvimi, Öykülem, Öykü Gazetesi'nde yayımlandı.

2019-2020 yılları arası Cumhuriyet Kitap Dergisi, bebek-çocuk-gençlik edebiyatı sayfası Taş Kâğıt Makas'ı, Burcu Yılmaz ve Hafize Çınar Güner ile birlikte hazırladı.

2021'de aynı ekip Sanat Kritik'e geçti. Dağ Kaşındı, Yürüyen Çınar, Çeşme ve Rüzgâr, Güneşten Sarı Baldan Tatlı, Kafrika'nın Gölgeleleri, Mavi'nin Mutluluğu-Bedri Rahmi Eyüboğlu ve Çizmeyi Bilseydim başlıklı çocuk kitapları yayımlandı.

2007-2020 yılları arasında, serbest ya da çeşitli kurumlarla birlikte, çocuklarla mimarlık ve sanat atölyeleri yürüttü.

İlk öykü kitabı İçbahçe 2013, Virgülün Şikâyeti 2015 ve Yalancı İçin Bir Boşluk 2021 yılında basıldı. Yalancı İçin Bir Boşluk 2022'de Fakir Baykurt Öykü Kitabı ödülünü kazandı.

2018 ve 2019'da Kadın Yazısı edebiyat festivali organizasyon komitesinde yer aldı.

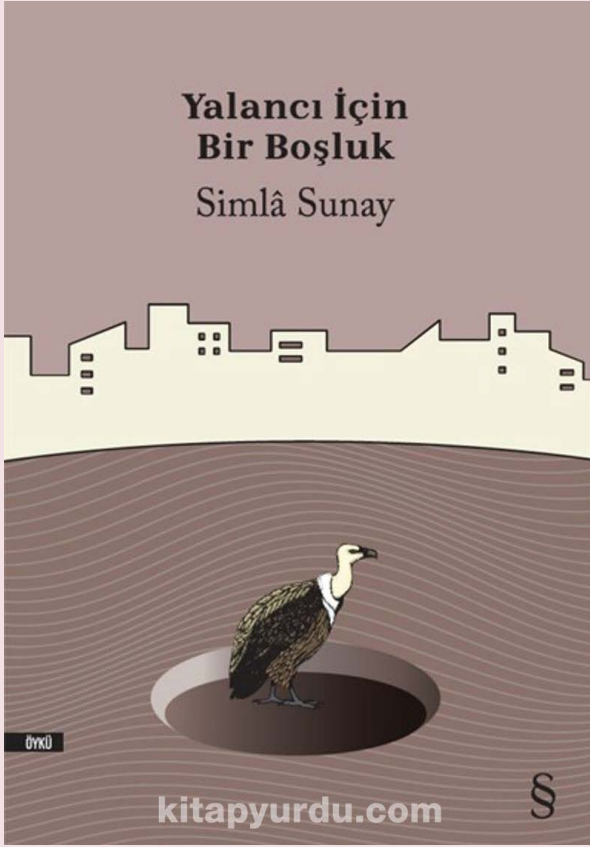
2017'den itibaren kadın araştırmaları alanına ve kadın hareketine yöneldi ve 2021'de, MSGSÜ Sosyoloji bölümünde, "Toplumsal Hareket Olarak Kadın Hareketi ve Örgütlenme Biçimleri"ni çalışmak üzere doktora başladı.

MSGSÜ Kadın Araştırmaları ve Uygulama Merkezi, Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Kadın Komisyonu, Kadınlar Birlikte Güçlü ve Kadınlar Greve İnişiyatifi üyesidir. Mekânda Adalet Derneği bursunu kazanan, "Camilerin Toplumsal Cinsiyet ve Mekân Odaklı İncelenmesi" araştırma projesini Özlem Türkdöğan ile birlikte 2019'da tamamladı.

Kuzey ve Güneş Özdemir'in annesi Simla Sunay, İstanbul'da serbest mimarlık ve dekorasyon, grafik, editörlük, atölye yürütücülüğü yapmaktadır.

Kitabın bizde bıraktığı duygularımıza gelince:

Simla... O bizden biri ve o nedenle bu kitabı okumak da düşünceleri dökmek de çok özel. Evet, kadın mücadelesinde, meslek örgütünde birlikte olduğumuz özel bir kadının kaleminden şu ya da burada duruveren yalanı, dünyayı* anlamaya çalıştık. Kimin yalanı, neyin yalanı, bize söylenen yalanlar, belki bizim sığındı-

hayyilesi geniş” derler ya işte öyle bir yazarla tanıştık, sadece o kadar mı, hayır zeki bir kadının ”muhayyilesi” ile tanıştık.

Şimdi demem o ki daha önceki kitapları da alıp okumalıyım, belli ki yine beynimi zorlayacak, öyle sular seller gibi okuyup geçemeyeceğim hatta bazen geri dönüp doğru mu anladım diye tekrar tekrar okuyacağım. Nedret

Öykü sever olmakla birlikte, nedense öykü kitaplarının yaza ait olduğu düşüncesi vardı aklımda. Öyküleri, yazın miskinliğine daha uygun bulur, elinden bıraktığın ve geri aldığında öykü kitaplarının parçası olmak ve onu yakalamak daha kolay olur diye düşünürdüm. Ama Yalancı İçin Bir Boşluk bu yargımı yıkan, değil elinden bırakmak, yer yer anlatılanı anladım mı endişesiyle önceki sayfaya döndüren telaşsız ve sakin bir zihinle okunması gerektiğini düşündüğüm bir kitap oldu. Dili bu kadar ustalıkla kullanışıyla, imgeleri ve sözcükleri dans ettirmesiyle, alışılmışın dışında tarzı ve kurgusuyla Simla Sunay artık takip ettiğim yazarlardan birisi. Kalemine sağlık. Gözde

Mimar, dergi kapak tasarımcısı, Cumhuriyet Kitap eki çocuk edebiyatı bölümünün bir dönem sorumlularından, öykü ve çocuk kitapları yazarı, sivil toplum örgütleri ile kadın hareketleri içinde bir aktivist ve anne olan Simlâ Sunay, pek çok işi bir arada yürüten örnek alınacak bir kadın aslında. Son kitabı Yalancı İçin Bir Boşluk yedi öyküden oluşuyor. Bazıları kısa ve şiirsel bir dille kâh bir küçük çocuğun kâh bir dedenin iç dünyasını ele alıyor. Bazıları uzun, imgelere yaslanan, okuyucusunu zorlayan ve klasik öykünün sınırlarını aşan yaklaşım, yorum ve yaratıcılığıyla bizleri şaşırtıyor. Usta kalem, konu yalan olunca insan ya da örgütlü bir organizasyon olan devletlerin gerçekle yüzleşmekte nasıl da zorlandığı, yalanın yalanla beslendiği ve köklerinin çok da eskilere dayandığını bazen çocukluk travması üzerinden bazen de polisiye bir tatla anlıyor. Ne olursa olsun bir karar vermek ve yüreklince arkasında durmak gerektiğini hatırlatıyor. Mutlu

Bir sonraki kitabımız **Türkan Elçi'nin** yazdığı **Mavi Karga** adlı eserdir. Kitap dolu günlerimizin olması dileğiyle...

GENÇ MADENCİ

*"Aydınlık Bir Gelecek
İçin Karanlığı Kazıyoruz"*

ADALET NÖBETİNE KATILIM

20 Temmuz 2022 ve 26 Ağustos 2022 tarihlerinde Odamızın üstlendiği Adalet Nöbetine katılım gösterildi.

BASIN AÇIKLAMASI

15.08.2022 tarihinde Ankara' da meydana gelen fırtına da Merkez Ankara Projesinde staj yapmakta olan ve iş cinayetine kurban giden inşaat mühendisliği öğrencisi stajyer Taha Öztürk ve yaralanan iki mühendislik öğrencisi için basın açıklaması yapıldı. Basın açıklamasına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

BASIN AÇIKLAMASI

15.08.2022 tarihinde YÖK tarafından açıklanan YKS yerleştirme sonuçları ile ilgili basın açıklaması yapıldı. Basın açıklamasına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

KARANLIK GİDER GEZİ KALIR!
GENÇ MADENCİ OLARAK
#AdaletNöbeti'ndeyiz

KARANLIK GİDER GEZİ KALIR

23.09.2022 tarihinde Genç Madenci Adalet Nöbetini üstlendi.

KÜLTÜRSANAT

ENGELSİZ FİLMLER FESTİVALİ

Covid-19 pandemisi öncesinde festivalin ana duraklarından biri olan Eskişehir, festival takvimine yeniden eklendi. Engelsiz Filmler Festivali Ankara gösterimleri öncesi, 14-16 Ekim tarihleri arasında fiziksel gösterimlerle Eskişehir, Yunus Emre Kültür Merkezi'nde sinema-severlerle yeniden bir araya gelecek!

Her yıl 40'a yakın uzun, kısa ve belgesel filmi izleyici ile buluşturan Engelsiz Filmler Festivali, gösterimlerinin yanı sıra film ekipleri ile söyleşiler, atölye çalışmaları, sanal gerçeklik deneyimleri, sergiler gibi yan etkinliklerle sinema kültürünün yaygınlaşmasını amaçlıyor.

Festival kapsamında Türkiye ve dünya sinemasının öne çıkan film-leri çeşitli tematik başlıklar altında seyircilerin beğenisine sunuluyor. İlk dört yılında yalnızca Ankara'da gerçekleşen Engelsiz Filmler Festivali, 2017 yılından beri Ankara'nın yanı sıra İstanbul ve Eskişehir'de de izleyiciyle buluşuyor. 2020 yılında Covid-19 salgını nedeniyle çevrim içi platformda düzenlenerek tüm Türkiye'den takip edilen Festival, 2021 yılında kısa film kültürünü

daha fazla kişiye tanıtmak ve kısa filmcilere daha fazla ifade alanı açmak amacıyla programına uluslararası bir kısa film yarışması da ekledi.

Herkesin sinemaya eşit koşullarda erişilebileceği bir etkinlik olarak tasarlanan Festival'de tüm gösterimler sesli betimleme ve ayrıntılı altyazı seçenekleri ile, söyleşiler işaret dili çevirmeni ile gerçekleşiyor. Festival'deki atölye, panel, Ödül Töreni gibi yan etkinlikler erişilebilir bir altyapıyla gerçekleşiyor ve tüm Festival mekanları erişilebilir olanlardan seçiliyor. Ayrıca websitesi gibi iletişim kanallarının da erişilebilir olmasına dikkat ediliyor.

**Doğaya ve insana saygılı
sorumlu madencilik**

BELLEK MÜZESİ

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

12 Eylül darbesiyle ilgili tarihsel adalet için Bellek Müzesi ve insan hakları arşivi, 12 Eylül 2022 tarihinde erişime açılıyor. Aralarında akademisyenler, hukukçular, sanatçılar, insan hakları aktivistlerinin de bulunduğu ekibin, karşılaştıkları 'duvarlara' rağmen ve adeta iğneyle kuyu kazar gibi titizlikle ve gayretle çalışarak oluşturdukları Türkiye'nin ilk dijital '*Bellek Müzesi*'ne bugünden itibaren bellekmuzesi.org adresinden ulaşılabilir (Şule TÜRKER, 12.09.2022).

"Tarihsel Adalet için Bellek Müzesi'nin temeli tarihsel adalet kavramı ve bellek çalışmaları etrafında şekillenen akademik çalışmalardan ve araştırma

programlarında geliştirilen konseptlerden doğdu. 2020 yılının yazında Research Institute on Turkey Kolektif Hafıza Çalışma Grubu'na getirilen bu ön çalışmalar Enstitü'nün bir araştırması olarak geliştirildi ve 2021 Ocak ayından itibaren bu çalışmaya özel oluşturulan bir ekip tarafından hayata geçirildi. Ekip, bellek çalışmaları, arşiv ve dokümantasyon, hukuk ve sözlü tarih alanlarında çalışmalar yapan uzmanlardan oluşuyor. "

TARİHTE ÖNEMLİ GÜNLER

- 1 **Temmuz 2003** - Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin barış zamanı idam cezasının kaldırılmasını ön-gören 6. protokolünü onayladı.
- 2 **Temmuz 1993** - Sivas'ta Katliam: Madımak Otel ateşe verildi.
- 3 **Temmuz 2000** - Sinema oyuncusu Kemal Sunal, kalp krizi sonucu hayatını kaybetti.
- 4 **Temmuz 2012** - Higgs bozonu keşfedildi.
- 5 **Temmuz 1996** - Dolly adlı koyun, bir erişkin hücreden klonlanmış ilk memeli oldu.
- 6 **Temmuz 1995** - Yazarı Aziz Nesin hayatını kaybetti.
- 7 **Temmuz 2014** - İsrail, 3 sivilin kaçırılarak öldürüldüğünü gerekçe göstererek, Filistin Gazze'ye saldırdı, 1868 kişi hayatını kaybetti.
- 8 **Temmuz 2018** - Çorlu yakınlarında raydan çıkan trende 24 kişi hayatını kaybetti, 318 kişi ise yaralandı.
- 9 **Temmuz 1961** - Türkiye Cumhuriyeti 1961 Anayasası, halk oylaması sonucunda kabul edildi.
- 10 **Temmuz 2013** - Ali İsmail Korkmaz 38 gün komada kaldıktan sonra hayatını kaybetti.
- 11 **Temmuz 1995** - Bosna-Hersek'in Srebrenitsa şehrinde, Sırp birlikleri tarafından katliam yapıldı.
- 12 **Temmuz 2002** - Şair Ece Ayhan hayatını kaybetti.
- 13 **Temmuz 1985** - Afrika'daki açlığa yardım fonu toplamak amacıyla Live Aid konseri düzenlendi.
- 14 **Temmuz 1789** - Fransızlar krallığa karşı ayaklandılar. Halk, Paris Bastille Hapishanesi'ndeki siyasi tutukluları serbest bıraktırdı.
- 15 **Temmuz 2016** - TSK'daki bir grup tarikat yanlısı rütbeli tarafından askeri darbe teşebbüsünde bulunuldu.
- 16 **Temmuz 1945** - Manhattan Projesi gereğince Amerika Birleşik Devletleri yakınlarında ilk atom bombası de-nemesi yapıldı.
- 17 **Temmuz 1867** - Marx'ın Das Kapital adlı eserinin ilk cildi yayımlandı.
- 18 **Temmuz 1920** - Misâk-ı Millî, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edildi.
- 19 **Temmuz 2013** - Suriye'de, PYD tarafından ele geçirilen yerleşim yeri, özerk bölge ilan edildi ve Rojava Devrimi olarak kabul edildi.
- 20 **Temmuz 2015** - Suruç katliamı: 32 üniversite öğrencisi canlı bomba ile katledildi.
- 21 **Temmuz 2001** - İtalya'nın Cenova kentinde düzenlenen G8 zirvesini protesto eden küreselleşme karşıtı bir kişi öldürüldü.
- 22 **Temmuz 1980** - DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler suikast sonucu hayatını kaybetti.
- 23 **Temmuz 1919** - Erzurum Kongresi toplandı.
- 24 **Temmuz 1923** - Lozan Antlaşması imzalandı.
- 25 **Temmuz 1950** - Türkiye, Bakanlar Kurulu kararıyla Kore'ye asker gönderdi.
- 26 **Temmuz 1951** - Sovyetler Birliği'ne iltica eden Şair Nazım Hikmet vatandaşlıktan çıkarıldı.
- 27 **Temmuz 1914** - Avusturya, Sırbistan'a resmen savaş ilân etti; I. Dünya Savaşı başladı.
- 28 **Temmuz 1997** - Metin Göktepe davası sanığı 6 polis teslim oldu.
- 29 **Temmuz 1958** - NASA kuruldu.
- 30 **Temmuz 2008** - Anayasa Mahkemesi, AKP'nin laiklik karşıtı faaliyetlerin odağı olduğunu hükme bağladı. An-

TARİHTE ÖNEMLİ GÜNLER (DEVAMI)

cak ceza olarak Hazinesinden aldığı yardımın yarıya indirilmesine karar verdi.

31 Temmuz 1952 - Türkiye'nin ilk sendikal konfederasyonu olan Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) kuruldu.

1 Ağustos 2014 - İstanbul Sözleşmesi yürürlüğe girdi.

3 Ağustos 1955 - Samuel Beckett'in Godot'yu Beklerken adlı oyunu, ilk kez Londra'da sahnelendi.

6 Ağustos 1945 - ABD, Hiroşima'ya atom bombası attı.

7 Ağustos 1819 - Simón Bolívar komutasındaki 3 bin kişilik ordu, İspanya Krallık güçlerini yendi.

8 Ağustos 1951 - Halkevleri'nin kapatılarak, mallarının Hazine'ye devredilmesine dair kanun TBMM'de kabul edildi.

9 Ağustos 1928 - Türkiye'de Arap alfabesi yerine Latin alfabesinin benimsendi

10 Ağustos 2001 - Enerji, Sanayi ve Maden Kamu Emekçileri Sendikası kuruldu

12 Ağustos 1927 - Bolivya'da 80 bin kızılderili, Hükümet'e başkaldırdı.

13 Ağustos 1966 - Çin'de Mao, "Kültür Devrimi"ni ilan etti.

15 Ağustos 1975 - Devrimci öğrenci lideri Harun Karadeniz kanserden hayatını kaybetti.

16 Ağustos 1997 - 8 yıllık zorunlu eğitim yasallaştı.

17 Ağustos 1978 - İran'da devrim ile sonuçlanacak olan Şah rejimi karşıtı protestolar başladı.

20 Ağustos 2016 - Gaziantep'te düğünde IŞİD tarafından gerçekleştirilen bombalı saldırıda 59 kişi hayatını kaybetti.

22 Ağustos 1791 - Haiti'de kölelerin ilk ayaklanması.

24 Ağustos 1979 - Vezüv yanardağı püskürdü; Pompei şehri volkanik küller altında kaldı.

26 Ağustos 1789 - Fransa Ulusal Meclisi, "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi"ni kabul ederek özgürlükçü hukuk devletinin temellerini attı.

30 Ağustos 1922 - Başkomutanlık Meydan Muharebesi, Türk Ordusu'nun kesin zaferiyle sonuçlandı.

01 Eylül - Dünya Barış Günü.

02 Eylül 1925 - Tekke ve zaviyelerin kapatılmasına ve memurların şapka giymesine ilişkin kanun çıkarıldı.

04 Eylül 1990 - Türkiye aydınlarından, Turan Dursun İstanbul'da katledildi.

5 Eylül 1991 - Nelson Mandela, Güney Afrika'da Başkan seçildi.

6 Eylül 1975 - Lice depremi: Diyarbakır Lice'de meydana gelen depremde 2385 kişi öldü.

7 Eylül 1978 - İran'da Şah Muhammed Rıza Pehlevi karşıtı gösterilere 20 bin kişi katıldı.

08 Eylül - Uluslararası Okuma Yazma Günü.

10 Eylül 2008 - İsviçre'deki Avrupa Nükleer Araştırmalar Merkezi CERN'de yüzyılın deneyi olarak bilinen ATLAS deneyi başladı.

11 Eylül 2001 - ABD'de İkiz Kuleler'e ve Pentagon'a saldırı: 3 bine yakın insanın öldüğü iddia edildi.

12 Eylül 1980 - Amerikancı cunta yönetime el koydu. Kenan Evren, Devlet Başkanı oldu.

14 Eylül 1867 - Karl Marx'ın yazdığı Kapital'in ilk cildi yayımlandı.

16 Eylül 2011 - İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi, Taksim Meydanı'nın tamamının yayalaştırılmasını kabul etti.

18 Eylül 1932 - Türkçe Ezan: Ezan Türkçe okundu.

19 Eylül 1979 - TMMOB tarafından, 54 ilde 736 iş yerinde 100 binden fazla mühendis ve mimarın katılımıyla gerçekleştirilen büyük bir iş bırakma eylemi gerçekleştirildi

20 Eylül 1633 - Galileo Galilei, Dünya'nın Güneş'in etrafında döndüğünü söylediği için, Roma Engizisyon Mahkemesi'nde yargılandı.

21 Eylül 1947 - Zonguldak Kozlu kömür ocaklarında grizu patlaması: 48 işçi öldü.

22 Eylül 2014 - Türban İlkokula kadar girdi. MEB genelgesiyle yolu açıldı ve okullarda takılmaya başlandı.

25 Eylül 2012 - Türk Halk Müziği sanatçısı Neşet Ertaş, yaşamını yitirdi.

27 Eylül 1998 - Google web sitesi açıldı.

30 Eylül 1791 - Mozart'ın son operası Sihirli Flüt'ün galası Viyana'da yapıldı.

METAL MADEN FİYATLARI

MADEN FİYATLARI

Fiyatlar aksi belirtilmedikçe metrik ton cinsinden verilmiştir. Limanı belirtilmeyen CIF teslimatın boşaltma limanları, Avrupadaki belli başlı ticaret limanlarıdır. Endüstriyel minerallerin fiyatları kalite, kaynak, miktar ve diğer satınalma koşullarına göre geniş aralıklar içinde değişmektedir.

Hazırlayan: Hasan YILMAZ - Maden Müh.

ALTIN	
LMB, ons	1.669\$
ALUMİNYUM	
LMB %99.7	2248\$
ANTİMUAN	
-Reg. Min.%99.65 Se max.100ppm, s.piyasa	12.400\$
-Konsantr %55 Sb ve üzeri	9.215\$
ARSENİK	
-LMB, Metal, Serbest piyasa, kg	1,15\$
BAKIR	
LMB	7.520,50\$
BİZMUT	
Min.%99.99, serbest piyasa, rafine, kg	7.7-8.1\$
CİVA	
%99.99 şişe,	2000\$
ÇİNKO	
LMB, Yüksek kalite	2.942\$
DEMİR	
-İnce cevher,%58Fe yüksek kalite Çin limanları,	101,39\$
-İnce cevher,%62 Fe Çin limanları,	97,35\$
-Pelet cevheri,%65 Fe Çin limanları,	93,97\$
GERMANYUM	
Germanyum metal, Rotterdam \$/kg,	1.027\$
Germanyum dioksit \$/kg	577\$
GÜMÜŞ	
LMB , troy oz,	19,50\$
KADMIYUM	
-Min.%99.95, serbest piyasa	3.517\$
-Min.%99.99, serbest piyasa	3.547\$
KALAY	
LMB	20.100\$
KOBALT	
-Metal, serbest piyasa	50.270\$
-Kobalt Sülfat, serbest piyasa, ton	8.863\$
KROM	
-G.Afrika konsantr %40-42 Cr ₂ O ₃ CIF Çin	260-275\$
-Türkiye %46-48 Kons. (Cr/Fe:2,40) CIF Çin	355\$
-Türkiye %44-46 Kons. (Cr/Fe:2,20) CIF Çin	330\$
-Türkiye %40-42 pança (Cr/Fe:2,30) CIF Çin	325\$
-Türkiye %38-40 pança (Cr/Fe:2,20) CIF Çin	305\$
KURŞUN	
LMB	1.984\$
MAGNEZYUM	
- Serbest piyasa, min.%99,8 Mg FOB Çin	3.850\$
MANGANEZ	
-Serbest piyasa, elektrolitik %99,7	2.185\$
-Metalurjik %38Mn index, dmtu metal içeriği	5.04-5,14\$
-Metalurjik %44-45Mn index, dmtu metal içeriği	5.77-5,91\$
MOLİBDEN	
-Çin Molibden oksit, bidozlu, lb, MoO ₃	418\$
-Konsantr %45 Mo, mtu	
NIKEL	
-LMB,	22.380\$
-Nikel cevheri %1.8, CIF Çin %15-20 Fe, Su içeriği %30-35 SiMg oranı <2	103-105\$
-Laterite %1,5 Ni içeriği CIF Çin	69-72\$
-Nikel sülfat, Batarya kalitesi	5.400-5.600\$
PALADYUM	
LMB, troy ons	2.160\$
PLATINYUM	
LMB, troy ons	892\$
SELENYUM	
Serbest Piyasa, kg	22-24\$
TUNGSTEN	
- %65 WO ₃ kons., Çin, ton	15577-15720\$
URANYUM	
Spot piyasa, U ₃ O ₈ , lb	106,37\$
VANADYUM	
Pentoksit, min. %98 V ₂ O ₅ , CIF Avrupa, kg	26,89\$

BARİT	
-Boya kalitesi mikronize, %96-98, 350 mesh UK,	200-220\$
-Boya kalitesi Çin pança	225-250\$
-Türkiye tüvenan S.G. 4.2 FOB Mersin/İskenderun	110-120\$
-Sondaj kalitesi, FOB Morocco	86-95\$
BENTONİT	
-Döküm kalitesi, FOB Milos	60-80\$
-Kedi toprağı, 1-5mm FOB Avrupa	40-62\$
-Kedi toprağı, öğütülmüş, kurutulmuş, FOB Hindistan	32-35\$
FELDSPAT	
-Ham, -10mm, bulk Türkiye, FOB Güllük Na-Feld.	22-23\$
-Cam kalitesi, -500 mikron torbalı, FOB Güllük	70\$
-150 mikron	53-55\$
FLORİT	
-Kuru bazda, CIF ABD körfezi, Asidik filtrekeki	260-270\$
-Meksika, FOB Tampico, Asidik filtrekeki	400-450\$
-Güney Afrika, FOB Durban, min. %85 CaF ₂	440-490\$
-Metalurjik, %85 FOB Çin	360-400\$
-Metalurjik, Min. %90 CaF ₂ FOB Çin	460-500\$
FOSFAT	
DAP (Diammonium fosfat) FOB ABD Limanları	752\$
%70 BPL Fas Kazablanka,	320\$
KÜKÜRT	
FOB Hindistan, kimyasal ton	200\$
LİTYUM MİNERALLERİ	
-Lityum karbonat, %99,5 Li ₂ CO ₃ - lb, batarya için	33,66\$
-Lityum hidroksit 56,5% LiOH Avrupa, lb	32,97\$
-Spodumen kons. min %6 Li ₂ O CIF Çin	5,230\$
- Metal Lityum, min. %99 Li,	413.647\$
NADİR TOPRAK ELEMENTLERİ	
-Seryum Oksit, %99, FOB Çin,	1.048\$
-Lantanyum Oksit, %99,9, FOB Çin,	970\$
-Neodiyum Oksit, %99,5, FOB Çin,	105.522\$
-Samarium Oksit %99,9, FOB Çin,	2.391\$
- Lantanyum/Seryum metal batarya için	3.850\$
PERLİT	
- Ham, karılmış, sınıflandırılmış, bulk FOB Türkiye	100-110\$
-Bulk, FOB Doğu Akdeniz	75-80\$
TİTANYUM	
-İlmenit, min.%47 TiO ₂ , bulk kons. FOB Avust.	285\$
-Rutile, min. %95TiO ₂ , bulk kons. torbalı, FOB Avustralya	2.180\$
VERMİKÜLİT	
G.Afrika, bulk FOB Antwerp	320-600\$
ZİRKON	
-Min. %66,5 ZrO ₂ CIF Çin	1450-1650\$
-Mikronize %99.50 < 4µ, ort. partikül boyu <0,95µ,	1600-1750\$

KISALTMALAR

lb : (libre) :
453,59 gram / s.ton (kısa ton) : 907,2 kg
şişe=34,5 kg
1 ons (troy oz) altın/gümüş : 31,1034807gram
BPL= P2O5 / 0,45
LMB = Londra Metal Borsası
UK = İngiltere
Dmtu : kuru metric ton ünit
CIF : Nakliye ve sigorta dahil fiyat
FOB (Free on board),: Limanda Bordo'ya teslim fiyatı
FOR (Free on Rail) : Tren vagonuna kadar teslim fiyatı.
FOT: Belirtilen noktada kamyon üzerinde teslim.
CFR : İstenen alıcı limanında teslim kademeli olarak olan navlun-nakliye satıcıya ait

YURTIÇİ LİNYİT KÖMÜR FİYATLARI (TKİ)

Fiyatlar; tane boyu, teknik özellikler ve yıkanma durumuna göre farklılık göstermektedir. Verilen fiyatlar belirtilen üretim yeri için özelliklere bağlı olarak değişen en alt ve en üst fiyatlardır. KDV hariç FOB fiyatlarıdır.

Üretim Yeri / Boyut	TL/ton
Kütahya-Tunçbilek 0,5-18 (4701kcal/kg) +18 (4611-4733kcal/kg) 10-18(4701-4876 kcal/kg)	1.526 1.907-2.039 1.907-2.039
Çanakkale-Çan +30 (4052 kcal/kg) 0-30 (3787 kcal/kg)	1.463-1.590 1.219
Manisa-Soma 0,5-18 (4706kcal/kg) +18 (4544-4693kcal/kg) 10-18(4963-5001kcal/kg)	1.526 1.907-2.039 1.907-2.039

YURTIÇİ TAŞKÖMÜRÜ FİYATLARI (TTK)

Fiyat aralığı; tane boyu, nem, kül, uçucu madde, sabit karbon, kükürt oranı, kalori ve yıkanma durumuna göre belirlenmiş olup, müesseselere göre değişiklik göstermektedir. Ortalama KDV HARIÇ fiyatlarıdır.

Ozellik	KDV hariç TL/ton
18/150	Kozlu(6600Kcal) : Paketli :4000 Dökme : 3750 Karadon (6900Kcal): Paketli :4000 Dökme : 3750 Armutçuk(7400Kcal): Paketli :4950 Dökme : 4700 Amasra (6000Kcal) : Paketli :3750 Dökme : 3500
0-10	Armutçuk (5800Kcal):4600 Amasra(5500Kcal):3600
10-18	Armutçuk (7400Kcal) : Paketli:7250 Dökme: 7000 Amasra (6000Kcal) : Paketli:3750 Dökme: 3500

BAZ METALLERİN YILLARA GÖRE ORTALAMA FİYATLARI (LONDRA METAL BORSASI)

METAL CİNSİ	ALUMİNYUM	BAKIR	KURŞUN	NIKEL	KALAY	ÇİNKO	ALTIN	GUMUŞ
YIL	\$/ton	\$/ton	\$/ton	\$/ton	\$/ton	\$/ton	\$/ons	\$/ons
2008	2.572	6.954	2.081	21.346	18.488	1.874	874,99	15,07
2009	1.664	5.148	1.718	14.646	14.053	1.654	956,96	15,01
2010	2.172	7.534	2.147	21.829	20.387	2.160	1.233,90	17,06
2011	2.398	8.836	2.400	22.887	26.094	2.193	1.616,33	35,10
2012	2.012	7.941	2.061	17.530	21.094	1.950	1.648,22	31,99
2013	1.849	7.325	2.141	15.015	22.302	1.910	1.406,26	23,81
2014	1.866	6.861	2.095	16.859	21.877	2.164	1.247,47	18,54
2015	1.688	5.495	1.786	11.848	16.051	1.932	1.160,06	15,68
2016	1.603,44	4.862,32	1.869,91	9.591,00	17.964,84	2.089,98	1.251,00	17,01
2017	1.967,30	6.161,86	2.316,55	10.399,97	20.080,79	2.893,08	1.257,57	17,05
2018	2.109,19	6.525,10	2.242,83	13.098,31	20.147,53	2.924,03	1.268,40	15,42
2019	1.791,04	6.004,10	1.996,60	13.899,17	18.651,21	2.548,02	1.392,60	16,21
2020	1.701,61	6.168,35	1.824,00	13.772,34	17.132,16	2.271,80	1.769,64	20,52
2021	2.195,72	9.313,98	2.204,40	16.923,55	32.580,53	3.004,57	1.798,61	25,04
Ocak 2022	3.002,18	9.773,10	2.341,28	22.312,75	41.772,25	3.608,63	1.816,76	24,13
Şubat 2022	3.259,70	9.938,60	2.298,43	24.167,00	44.090,50	3.643,13	1.856,30	23,47
Mart 2022	3.536,72	10.235,80	2.358,11	31.819,78	44.193,26	3.972,93	1.947,83	25,24
Nisan 2022	3.255,58	10.181,53	2.395,37	33.276,05	43.077,89	4.369,79	1.933,90	24,54
Mayıs 2022	2.825,52	9.361,56	2.143,79	27.927,14	35.881,90	3.758,10	1.848,30	19,04
Haziran 2022	2.562,15	9.030,85	2.066,08	25.812,25	31.723,00	3.642,63	1.833,83	21,49
Temmuz 2022	2.400,57	7.528,38	1.974,81	21.458,57	25.120,48	3.095,95	1.736,37	19,08
Ağustos 2022	2.430,50	7.950,50	2.076,57	21.978,18	24.477,73	3.571,34	1.765,65	19,75
Eylül 2022	2.229,11	7.732,93	1.872,93	22.663,41	21.229,09	3.135,00	1.682,97	18,84

**Doğal kaynaklar
atalarımızdan miras değil,
çocuklarımıza bırakacağımız
emanettir...**

GÜNGÖR TUNCER [882]

1940 – BURDUR
1963 – İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
25.06.2022 tarihinde hastalık nedeniyle vefat etti

HÜSNÜ ÇAĞLAYAN [1134]

1937 – AMASYA
1966 – İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
13.08.2022 tarihinde hastalık nedeniyle vefat etti

GÜNER AYTUĞ [995]

1939 – MERSİN
1963 – İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
10.09.2022 tarihinde hastalık nedeniyle vefat etti

MEHMET ÜLKER [11827]

1983 – ÇORUM
2007 – İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
17.09.2022 tarihinde hastalık nedeniyle vefat etti

CEMİL ATEŞ [2250]

1951 – KONYA
1975 – İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
20.09.2022 tarihinde hastalık nedeniyle vefat etti

MEHMET TATAR [2387]

1952 – GAZİANTEP
1977 – İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
27.09.2022 tarihinde hastalık nedeniyle vefat etti

ERDEM UYSAL [681]

1937 – KIRKLARELİ
1960 – MADEN TEKNİK OKULU
29.09.2022 tarihinde hastalık nedeniyle vefat etti

TMMOB Maden Mühendisleri Odasından:

MADEN VE CEVHER HAZIRLAMA MÜHENDİSLİĞİ HİZMETLERİ

ASGARİ ÜCRET TARİFESİ (2022 YILI)

HİZMET TÜRÜ	ÜCRET	BİRİM		
MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ				
a. Büro- Şantiye - Açık İşletme, Tesis	8.810	TL/AY		
b. Şantiye - Açık İşletme, Tesis (Teknik eleman hizmeti de yapıyor ise)	11.480	TL/AY		
c. Şantiye - Açık İşletme, Tesis (Daimi nezaret hizmeti de yapıyor ise)	16.150	TL/AY		
d. Yeraltı İşletmesi	17.830	TL/AY		
e. Yeraltı İşletmesi (Teknik eleman hizmeti de yapıyor ise)	18.560	TL/AY		
f. Yeraltı İşletmesi (Daimi nezaret hizmeti de yapıyor ise)	20.920	TL/AY		
g. Tünel - Metro	12.480	TL/AY		
h. Sondaj (Maden, Su)	13.830	TL/AY		
ı. Sondaj (Jeotermal, Mineralli Sular)	13.830	TL/AY		
i. Sondaj (Petrol, Doğalgaz)	15.160	TL/AY		
j. YTK 5.1.a Personel	13.710	TL/AY		
k. YTK 5.1.c Personel	11.020	TL/AY		
l. YTK 5.2. Personel	16.150	TL/AY		
m. YTK Koordinatör	17.860	TL/AY		
DÜŞÜNSEL (İSTİŞARİ) HİZMET				
a. Sözlü Olarak Sunulması	2.650	TL		
b. Rapor Halinde Sunulması	3.480	TL		
GEÇİCİ HİZMET (KEŞİF HİZMETİ)				
a. Hizmetin İlk Günü	2.830	TL		
b. Sonraki Her Gün İçin	2.120	TL		
DANIŞMANLIK (MÜŞAVİRLİK HİZMETİ)				
YTK HİZMETLERİ		Arama (TL/AY)	Açık (TL/AY)	Yer altı (TL/AY)
1 (a)			2.600	
1 (b)			2.600	
2 (a)			4.310	
2 (b)		1.900	4.310	
2 (c)			4.310	
3 Grup		1.900	4.310	
4(a)		1.900	3.780	4.830
4(b)		1.900	3.780	6.030
4 (c)		1.900	3.780	4.830
4 (ç)		1.900	3.780	6.030
5 Grup		1.900	3.780	
PROJE HİZMETLERİ				
a. Ön İnceleme Raporu			4.740	TL
b. Maden Arama Projesi			12.640	TL

c. Ön Arama Faaliyet Raporu	15.780	TL
d. Genel Arama Faaliyet Raporu	18.920	TL
e. Detay Arama Faaliyet Raporu	22.370	TL
f. Terk Raporu	3.680	TL
g. Sondaj Kuyu İnşa ve Tatbik Projesi	4.500	TL
h. İşletme Projesi (Ia. grubu madenler için)	15.780	TL
ı. İşletme Projesi (Ib ve II. grup madenler için)	30.220	TL
i. İşletme Projesi (III. IV. V. VI. grup madenler için) / Temdit Projesi	38.140	TL
j. Patlayıcı Madde Kullanım, İhtiyaç ve Kapasite Raporu	5.800	TL
k. Ekspertiz Raporu	5.800	TL
l. Kamulaştırma vb. Rapor Düzenlemesi	6.340	TL
n. ÇED Yönetmeliği Kapsamında ÇED Raporu (Maden Müh. Hizmeti)	25.520	TL
o. ÇED Yönetmeliği Kapsamında Proje Tanıtım Dosyası (Maden Müh. Hizmeti)	11.050	TL
ö. Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Kazandırma Yönetmeliği Kapsamındaki Proje Hizmeti	11.050	TL
p. Zemin Etüt Raporu (Maden Müh. Hizmeti) T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Birim Fiyatları Uygulanacak Olup, 2.730-TL'den Az Olamaz	8.350	TL
r. Fizibilite Projesi (13.690 TL dan az olamaz)		
s. Ruhsat Müracaat İşlem Ücreti	3.630	TL
ş. Fizibilite Arama Dönemi Raporu	25.230	TL
İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLIĞI HİZMETLERİ		
(C) Sınıfı İş Güvenliği Uzmanlığı	13.830	TL/AY
(B) Sınıfı İş Güvenliği Uzmanlığı	16.700	TL/AY
(A) Sınıfı İş Güvenliği Uzmanlığı	19.740	TL/AY
SORUMLU MÜDÜRLÜK/ÇEVRE GÖREVLİSİ		
İşletme-Tesis	11.480	TL/AY
İşletme-Tesis (Daimi)	19.620	TL/AY
Otogaz İstasyonları (İstasyon başına)	5.580	TL/AY
Çevre Görevlisi (EK-I)	8.560	TL/AY
Çevre Görevlisi (EK-II)	4.660	TL/AY
JEOTERMAL KAYNAK ve DOĞAL MİNERALLİ SU SAHALARINA AİT HİZMETLER		
1-ARAMA, İŞLETME, KORUMA ALANI VE ÇED RAPORLARI (Sahada yapılacak jeoloji, hidrojeoloji, jeofizik, jeokimya, sondaj, test ve modelleme gibi çalışma giderlerini kapsamaz)		
a. Jeotermal kaynak veya doğal mineralli suların Arama Ruhsatı ve Arama Projesinin hazırlanması	21.720	TL
b. Jeotermal kaynak veya doğal mineralli suların her yıl verilmesi zorunlu olan Yıllık Arama Faaliyet Raporunun düzenlenmesi (Bir ruhsat sahası için)	8.670	TL
c. Jeotermal kaynak veya doğal mineralli suların İşletme Projesi ve Raporlarının düzenlenmesi	30.410	TL
d. Jeotermal kaynak veya doğal mineralli suların her yıl verilmesi zorunlu olan İşletme Faaliyet Raporunun düzenlenmesi (Bir ruhsat sahası için)	13.020	TL

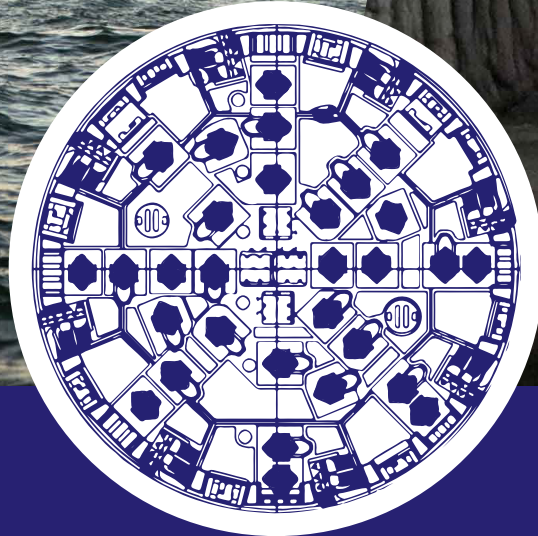
e. Jeotermal kaynak veya doğal mineralli suların Kaynak Koruma Alanı Raporunun düzenlenmesi (Bir ruhsat sahası için)	21.720	TL
2- TEKNİK HİZMETLER (Sahada yapılacak jeoloji, hidrojeoloji, jeofizik, jeokimya, sondaj, test ve modelleme gibi çalışma giderlerini kapsamaz)		
a. Daimi olarak jeotermal kaynak ve doğal mineralli suların arama döneminde teknik sorumluluk (Şirket bünyesinde çalışır ise)	12.650	TL/AY
b. Süreli olarak jeotermal kaynak ve doğal mineralli suların arama döneminde teknik sorumluluk (Bir ruhsat sahası için)	3.540	TL/AY
c. Daimi olarak jeotermal kaynak ve doğal mineralli suların işletme döneminde teknik sorumluluk (Şirket bünyesinde çalışır ise)	13.700	TL/AY
d. Süreli olarak jeotermal kaynak ve doğal mineralli suların işletme döneminde teknik sorumluluk (Bir ruhsat sahası için)	3.960	TL/AY
e. Jeotermal Kuyuda Ölçüm Yapılması ve Değerlendirilmesi (Her bir ölçüm için)	6.530	TL
f. Jeotermal kaynağın Rezervuar Modelleme Çalışması ve Değerlendirmesi ile Raporunun hazırlanması (Bir ruhsat sahası için)	108.460	TL
KAYA- ZEMİN (JEOTEKNİK ETÜD) ÇALIŞMALARI		
1-PLANLI ALANLAR İMAR TİP YÖNETMELİĞİ (19.08.2008 TARİH 26972 SAYILI KANUN) KAPSAMINDA YAPILACAK ÇALIŞMALAR		
I. Kategoriye Giren Yapılar İçin Yapılan Zemin ve Temel Etüdü Raporu		
0-1000 m ² alan için	3.160	TL
II. ve III. Kategoriye Giren Yapılar İçin Sondaja Dayalı Zemin ve Temel Etüdü Raporu		
0-1000 m ² alan için	3.160	TL
1000-3000 m ² alan için	6.340	TL
3000-5000 m ² alan için	8.920	TL
2-ALT YAPI PROJELERİ (Tünel, otoyol, demiryolu, metro)		
a. Daimi hizmetler	13.320	TL/AY
b. Proje danışmanlık hizmeti	22.800	TL/AY
c. Proje hazırlama	95.350	TL
d. Proje kontrolünde belli periyotlarda veri toplama	2.000	TL/GÜN
e. Projenin revize raporu hazırlanması	18.920	TL
NOT		
Hesaplamalarda, aşağıda verilen hizmetler için ayrıca ücretlendirme yapılacaktır.		
- Sondaj hizmetleri		
- Laboratuvar hizmetleri		
- Danışmanlık kapsamında hazırlanacak proje, rapor ve benzeri çalışmalar, tarifedeki ilgili kalemlere uygun olarak ayrıca ücretlendirilecektir.		
- Ücretler net ücretlerdir.		
- Bu çalışmalar sırasında yol, yemek, konaklama, topoğrafik ölçüm ve harita yapımı ve benzeri giderler işverene aittir.		
- Aynı anda Şirket ve YTK da görevlendirilen maden mühendisi olan yürütmüş olduğu görevle ilgili bu tarifede belirlenen en yüksek ücreti alır.		

*Belirtilen hizmetler Cevher Hazırlama Mühendisleri için de geçerlidir.

5. Uluslararası Yeraltı Kazıları Sempozyumu ve Sergisi

9-10-11 Mart 2023, İstanbul

Geleceğin Şehirleri,
Şehir Tünelciliği ve Yeraltı Kazıları

www.uyak.org.tr

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

Sondaj Türkiye 2022

V. Uluslararası Sondaj Kongresi ve Sergisi

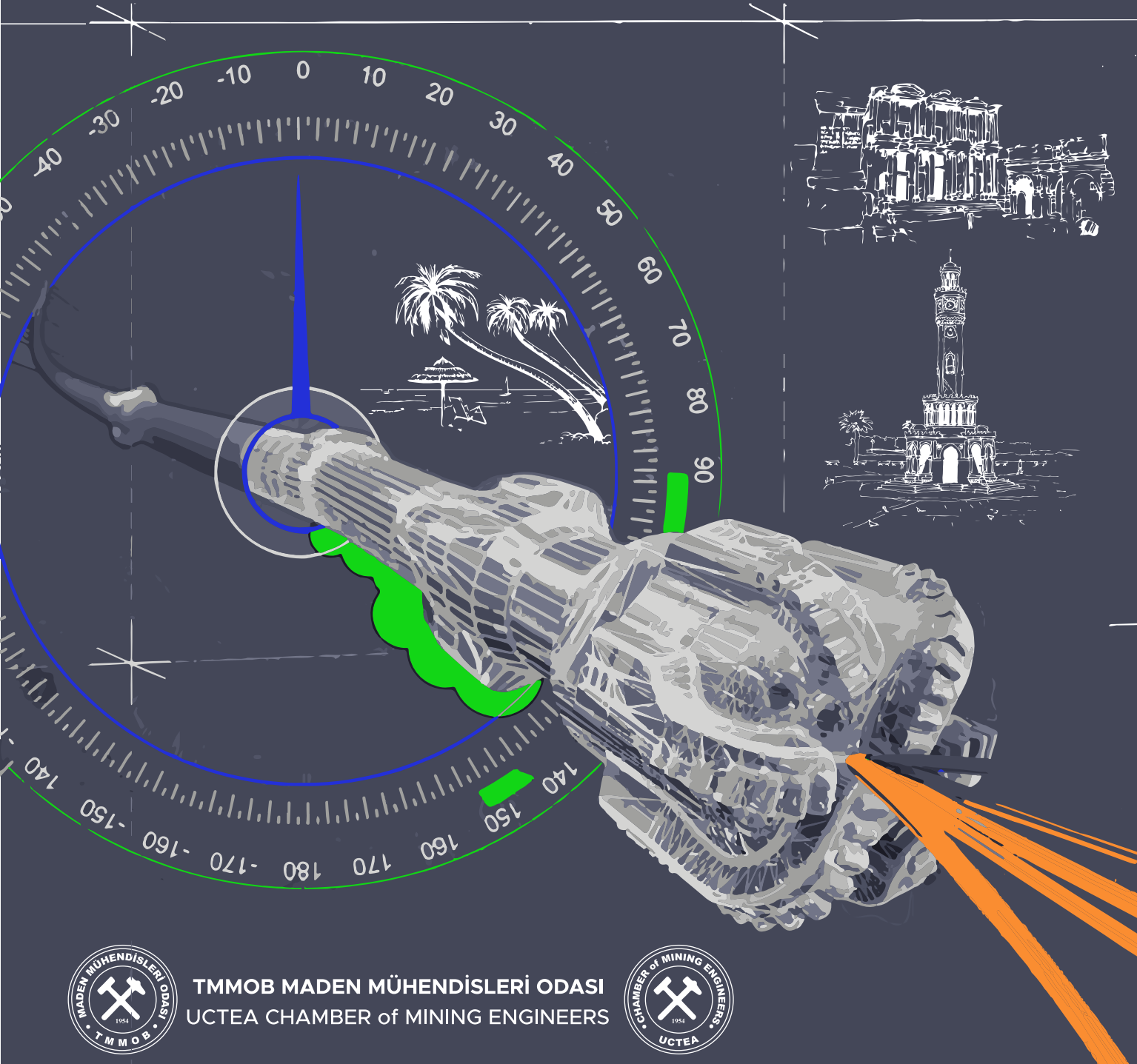
Drilling Turkey 2022

V. International Drilling Congress Exhibition

27-28 Ekim/October 2022 - İzmir

www.sondaj.org.tr • www.drilling.org.tr

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI
UCTEA CHAMBER of MINING ENGINEERS

